Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ

ΙΔ' ΕΤΟΣ — ΑΡΙΘ. 166-168 ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Δ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ - Κ. ΛΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ ΑΥΓΟΥΣΤ.-ΣΕΠΤ.-ΟΚΤΩΒΡ. 1918

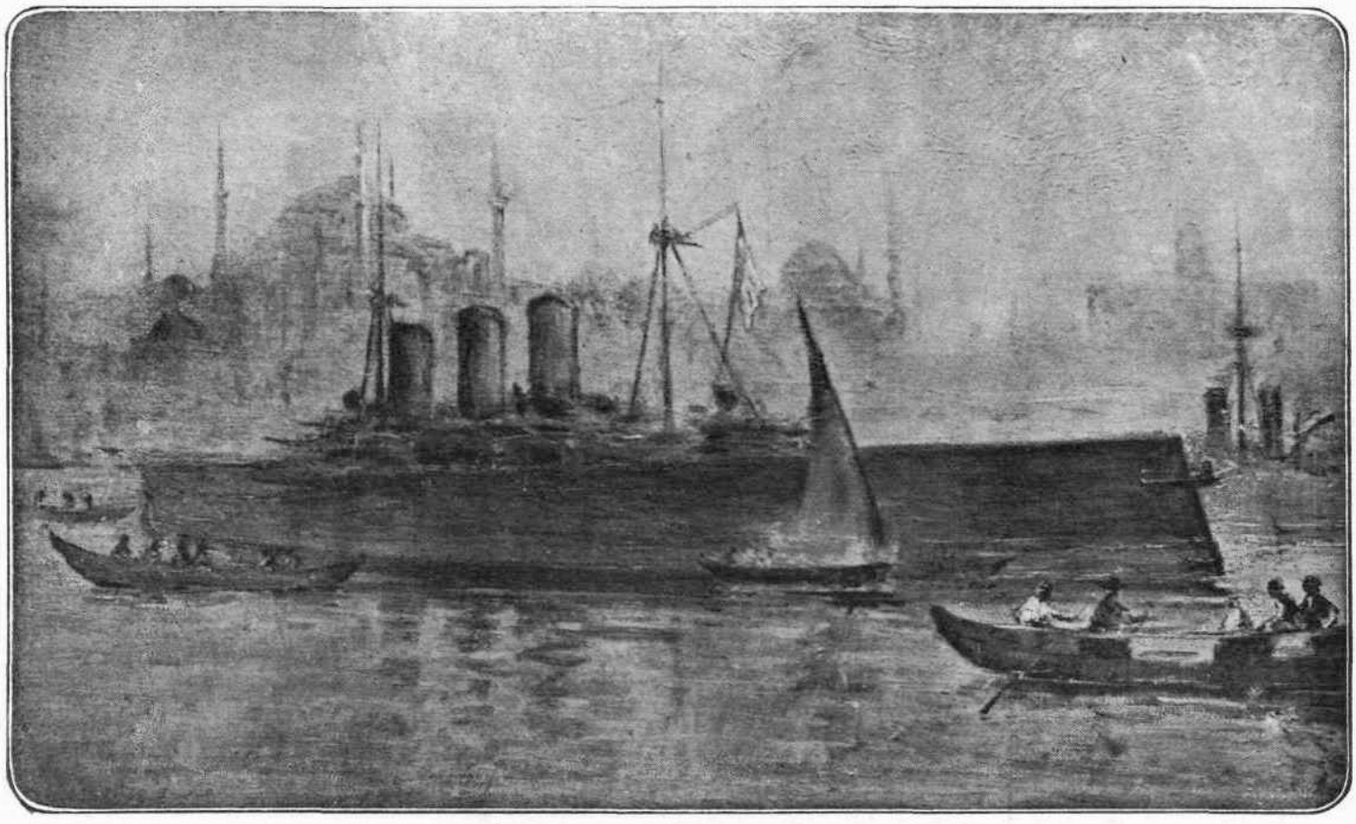

Ο "ΑΒΕΡΩΦ,, ΣΤΗΝ ΠΟΛΙ

Μέσα στὴν πρωϊνὴ πάχνη, ποῦ σκεπάζει τὴν Βασιλεύουσαν καὶ ποῦ ἡ συμβολικὴ Ἀνατολὴ ἀρχίζει νὰ τὴν ξεδιαλύνῃ, μὲ τοὺς ποικιλόχρωμους ἰριδισμοὺς ποῦ ἀντανακλοῦν στὸ χάϊδεμα τῶν πρώτων ἀκτίνων τὰ τζάμια καὶ οἱ χρυσοποίκιλτοι τροῦλλοι τῶν τζαμιῶν, μέσα στὰ χρυσορρόδινα συνεφάκια, ἀπέναντι ἀκριβῶς, βαθειά, ὅπως βαθειὰ μέσα στὴν φωτογραφία ποῦ ἡ Φυλὴ εἶχε στὴν μνήμη της, ὁρθοῦται φευγαλέα ἡ σιλουέττα τοῦ αἰωνοβίου μνημείου τῆς Ἁγιᾶς Σοφιᾶς καὶ ἐμπρός της τὸ θρυλικὸ καράβι. Εἶναι σκίτσο ποῦ ἐφιλοτέχνησεν ὁ μεγάλος ζωγράφος μας κ. Κ. Ρωμανίδης, ἐπίτηδες διὰ τὴν «Εἰκονογραφημένην», ἀπὸ τὸ μεγάλο του ταμπλώ, ποῦ ἐπεξεργάζεται, καὶ τὸ ὁποῖον, θαῦμα τέχνης, ἐμπνεύσεως, μνημεῖον ἀληθινόν, μόνον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν ἠμπορεῖ καὶ πρέπει νὰ ἀποτεθῇ.

ΠΑΝΗΓΥΡΙΣΤΕ ΟΙ ΝΕΚΡΟΙ

Μ' ἐσᾶς, θλιβεροί, ξεχασμένοι, προαιώνιοι νεκροί, μὲ σᾶς ὅλη μας ἡ καρδιὰ εἶνε τώρα. Σὲ σᾶς, παληοί, χορτασμένοι, σβυσμένοι τάφοι, κατεβαίνει τώρα εὐλαβητικὰ ἡ ψυχή μας. Δικοί σας εἶνε τώρα ὅλοι μας οἱ στοχασμοί, ὦ ἐσεῖς ποῦ κοιμηθήκατε σὲ στεριὲς καὶ θάλασσες, μὲ τὸ βογγητό, μὲ τὸ παράπονο, μὲ τὸν ἀναστεναγμό, μὲ τὴν ἐλπίδα. Τάφοι πεντακοσίων χρόνων, νεκροὶ πέντε αἰώνων, ψυχὲς νοσταλγικές, ἀνήσυχες, πλανημένες, ἄγρυπνες μέσα στὴν αἰώνια νύχτα, τάφοι Ἑλληνικοί, ψυχὲς Ἑλληνοποῦλες, σ' ἐσᾶς φτερουγίζει μὲ τὰ κόκκινα, λαμπρὰ φτερὰ τῆς Ἐθνικῆς Πασχαλιᾶς ἡ χαρά μας.

Πανηγυρῖστε οἱ νεκροί! Σὲ σᾶς φθάνει πρῶτο· δικό σας εἶνε τὸ πρῶτο μήνυμα. Γιατὶ ἀπ' τὴ ζωὴ τῶν τάφων εἶνε ἡ δική μας ζωὴ καὶ στοὺς τάφους εἶνε τὸ πρῶτο καὶ τὸ μεγάλο μας χρέος. Πανηγυρῖστε, οἱ νεκροί! Γιὰ σᾶς θὰ πρωτοσημάνουν ἡ Χρυσὲς Καμπάνες. Γιατὶ πολὺ προσμένατε μέσα στοὺς πικρούς σας τάφους. Καὶ νεκροί, δὲν κοιμηθήκατε ἀκόμα, δὲν κοιμηθήκατε πεντακόσια χρόνια, τὸν γλυκὸ τὸν ὕπνο τῆς ἀνυπαρξίας. Ἄγρυπνοι μέσα στὸ μαῦρο χῶμα, ἄγρυπνοι στὰ βάθη τῶν θαλασσῶν, ἄγρυπνοι μὲ τὰ λευκὰ κόκκαλα σκορπισμένα σὲ βουνὰ καὶ λόγγους, ἄγρυπνοι στὸ πέρασμα τῶν καιρῶν καὶ τῶν ἀνθρώπων, προσμένατε τὸ μέγα μήνυμα. Νά! Ἔφτασε! Ἡ Χρυσὲς Καμπάνες γιὰ σᾶς σημαίνουν. Οἱ ἄνεμοι καὶ τὰ κύματα σ' ἐσᾶς φέρνουν τὸ μήνυμά τους. Πανηγυρῖστε οἱ νεκροί! Κοιμηθῆτε, ἀναπαυθῆτε, οἱ νεκροί.

Νεκροὶ προαιώνιοι, νεκροὶ χθεσινοί, νεκροὶ σημερινοί. Τὸ Μέγα Μοναστῆρι σημαίνει. Ἡ θεῖες μέλισσες, ποῦ ἅρπαξαν τὸ ἱερὸ ψίχαλο ἀπ' τὸ χέρι τοῦ Λειτουργοῦ γιὰ νὰ πλάσουν γύρω του, μὲ τοὺς χυμοὺς τῶν ρόδων τοῦ Βοσπόρου, τὴν ὑπέρκαλη Κερήθρα, τῆς Μεγάλης Σοφίας τοῦ Θεοῦ τὸ Σπίτι, ξαναπετοῦν, «ψυχῶν μελίσσι», πρὸς τὴν ἱερή τους κυψέλη. Ὁ Λειτουργὸς ξανασαλεύει μπροστὰ στὸ Ἱερὸ Βῆμα τὰ χείλη, ποῦ τοῦ σφράγισαν πέντε αἰῶνες. Τὰ συμβολικὰ ψάρια, στὸ Μπαλουκλί, ξαναπηδοῦν ἀπὸ τὸ κῦμα τοῦ Βοσπόρου ν' ἀποτελειώσουν τὴν ταπεινή τους θυσία, θύματα ὑποταχτικά, ποῦ δραπέτευσαν ἀπ' τὸ συλημένο τους βωμό, γιὰ νὰ ξαναγυρίσουν πιστὰ στὸ θύτη, ποῦ δὲν θὰ εἶνε πλέον ὁ Ἀγαρηνός. Νεκροὶ προαιώνιοι, νεκροὶ χθεσινοί, νεκροὶ σημερινοί, τὸ θεῖο μελίσσι, ποῦ βουΐζει μέσα στὸ αὐγινὸ φῶς τῆς Δευτεριᾶς, γύρω ἀπ' τὴ θεόχτιστη Κερήθρα, εἶνε ἡ ψυχές σας.

Ὦ ἐσεῖς, ποῦ εἴδατε μὲ τὰ μάτια σας τὸ μεγάλο χαμό. Ὦ ἐσεῖς, ποῦ ἐπέσατε στὸ πλάϊ τοῦ Μεγάλου Αὐτοκράτορος, μπροστὰ στὴν αἱματωμένη Πύλη τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ. Ὦ ἐσεῖς, ποῦ εἴδατε τὴν Κυρὰ Δέσποινα νὰ δακρύζῃ ἀπάνω στὸ θλιβερὸ τέμπλο. Ὦ ἐσεῖς. ποῦ σκουπίσατε εὐλαβητικὰ τὰ δάκρυα τῶν Ἁγίων Εἰκόνων. Ὦ ἐσύ, ἱερὲ θρηνῳδέ, ποῦ παρηγόρησες τὴν Μητέρα τοῦ Θεοῦ, λέγοντάς της μυστικά, ἀπ' τὰ βάθη τῆς φαρμακωμένης σου ψυχῆς, πῶς «πάλι μὲ χρόνους, μὲ καιρούς...» Ὦ ἐσύ, Κρητικὲ καραβοκύρη, ποῦ ἀπάνω στὰ νερὰ τῆς Τένεδος ἄκουσες, ἀνάμεσα οὐρανὸ καὶ γῆ, τὸ μαῦρο μήνυμα, γιὰ νὰ τὸ φέρῃς, σὰν ὅρκο ἐκδικημοῦ, στὴν αἱματόβρεχτη γῆ τῶν ἐκδικητῶν. Ὦ ἐσεῖς, ποῦ ζήσατε ἀβάφτιστοι, γιὰ νὰ βαφτιστῆτε μιὰ μέρα κάτω ἀπ' τοὺς θόλους τῆς Ἁγιᾶς Σοφιᾶς. Ὦ ἐσεῖς, ἀμέτρητοι, ἀνώνυμοι, ἀλογάριαστοι, ποῦ ζήσατε πάντα προσμένοντας καὶ ποῦ κλείσατε τὰ μάτια σας μέσα στοὺς ἄσκημους καὶ στοὺς δύσκολους καιρούς, μὲ τὸ παράπονο, μὲ τὸ βογγητό, μὲ τὸ ὄνειρο ποῦ ἀργοῦσε νὰ στρέξῃ. Ὦ ἐσεῖς, νεκροὶ αἰώνων, νεκροὶ μαρτυρίων, νεκροὶ ἄγρυπνοι, νεκροὶ θλιβεροί, πανηγυρῖστε. Γιὰ σᾶς σημαίνουν ἀπάνω στὰ γαλανὰ νερὰ τοῦ Βοσπόρου ἡ Χρυσὲς Καμπάνες. Καὶ μὲ σᾶς, νεκροί, τάφοι, ψυχές, κόκκαλα ἱερά, σπαρμένα, λησμονημένα, μὲ σᾶς εἶνε τώρα ὅλη μας ἡ καρδιά.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

ΣΗΜ. Ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Ἑστίαν» τῆς 29ᾶ Ὀκτωβρίου 1918, ἅμα ὡς ἠγγέλθη ἡ διὰ τῆς ὑπὸ τῶν Γερμανῶν παραδοχῆς τῶν βαρυτάτων ὅρων τῆς Ἀνακωχῆς ἐπισφράγισις τῆς νίκης τοῦ Δικαίου καὶ τῆς Ἐλευθερίας, ἐκ τῆς ὁποίας προῆλθε καὶ ἡ συντριβὴ τοῦ Κατακτητοῦ καὶ ἡ ἐκ τοῦ ζυγοῦ τῆς Σκλαβιᾶς ἀπολύτρωσις τῆς Φυλῆς μας. Πεζὲς καὶ ρυθμικὲς πέννες διηγονίσθησαν νὰ ἀποδώσουν τὴν ἀπήχησιν τῶν παλμῶν τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς. Τὸ πεζὸ αὐτὸ μνημόσυνο τοῦ Νιρβάνα ἄξιζε, σᾶν καλύτερο, νὰ στολίσῃ τὰς σελίδας τοῦ Περιοδικοῦ μαζῆ μὲ τὸ ἐπίσης καλύτερο ἀπὸ τὰ ἔμμετρα ποῦ ἐγράφησαν τοῦ Πολέμη, «Τὸ Σκοινί», ὅπερ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν «Ἑστίαν» τῆς 31ᾶ Ὀκτωβρίου 1918.

ΤΟ ΣΚΟΙΝΙ

Ἀπὸ τὴν ἁλυσίδα τῆς ἄγκυρας πιασμένο
βαρὺ σκοινὶ ἀνεβαίνει, φεῖδι φαρμακερό,
Καράβι, μὲ λαχτάρα καὶ πόνο σὲ προσμένω
στὰ βύθη τοῦ Βοσπόρου κρυμμένο ἀπὸ καιρό.

Βόλε με στὰ κατάρτια σκλάβος νὰ σὲ δουλέψω
στὴν πρύμη σου, στὴν πλώρη, στ' ἀμπάρι, ὅπου ποθεῖς·
κι' ἂν γιὰ τὴ δούλεψί μου μιὰ χάρι σοῦ γυρέψω,
καράβι δοξασμένο, μὴ μοῦ τὴν ἀρνηθῇς.

Μιὰ χάρι: Ὅταν θὰ στήσῃς κρεμάλα νὰ κρεμάσῃς
τὴν ἄπονη τὴ Λάμια, τὴ δολερὴ Σκλαβιά,
ἄλλο σκοινὶ μὴ στέρξῃς, ἄλλο μὴ δοκιμάσῃς·
ἐμένα νὰ διαλέξῃς, σ' ἐμὲ νἀρθῇς μὲ βιά.

Φειδιοῦ θηλειὰ στριμμένη γιὰ πάντα θὰ τὴ σφίγγῃ,
τὸν πόνο τὸ δικό μου γιὰ πάντα θὰ πονῇ,
φαρμάκι στὴν καρδιά της καὶ λαύρα στὸ λαρύγγι...
Ἀκοῦς; Τοῦ Πατριάρχη ἐγώ 'μαι τὸ σκοινί!

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

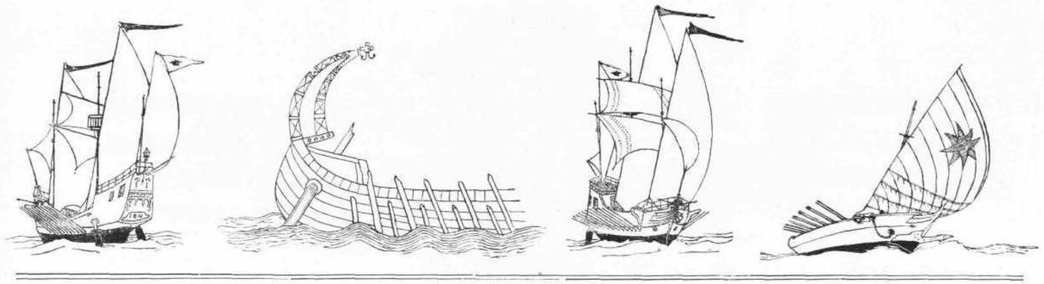

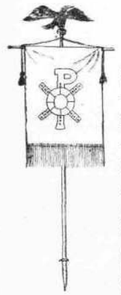

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΡΕΙΣ ΜΗΝΑΣ

ΝΙΚΗ! ΝΙΚΗ! ΝΙΚΗ! Ὁ εὐγενὴς ἀγὼν τῶν Συμμάχων ἐπιστέφεται μὲ μίαν ὡραίαν φυταύγειαν τῆς ἀνατελλούσης Ἐλευθερίας. Εἰς τὴν Δοϊράνην καὶ τὴν Γευγελῆν διασπᾶται τὸ πανίσχυρον μέτωπον τοῦ ἐχθροῦ, καὶ τὸν θρίαμβον αὐτὸν κατάγουν Ἑλληνικὰ στρατεύματα, μεθ' ὧν συνέπραττον καὶ Ἀγγλικά. Ὁ προαιώνιος καὶ βδελυρὸς ἐχθρὸς—οἱ Πρῶσσοι τοῦ Αἵμου — φεύγει πανικόβλητος καὶ ἡ ἰσαξία κυβερνησίς του ζητεῖ ἐνισχύσεις ἀπὸ τοὺς συμμάχους των Γερμανούς. Ἀλλ' ἐκ παραλλήλου οἱ περίφημοι Βούλγαροι τῆς Εὐρώπης, κατορθώσαντες εἰς τὸ Δυτικὸν νὰ διαβοῦν διὰ δευτέραν ἀπ' ἀρχῆς τοῦ πολέμου φοράν τὸν Μάρν, ὑποχωροῦν ἐσπευσμένως καὶ ἐγκαταλείπουν μεγάλας ἐκτάσεις καὶ ἐκκενώνουν ἐδάφη στρατηγικῆς σημασίας, δηοῦντες καὶ καταστρέφοντες. Ἂν εἶχαν περίσσειαν ἐφεδρειῶν, ποῦ τοὺς ζητοῦν οἱ Βούλγαροι, θὰ ἐπάθαιναν εἰς τὸ Δυτικὸν αὐτὴν τὴν συμφοράν; Ἕνα εἶναι τὸ συμπέρασμα, ποῦ βγαίνει: Ἡ Γερμανία, ἐξαντληθεῖσα, τώρα, πρὸ τῆς ὑπεροχῆς, ποῦ ἀπὸ μηνὸς εἰς μῆνα αὐξάνει ὁλονέν, χάρις εἰς τὴν ἐξ Ἀμερικῆς ἐνίσχυσιν, ἀρχίζει νὰ γονατίζῃ. Ὁ Μεγάλος Θεὸς ἐλυπήθη τὴν Ἀνθρωπότητα.

*

Προβαίνουν αἱ ἡμέραι καὶ καταντοῦν ἀπίστευτα τὰ ἐξαγγελλόμενα. Ραγδαῖα γεγονότα ἐκτυλίσσονται. Ἀπὸ τὸ Δυτικὸν οἱ Γερμανοὶ τρέπονται εἰς ἐπονείδιστον φυγήν, ἐγκαταλείποντες αἰχμαλώτους, πυρομαχικά, καὶ παντὸς εἴδους ὑλικόν, ἀλλὰ καὶ ἀνατινάσσοντες γεφύρας, κ.λ. καὶ ἐδῶ εἰς τὸ Βαλκανικὸν μία στρατιὰ Γαλλοσερβικὴ ἐνσφηνοῦται πρὸς τὸ ἀριστερὸν καὶ οἱ ἰδικοί μας ἀποκόπτουν εἰς δύο τὴν παράταξιν. Καὶ προχωρεῖ καὶ συνέχομεν ὅλοι τὴν πνοήν μας. Ὦ τί δίκαιος ποῦ εἶναι ὁ Θεός! Ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐγκαταλειφθοῦν εἰς χεῖρας μας αἱ Σέρραι, ἡ Δράμα καὶ ἡ Καβάλλα μας, ἀναγκαστικῶς.

*

«Βούλγαρος ταγματάρχης μὲ δύο κήρυκας καὶ μὲ λευκὴν σημαίαν, λέγει τὸ ἐπίσημον τηλεγράφημα, προσῆλθε εἰς τὰς Ἀγγλικὰς γραμμὰς καὶ ἐζήτησε τὸν Στρατηγὸν Μίλν, εἰς ὃν ἀνεκοίνωσε ὅτι ἔχει ἐντολὴν νὰ διαπραγματευθῇ ἀνακωχήν». Ὁ Βούλγαρος ἀτεσταλμένος παρεπέμφθη μὲ δεμένα τὰ μάτια εἰς τὸν Γάλλον ἀρχιστράτηγον κ. Ντεπρέ, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τούτῳ ὁ κ. Βενιζέλος ἐξαφανίζεται ἀπὸ τὴν πρωτεύουσαν. Τρέχει ἐκεῖ ἐπάνω, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὅπου εἶναι ἐπιτακτικὴ ἡ παρουσία του. Κανεὶς δὲν ξέρει τὴν Βουλγαρικὴν δολιότητα, ὅσον ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες καὶ ὑπὲρ πάντας ἡμᾶς αὐτός. Κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις μόνος αὐτὸς θὰ εὕρῃ τὸν τρόπον νὰ τοὺς δέσῃ χειροπόδαρα. Καὶ ἀλήθεια αὐτὸ τὸ θηρίον, ποῦ ἡ Ζωολογία θὰ δυσκολευθῇ νὰ τὸ κατατάξῃ, αὐτὸ τὸ νέον θηρίον ποῦ ἔχει τὸ αἱμοβόρον τῆς ὕαινης, τὸ κεηνῶδες τῆς ἀρκούδας, τὴν πονηριὰ τῆς ἀλεποῦς, τὸ ἀδηφάγον τοῦ λύκου, τὸ ἀρπακτικὸν τῆς τίγρεως, ἐδέθη κατὰ τρόπον ποῦ νὰ μὴν μπορέσῃ πειὰ νὰ μεταχειρισθῇ τὰ δόντια του καὶ τὰ νύχια του. Οἱ ὅροι τοὺς ὁποίους ἐπέβαλον οἱ Σύμμαχοι εἰς τὴν Βουλγαρίαν καὶ εἰς τὴν φρασεολογίαν τῶν ὁποίων διακρίνει κανεὶς τὸν δάκτυλον τοῦ κ. Βενιζέλου, εἶναι ἐπαχθέστατοι: Πρὸς τὸ παρόν, ἀφοπλισμὸς καὶ κατάθεσις τοῦ ὁπλισμοῦ καὶ τοῦ ὑλικοῦ πολέμου εἰς ὁρισθέντα σημεῖα, ἐκκένωσις τῶν καταληφθέντων ἐδαφῶν, διέλευσις ἐλευθέρα συμμαχικῶν στρατῶν διὰ τοῦ ἐδάφους της, αἱ σιδηροδρομικαὶ συγκοινωνίαι, γέφυραι, στρατιωτικὰ ἔργα, λιμένες ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τῶν Συμμάχων κ.λ. κ.λ. Καὶ τὰ ἐδάφη μας ἐκκενοῦνται, καὶ τὰ καταλαμβάνει ὁ Ἑλληνικὸς Στρατὸς ἐρημωμένα, δημένα, πεινασμένα, γυμνὰ καὶ ξετραχηλισμένα καὶ ἀνατριχιάζουν οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ ξένοι δημοσιογράφοι εἰς τὸ θέαμα αὐτὸ τῆς φρίκης καὶ τῆς ἀγριότητος, τὴν ὁποίαν ἐξύμνησαν ποτὲ οἱ ἐρίτιμοι ἀδελφοὶ Μπόξτον καὶ Σία καὶ σπεύδει ἡ Φιλανθρωπία ἀπὸ τὴν δεινῶς δοκιμασθεῖσαν Ἑλλάδα νὰ ἀνακουφίσῃ τοὺς πληθυσμούς αὐτούς, εἰσφέρουσα τὸν μισὸν χιτῶνα ποῦ τῆς εἶχε ἀπομείνει. Ἀλλ' ἐκκενοῦται καὶ ἡ Σερβία ὁλόκληρος καὶ εἰσέρχεται ἡ ἀπομείνασα δρᾶξ τῶν γενναίων Σέρβων καὶ ἀνακαταλαμβάνει τὸ πάτριον ἔδαφος.

*

Τὸ θηρίον τώρα ἀνίκανον νὰ δαγκάσῃ, δεμένον, κατάκοιτον, δοκιμάζει τὴν πονηρία του. Ὑπερθεματίζει εἰς ὅ,τι τοῦ ζητοῦν. Εἰς τὴν σκηνοθεσίαν οἱ Βούλγαροι εἶναι ἄφθαστοι. Μᾶς ἀναγγέλλουν πρῶτα τὴν παραίτησιν τοῦ Φερδινάνδου. «Αὐτὸς ὁ πανάθλιος μᾶς παρέσυρε. Ὁ ἀχρεῖος! Πάει πειά· τὸν ἐξεθρονίσαμεν. Ζήτω ὁ Βόρις, ὄχι Τσάρος, ἀλλὰ κατ' ἀρχὰς «Ἄρχων τῆς Βουλγαρίας» καὶ ἔπειτα Βασιλεύς. Ἀλλ' οἱ Σύμμαχοι μένουν ἀσυγκίνητοι καὶ οἱ Βούλγαροι ἐξακολουθοῦν τὴς ἀβαρίες. Ἔξω καὶ ὁ Βόρις. Ζήτω ἡ Δημοκρατία. Καὶ Φερδινάνδος, καὶ Σία καταπλέουν αἰσίως εἰς Αὐστρίαν.

Τί γίνεται ὅμως τὸ ἄλλο θηρίον, ἡ Τουρκία; Γιατὶ ἀργεῖ νὰ μιμηθῇ τὸν σύμμαχόν της; Εἶναι προφανὲς πλέον, ὅτι ἡ Γερμανία ἐγονάτισε, ἀφοῦ δὲν ἔστειλε ἐνισχύσεις εἰς τοὺς Βουλγάρους καὶ ὄχι μόνον αὐτό, ἀλλὰ καὶ ὅτι μὲ τὴν ἀνακωχὴν τῆς Βουλγαρίας, ἀποκόπτεται ἡ ἀπὸ Βοσπόρου μέχρι Μάγχης παράταξις τῶν Κεντρικῶν, ἀποκόπτεται πᾶσα ἐπικοινωνία μεταξὺ Γερμανίας καὶ Τουρκίας, εἰς βαθμὸν ποῦ νὰ μὴν ἠμπορῇ καὶ ἂν θέλῃ καὶ ἂν ἔχῃ ἐφεδρείας νὰ βοηθήσῃ τὴν Τουρκίαν, ἀλλ' ἀποκόπτεται καὶ ἡ ἐξ Ἀσίας ἀναχορηγία τῶν Κεντρικῶν. Ἂ ἐλησμονήσαμεν τὴν καὶ πάλιν θρυλληθεῖσαν κάθοδον τοῦ καπετὰν-μπαμποῦλα στρατάρχου Μάκενσεν ἐπὶ κεφαλῆς ὀκτακοσίων χιλιάδων Γερμανῶν. Τὰ κανόνια του ἀκούονται ἀπὸ . . . . τὸ Βουκουρέστι.

*

Πανηγυρίζει ἡ πρωτεύουσα καὶ κάποιος θούλλος περὶ διαπραγματεύσεων διὰ τὴν Σμύρνην κάνει τὴν βόλτα του, ὁ ὁποῖος ὅμως διαψεύδεται ἐπισήμως. Κάτι μαγειρεύεται ἐν τούτοις εἰς τὴν Τουρκίαν. Ὁ νέος Σουλτάνος, ποῦ σιγὰ-σιγὰ ἔκοβε τὴς φτεροῦγες τοῦ Ἐμβὲρ καὶ τῶν σὺν αὐτῷ, κἄτι κάνει. Ἡ κυβέρνησις τοῦ Ταλάατ πέφτει καὶ τὴν διαδέχεται ὁ Ἰζὲτ καὶ αὐτὸν ὁ Τεφὴκ καὶ . . . . συνέχεια. Ἀλλὰ ἐπικρατοῦν οἱ Γερμανοί, ἔχοντες εἰς χεῖρας των τὴν στρατιωτικὴν δύναμιν. Διὰ νὰ τρομοκρατήσουν μάλιστα καὶ λαὸν καὶ κυβερνήσεις, ἀγκυροβολεῖ ὁ Ρωσσικὸς στόλος τοῦ Εὐξείνου μὲ Γερμανοὺς κυβερνῆτας καὶ ἐπιτελεῖα, καὶ τὸ «Γ'καῖμπεν» καὶ Σία εἰς τὸν Βόσπορον. Ἐν τῷ μεταξὺ τὰ συμμαχικὰ στρατεύματα εἰς τὸ Δυτικὸν προελαύνουν καταδιώκοντα τὸν ἐχθρόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ Βαλκανικό. διὰ τοὺς συμμάχους ἡ ἀποκατάστασις τῆς Ρουμανίας, ὅπως

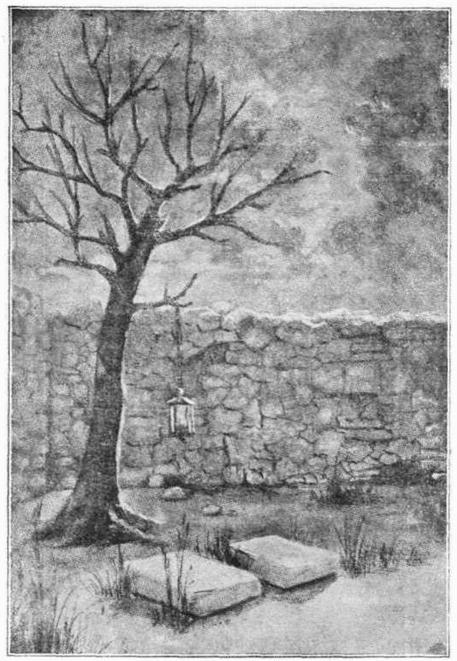

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΤΥΡΟΣ.— Μέσα σὲ μιὰ αὐλοῦλα τοῦ Βαφὲ Χανὲ κάτω ἀπὸ μιὰ γέρικη βαλανιδιά, σκεπασμένος μὲ δύο κομμάτια μάρμαρο, ἀναπαύεται ὁ τελευταῖος Ἕλλην Αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ΙΒ' ὁ Παλαιολόγος Δραγάσης καὶ κάποιο χέρι εὐλαβικὸ τοῦ ἄναβε τὴν κανδύλα. Τώρα μεγάλο μνημεῖο πρέπει νὰ στηθῇ ἐκεῖ.

καὶ τῆς Σερβίας. Βελγίου καὶ Ἑλληνικῆς Φυλῆς, καταντῷ ζήτημα τιμῆς. Νέον λοιπὸν μέτωπον Αὐστριακόν. Οἱ σύμμαχοι προελαύνουν καὶ εὑρίσκονται εἰς τὸν Δούναβιν. Ἔρχεται ἡ σειρὰ τῆς Αὐστρίας. Συσπειροῦται καὶ ἀγωνιᾷ.

*

«Αὐστριακοί στρατηγοί, ἔλεγε τὸ Ἰταλικὸν ἀνακοινωθέν, προσῆλθον εἰς τὰς γραμμάς μας, ζητοῦντες ἀνακωχήν». Ἔγινε καὶ αὐτό. Οἱ σύμμαχοι συνάπτουν ἀνακωχὴν μὲ τὴν Αὐστρίαν ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους τῆς Βουλγαρικῆς ἀνακωχῆς, ὧν κυριώτερος ἡ ἐλευθέρα διάβασις τοῦ συμμαχικοῦ στρατοῦ διὰ τοῦ Αὐστριακοῦ ἐδάφους. Καὶ ἐπακολουθεῖ τὸ ξεχαρβάλωμα, ἀπιστεύτως ραγδαῖον, χειμαρρῶδες. Τὸ Γερμανικὸν οἰκοδόμημα καταρρέει. Οἱ Τσεχοσλαβάκοι ἐπαναστατοῦν, οἱ Νοτιοσλαῦοι κατάσχουν τὸν Αὐστριακὸν στόλον, οἱ Οὔγγροι ἀποσχίζονται, οἱ Ρουμᾶνοι, οἱ Πολωνοί, οἱ Κρόαται, ὅλοι στασιάζουν καί... «Ὁρίστε Κύριοι εἰς τὴν ὁριστικὴν διάλυσιν τοῦ καταστήματος. Ἐκποιοῦνται Κράτη μὲ μεγάλον ἐκπεσμόν». Καὶ οἱ Ἰταλοὶ καταλαμβάνουν Τεργέστην καὶ Φιοῦμα. Ἀλλὰ καὶ αἱ ἑνοβερνήσεις σαρώνονται, σαρώνεται δὲ καὶ ὁ Καισαροβασιλεὺς Κάρολος.

*

Ἄλλος τώρα ἀγωνιᾷ. Σὲ λίγο οἱ σύμμαχοι διερχόμενοι διὰ τοῦ Αὐστριακοῦ ἐδάφους θὰ ἀπειλήσουν τὴν Γερμανίαν. Πρώτη ἡ Βαυαρία θὰ ὑποστῇ τὴν εἰσβολήν. Ὁ καπετὰν—μπαμπούλας Μάκενσεν ὑποχωρῶν ἐκ Ρουμανίας θὰ πέσῃ εἰς χεῖρας τῶν Συμμάχων μὲ τὰς ἐννέα μεραρχίας του. Ἡ Βαυαρία πρὸ τοῦ κινδύνου αὐτοῦ εἰσβάλλει εἰς τὴν Αὐστρίαν, ἀποσχιζομένη τῆς Γερμανικῆς ὁμοσπονδίας, τοῦ μεγαλουργήματος τοῦ Βίσμαρκ καὶ ὁ Βασιλεύς της διεκδικεῖ τὸν θρόνον τοῦ Καΐζερ. Ὁ Πρίγκηψ Μάξ τῆς Βάδης, ὁ Καγκελάριος, ζητεῖ εἰρήνην, δηλῶν ὅτι ἀποδέχεται τοὺς 14 ὅρους τοῦ Οὐΐλσωνος. Ἀλλὰ ὁ μιλιταρισμὸς μὲ τὸν Χίνδεμπουργκ καὶ τὸν Λούδενδορφ μαίνεται. Ἡ πεῖνα καὶ ἡ γδίμεια ἐξαναγκάζουν τὸν λαὸν νὰ ἐξεγερθῇ. Ὁ πανσθενὴς Καΐζερ καταφεύγει εἰς τὸ Μέγα Στρατηγεῖον. Ὁ Μὰξ τὸν συμβουλεύει εἰς παραίτησιν, ἀλλὰ τὰ γεγονότα προλαμβάνουν κάθε ἀπόφασίν του. Οἱ σοσιαλδημοκράται μὲ τὸν πεινῶντα λαὸν ἀνατρέπουν καὶ σαρώνουν τὰ πάντα καὶ καταλαμβάνει ὁ ἀρχηγός των Ἔμπερτ τὴν ἐξουσίαν ὡς καγκελάριος. Παραιτεῖται ὁ Κάϊζερ καὶ ὁ Κρόμπριντς καὶ .... «ὁρίστε κύριοι εἰς τὴν ὁριστικήν. ...» μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι τὰ ἐκποιούμενα εἶναι στέμματα καὶ θρόνοι. Ὁ Κάϊζερ δραπετεύει μετὰ τῆς οἰκογενείας του εἰς Ὀλλανδίαν, ὅπου τοῦ ἐπετράπη ὑπὸ τῆς Ὀλλανδικῆς νὰ παραμείνῃ ὄχι ὡς πρώην αὐτοκράτωρ, ἀλλὰ ὡς κόμης Βίλελμ Ὀεντζόλλερν, ἡ ἐπανάστασις μαίνεται, συμβούλια ἐργατῶν καὶ στρατιωτῶν σαρώνουν ἀλὰ Ρωσσία, τὰ πάντα καὶ ὁ ἕνας μετὰ τὸν ἄλλον οἱ ἐστεμμένοι τῆς πανισχύρου καὶ κραταιᾶς ἀλλοτε Ὁμοσπονδίας ἀποδιώκονται.

*

Ραδιοτηλεγράφημα τοῦ Ἄγγλου Ναυάρχου Κάλθορπ ἐκ Μούδρου ἀγγέλλει ὅτι ἔφθασαν ἐκεῖ ἀπεσταλμένοι Τοῦρκοι ζητοῦντες ἀνακωχήν. Μεταξὺ αὐτῶν εἶναι καὶ ὁ Ὑπουργὸς τῶν Ναυτικῶν Ρεοὺφ πασᾶς, ὁ ἱστορικὸς κυβερνήτης τοῦ πειρατικοῦ Χαμηδιέ. Καὶ ἡ ἀνακωχὴ συνήφθη. Ἄνοιγμα τῶν Δαρδανελλίων, κατάληψις τῶν φρουρίων Σεντίλ Μπάχρ καὶ Τσανάκ-Καλαί, εἴσπλους τῶν συμμαχικῶν στόλων εἰς Κωνσταντινούπολιν κ.λ. κ.λ. πρὸς τὸ παρόν.

Ὁ Θεὸς ἐλυπήθη τὴν Ἀνθρωπότητα. Ὁ Ἔμπερτ ζητεῖ εἰρήνην. «Γερμανοὶ ἀξιωματικοὶ ἀπὸ τὸ ἐν Σπᾶ Μέγα Γερμανικὸν Στρατηγεῖον φθάνουν εἰς τὰς Γαλλικὰς γραμμάς, ἔλεγε τὸ ραδιοτηλεγράφημα, ζητοῦντες ἀνακωχήν». Ὁ Φὸς τοὺς δέχεται, τοὺς διαβάζει τοὺς ὅρους τῆς ἀνακωχῆς ἀργὰ καὶ δυνατὰ καὶ σχεδὸν συλλαβιστὰ κάπου-κάπου διὰ νὰ τονίζῃ καλὰ τὰς λέξεις καὶ τοὺς τάσσει 72 ὡρῶν προθεσμίαν διὰ νὰ δηλώσουν ἂν τοὺς ἀποδέχονται ἢ ὄχι, χωρὶς καμίαν τροπολογίαν. Ταχυδρόμοι κομίζουν τοὺς ὅρους εἰς τὸ Μ. Στρατηγεῖον καὶ ἐπιστρέφουν φέροντες τὴν ἀποδοχήν. Ἐκκένωσις ὅλων τῶν ἐδαφῶν, ποὺ εἶχαν καταλάβει οἱ Γερμανοί, ἐκκένωσις ἄμεσος τῆς Ἀλσατίας καὶ Λωρραίνης, κατάληψις ὑπὸ τῶν συμμάχων τῶν προγεφυρωμάτων τοῦ Ρήνου καὶ ἀρκετοῦ ἐδάφους, ἄμεσος ἀφοπλισμός, παράδοσις Στόλου, κανονιῶν κ.λ. κ.λ. Πρὸς τὸ παρόν. Μετὰ 36 ἡμέρας, ποὺ θὰ λήξῃ ἡ ἀνακωχή, βλέπομε.

*

Καὶ ὁ «Ἀβέρωφ» μετὰ τριῶν ἀνιχνευτικῶν, ἐπὶ κεφαλῆς τῶν Συμμαχικῶν θωρακισμένων εὐδρόμων, διαπλέει τὰ στενά, μετ' ἐπιμελῆ ἀνέλκυσιν τῶν τορπιλλῶν καὶ ἐμφανίζεται πρὸ τοῦ Κερατίου Κόλπου, μὲ τὸν Θρίαμβον καὶ τὴν Ἐλευθερίαν. Τί παλμοί! Τί φρενίτις! Ποιῶν ὀνείρων πραγματοποίησις! Πόσων αἰώνων πόθοι!

Νὰ ἐμφανισθῇ Ἑλληνικὸν πολεμικὸν πρὸ τοῦ Γαλατᾶ, ὄχι μὲ ἄδειαν τῆς Πύλης, κατόπιν διαβημάτων, νύκτα, γιὰ νὰ μὴ γίνῃ συναγερμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ στοιχείου καὶ ὅπως, ὅταν κλέφτικα σχεδὸν ἐπερνοῦσε καμμιὰ φορὰ ἡ «Σφακτηρία» ἢ ἡ «Ἀμφιτρίτη», μεταφέρουσα τὴν Βασίλισσαν Ὄλγαν ἐξ Ὀδησσοῦ ἢ κανένα Βασιλόπαιδα, ἀλλὰ μέρα μεσημέρι, ὕψο γιοῦρε, μὲ τὸ σπαθί του, ὁ «Ἀβέρωφ» νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος, σύμβολον τῆς Ἑλληνικῆς ἰσχύος, ἄγγελος τῆς Ἐλευθερίας εἰς τὰς ὑπερπεντακοσίας χιλιάδας ὁμογενῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως, καὶ εἰς τὰ ὑπὲρ ὀκτὼ ἑκατομμύρια ὑποδούλων Ἑλλήνων ποῦ δοκιμάζονται ὁλόκληρα τετραακόσια ἑξῆντα πέντε χρόνια, καὶ ἔζησαν ὑπὸ τὸ πέλμα τοῦ κατακτητοῦ καὶ τεσσεράμισι χρόνια τώρα ἐσχάτως ἐβασανίσθησαν, ὅσον οὔτε κατὰ τὴν ὀξυτέραν φάσιν ἀπὸ τῆς Ἁλώσεως.

Οἱ ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι βιοῦντες δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ φαντασθοῦν τί θὰ ἔγινε. Μόνον ὅσοι ἐπῆγαν στὴν Πόλι, καὶ «εἶδαν τὸν ἀράπη» τοῦ θρύλλου καὶ ἔζησαν μὲ τὸν ραγιᾶ, καὶ ὅσοι ἠτύχησαν μὲ τὴν ἱστορικὴν καὶ ἐπὶ τῇ καταλύσει τοῦ Χαμητικοῦ καθεστῶτος ὀργανωθεῖσαν ἐκδρομὴν νὰ ἴδοῦν ἐκεῖνο τὸ θέαμα ὑπερπεντακοσίων χιλιάδων ψυχῶν, ἐξω φρενῶν ἐπὶ τῇ μετ' ὀλίγον πνιγείσῃ εἰς ἕνα ἀτηνὲς μποϋκοτὰζ τῶν Νεοτούρκων συνταγματικῇ ἐλευθερίᾳ. τῶν ὑπερπεντακοσίων χιλιάδων ἀτόμων, τὰ ὁποῖα ἤρπασαν τοὺς ἐκδρομεῖς εἰς τὰ χέρια ὑπὸ ραγδαίαν βροχήν, ἐνῶ ἰσάριθμοι χιλιάδες ρεβόλβερ ἐκρότουν ἀνὰ πᾶν ἀπειροστὸν τοῦ λεπτοῦ, ἀπηχοῦντα ἰσαρίθμους παλμούς, μόνοι αὐτοὶ ἠμποροῦν νὰ φανταισθοῦν, συγκρίνοντες τὴν συμβατικὴν καὶ πρόσκαιρον καὶ ὑπὸ τὸν ζυγὸν πάντοτε τοῦ Τούρκου ἐλευθερίαν, μὲ τὴν ἀληθινὴν καὶ μόνιμον καὶ πραγματικὴν Ἐλευθερίαν, ποῦ ἄλλη μιὰ φορά, ἐύγῆκε ἀπὸ τὰ κόκκαλα τῶν Ἑλλήνων, τὰ ἱερά, τί ἔγινε.

*

Νίκη τῶν Συμμάχων, Νίκη τῆς Ἑλλάδος, Νίκη τοῦ Βενιζέλου, ἀλλὰ καὶ Νίκη τῆς «Εἰκονογραφημένης». Δεκατέσσαρα χρόνια, ἀπὸ τότε ποῦ εἶδε τὸ φῶς, παλαίει δι' αὐτὴν τὴν μεγάλην ἡμέραν τῆς Ἀπολυτρώσεως μὲ ἔμβλημα, ὄχι τὴν ὑπούλως ὑπαγορευθεῖσαν εἰς στιγμὰς βίας καὶ νοθείας ἐθνικοῦ φρονήματος σημαίαν τοῦ λευκοῦ σταυροῦ, ἀλλὰ τὸν Δικέφαλον Ἀετόν, τὸ ἱερὸν ἔμβλημα τῶν Ἑλλήνων Βασιλέων τοῦ Βυζαντίου. Ὅταν ἐξεδόθη ἡ «Εἰκονογραφημένη» τῷ 1904 ἡ ἐλευθέρα Ἑλλὰς ἦτο πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὴν λεγομένην τότε Μεγάλην Ἰδέαν. Ἐθεωρεῖτο τότε οὐτοπία καὶ χίμαιρα νὰ ὁμιλῇ χανεὶς περὶ ἀπελευθερώσεως τῶν ὑποδούλων ἀδελφῶν.

Ὑπῆρχον ἄνθρωποι ποῦ ἐξαφνιάσθηκαν ὅταν εἶδαν τὸν Δικέφαλον Ἀετὸν εἰς τὰς σελίδας της, διότι τὸν ἐξέλαθον ὡς Αὐστριακὸν ἢ Ρωσσικὸν ἔμβλημα. Τόση ἄγνοια καὶ τόση ἀμάθεια, ὥστε νὰ νομίσουν τὸ ἱερὸν σύμβολον, ποῦ οἱ Ρῶσσοι καὶ οἱ Αὐστριακοί, ἐπειδή, κάποια Πριγκηπέσσα τους ἐπῆρε ὡς σύζυγον, ὅπως ἐφιλοδόξουν τότε ὅλαι αἱ Αὐλαί, βλαστὸν τῆς περιλάμπρου κα! πανοθενοῦς τότε Ἑλληνικῆς Αὐλῆς, τὸ ἔθαλαν εἰς τὰς σημαίας των, διὰ νὰ ὑποδηλοῦν τὴν συγγένειάν των μὲ τὴν μεγάλην Αὐτοκρατορίαν, ἀπαράλλακτα, ὅπως τώρα μερικοὶ πέρνουν μεγάλα ὀνόματα, ὡς ξένον ἐθνικὸν ἔμβλημα. Ἀθηναῖος δημοσιογράφος ἐμυκτήρισε τὸν διευθυντήν μας, διότι ἐξετύπωσεν ἐπισκεπτήρια μὲ Βυζαντινοὺς χαρακτῆρας, τοὺς ὁποίους εἰδικῶς τὸ Περιοδικὸν εἶχε κατασκευάσῃ εἰς Γερμανίαν. Τόσῳ μακρὰν εἰμεθα τότε, πρὸ δεκατεσσάρων μόλις ἐτῶν, ἀπὸ τὴν σημερινὴν ἡμέραν.

Ἀλλὰ ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἦτον Ἰδέα, ἦτον σύμβολον, σύμβολον Ἐθνικῆς Πίστεως. Ἀπὸ τὸ πρῶτον μνημόσυνον τοῦ τελευταίου Αὐτοκράτορος, ποῦ ἐτέλεσε εἰς τὸν ναὸν τοῦ Νεκροταφείου μὲ ἕνα πιάτο κόλλυβα, ποῦ ἔβρασαν εὐλαβεῖς κόραι τῶν Ἀθηνῶν, ἐν συνεννοήσει μὲ ὁμάδα οὐτοπιστῶν ὁμόφρονων καὶ τὸ παρέδωκε σιγὰ-σιγὰ εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Δημοτικῆς Ἀρχῆς ἤρχισε νὰ ἐκλαϊκεύῃ τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλληνικῆς Μεγαλοπρεπείας καὶ Ἰσχύος, ἡτις ἤκμασε κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς Βυζαντινῆς κοσμοκρατορίας, τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἐμβλήματα, χρώματα, σημαῖαι, μελέται, ἄρθρα, εἰκόνες, κάθε λεπτομέρεια, ἐξηκριβωμένη, ἐμπεριστατωμένη, ἐπέρασε ἀπὸ τὰς σελίδας της. Καὶ ἐδίδαξε, καὶ ἐμόρφωσε, καὶ ἄνοιξε μάτια καὶ ἐτρύπωσε σὲ οἰκογένειες καὶ εἰσέδυσε εἰς τὰ ἀπώτατα σημεῖα τῆς σκλαβιᾶς, ἐδῶ, μέσον τοῦ καβάσῃ τοῦ Προξενείου, ἐκεῖ, μέσον ξένου ὑπηρέσου, αὐθόρμητον ὄργανον λυσσαλέας Ἑλληνικῆς Προπαγάνδας, τέτοιας, ὥστε καὶ τὸ μετάλλιον τῆς στρ. ἀξίας ποῦ ἡ κυβέρνησις ἔκοψε πρό τινος, νὰ ἔχῃ τὰ Βυζαντινὰ τὰ πραγματικῶς Ἑλληνικὰ χρώματα — κίτρινο καὶ μαῦρο—καὶ τὰ πραγματικὰς Ἑλληνικὰ ἐμβλήματα, χωρὶς νὰ φοβηθοῦν οἱ ἰθύοντες πλέον μὴ διαθέσωμεν δυσμενῶς τοὺς ὑποκλέψαντας τὰ ἐμβλήματα μας ποτὲ Ἰσχυροὺς τῆς Γῆς.

Τώρα δὲν μένει παρὰ νὰ ἀποκατασταθοῦν πλήρως τὰ Ἑλληνικὰ ἐμβλήματα. Τὸ μπλὲ καὶ τὸ ἄσπρο καὶ ὁ Ἅη-Γεώργης τῆς σημαίας μας δὲν εἶναι

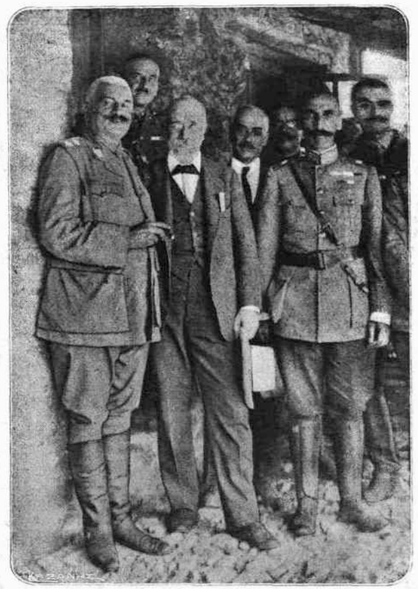

ΕΙΣ ΤΟ ΜΕΤΩΠΟΝ.—Ἀπὸ τότε ποῦ Ἑλλὰς ἀπεδύθη εἰς τὸν ἀγῶνα μὲ τὰ ὅλα της ὁ κ. Βενιζέλος ἐπεσκέφθη τὸ μέτωπον πολλὲς φορές. Κατὰ τὴν τελευταίαν του πρὸ τῆς ἀνακωχῆς ἐπίσκεψιν ἐφωτογραφήθη μὲ τὸν ἀντιστράτηγον κ. Παρασκευόπουλον (ἀριστερά) καὶ τὸν ὑποστράτηγον κ. Νίδερ (δεξιὰ) εἰς τὸ στρατηγεῖον τοῦ Δ' Σώματος.

Ἑλληνικά. Τὰ χρώματα καὶ ὁ Σταυρὸς εἶναι Ρωσσικά. Οὔτε αὐτὴν τὴν σημαίαν ἐσήκωσε ὁ Παλαιῶν Πατρῶν κατὰ τὴν ΚΕ' Μαρτίου, οὔτε αὐτὴν περιέφεραν θριαμβικὰ εἰς τὰ νερὰ ὁ Ἀποστόλης, ὁ Παπανικολῆς, ὁ Κουντουριώτης, ὁ Μιαούλης, ὁ Τομπάζης, ἡ Μπουμπουλίνα ὁ Νικολάρας, ὁ Νικόδημος καὶ οἱ Μπρατσαναῖοι. Ὁ Γερμανὸς ἤψωσε ἕνα ἑξαπτέρυγον — λάβαρον καὶ οἱ καπετανέοι εἶχαν δικά τους μπαϊράκια. Ἡ σημαία αὐτὴ εἶναι κατασκεύασμα ξένης ἐπιροῆς. Καιρὸς εἶναι τώρα, μοναδικὴ στιγμή, νὰ τὴν ἀλλάξωμε καὶ νὰ ἀναστηλώσωμεν τὰ σύμβολά μας, τὰ ὁποῖα ἀκόμη καὶ οἱ ἀστεῖοι Βούλγαροι ἐσφετερίσθησαν. Καὶ ἐπαίρεται τώρα ἡ «Εἰκονογραφημένη» διὰ τὴν μικρὰν συμβολὴν της εἰς τὸν Μεγάλον Ἀγῶνα τῆς Φυλῆς. Ἐπαίρεται διότι αἱ θυσίαι της, οἱ κόποι της, αἱ δαπάναι της, δαπάναι, θυσίαι καὶ κόποι, ὄχι ἑτεροκίνητοι, ἔπιασαν τόπον, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπαίρωνται καὶ οἱ φίλοι της, ποῦ τῆς ἔδειξαν τόσην στοργήν, καὶ τὴν ὑπεστήριξαν τόσον καιρόν, ὥστε νὰ φέρῃ εἰς πέρας, πλέον ἢ αἴσιον, τὴν μεγάλην ἀποστολήν της.

* * *

ΣΥΜΒΟΛΗ ΕΝΟΣ ΕΛΛΗΝΟΣ

ΠΡΟΣ ΟΡΘΟΤΕΡΑΝ ΚΑΙ ΕΠΙΕΙΚΕΣΤΕΡΑΝ ΚΡΙΣΙΝ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΥΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος —

Οἱ Ἕλληνες κάτοικοι τοῦ Ἀρχιπελάγους, βεβιασμένοι ὑπὸ τῆς θέσεως τῶν ὑπὸ τῆς θαλάσσης αὐτῶν περιβρεχομένων βράχων καὶ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης, ἐν ᾧ ἡ Δήμητρα ἠδυνάτει, οὐ μόνον νὰ θρέψῃ αὐτούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς καθημερινοὺς αὐτῶν δασμοὺς νὰ παραγάγῃ, ἠρνήθησαν τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐχθρικῶς διακειμένης Δήμητρος καὶ προσήνεγκαν τὰ σέβη αὐτῶν τῷ Ποσειδῶνι. Ἀλλὰ τὰ ὅρια τῆς ναυτιλίας αὐτῶν ἦσαν πολὺ περιωρισμένα· ὤφειλον ν' ἀρκῶνται πλέοντες ἀπὸ νήσου εἰς νῆσον, νὰ ἀσκῶσιν οὕτω μικρὸν ἐμπόριον καὶ νὰ ἐπισκέπτωνται τὰ παράλια τῆς Μ. Ἀσίας. Κατὰ τοῦτο δηλ. τὸ διάστημα ἠσκεῖτο τὸ ἐμπόριον κατὰ τὸ Ἀρχιπέλαγος διὰ Γαλλικῶν, Ἀγγλικῶν καὶ ἄλλων Εὐρωπαϊκῶν πλοίων καὶ κατὰ τὸ μέσον τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος μόλις ἠδύνατό τις νὰ κατορθώσῃ νὰ ἴδῃ Ἑλληνικὸν πλοῖον εἰς τὰ παράλια τῆς Ἰταλίας, πολλῷ δ' ἧττον εἰς τὰ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἤρχισαν οἱ Ἕλληνες νὰ ἐκτείνωσι τὰ ὅρια τῆς ναυσιπλοΐας αὐτῶν πρὸς Β. μέχρι τῆς Μαύρης θαλάσσης, πρὸς Ν. μέχρι τῆς Αἰγύπτου καὶ πρὸς Δ. μέχρι Γαλλίας κ.λ.π. Δὲν πρέπει νὰ παρίδῃ τις ὅτι αἱ νῆσοι ἐν τῷ Ἀρχιπελάγει, ἀπὸ τῆς ὑποδουλώσεως αὐτῶν, εἶχον δωρηθῆ ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου τῷ τότε Μ. Ναυάρχῳ, ἐξαιρέσει τῆς Χίου, Ἀνδρου κτλ. αἱ ὁποῖαι ἀνῆκον τῇ ἀδελφῇ τοῦ Σουλτάνου. Ὁ Μ. Ναύαρχος ἐπισκέπεται τὰς νήσους αὐτοῦ κατὰ τὸ ἔαρ «*μετὰ τοῦ Τουρκικοῦ στόλου, τὸ μὲν ἵνα ἀποσπάσῃ τοὺς φόρους παρὰ τῶν πτωχῶν αὐτῶν κατοίκων, τὸ δὲ ἵνα καταδιώξῃ τοὺς πειρατάς*»[1] ἤτις ὅμως καταδίωξις ἦτο πάντοτε ἄκαρπος. Ὁ περίπατος οὗτος, ὁ ὁποῖος διήρκει ἀπὸ τοῦ ἔαρος μέχρι τοῦ φθινοπώρου, ἦτο πολὺ καταπιεστικὸς διὰ τοὺς δυστυχεῖς νησιώτας. Διότι ὤφειλον πρῶτον, ἐκτὸς τῶν κανονικῶν αὐτῶν φόρων, νὰ συνεισφέρωσι σημαντικὰ ποσά. Δεύτερον οἱ καρποὶ τῆς φιλεργίας αὐτῶν ἐγίνοντο ἑκάστοτε λεία τῶν Τούρκων. Ἤδη ὁ συντάκτης τῶν γραμμῶν τούτων ἐνθυμεῖται καλῶς, ὅτι πολλάκις, ὁσάκις ὁ Τουρκικὸς στόλος συνέθαινε νὰ εἶνε πλησίον, συνήθροιζον σταφυλάς, σῦκα, σταφίδας κ.τ.λ. ἄωρα, ἐκ φόβου μὴ ἡρπάζοντο ὑπὸ τῶν Τούρκων[1]. Ἐὰν δ' εἰς τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν μαινομένων τούτων θηρίων ἐφθανεν ἀτυχῶς κόρη ὡραία, ἥρπαζον αὐτὴν βίᾳ ἀπὸ τοὺς κόλπους τῶν γονέων καὶ οὕτως ἔπιπτε θῦμα τῶν ἐπιθυμιῶν αὐτῶν, χωρὶς οἱ δυστυχεῖς γονεῖς νὰ δύνανται νὰ διαμαρτυρηθῶσι διὰ τοῦτο παρὰ τῷ πασᾷ, ἀφ' οὗ τινες ἀντὶ ἱκανοποιήσεως ἐθανατοῦντο[2]. Καὶ τὸ κυριώτερον, ἐὰν Τουρκικὸν πλοῖον ἐναυάγει, ὅπως τοῦτο δὲν συνέθαινε σπανίως, τὸ μὲν ἕνεκα τῶν ἐν τῷ Ἀρχιπελάγει συχνῶν καὶ αἰφνιδίων τρικυμιῶν, τὸ δὲ ἕνεκα τῆς ἀνεπιτηδειότητος τῶν Τούρκων ναυτῶν, ὤφειλεν ἡ ἀτυχὴς αὕτη νῆσος νὰ κατασκευάσῃ νέον πλοῖον καὶ νὰ ἐφοδιάσῃ διὰ πάντων τῶν ἀναγκαίων. Ἐπὶ τέλους, ἵνα μὴ μακρηγορῶ, οἱ κίνδυνοι, εἰς οὓς ὁ Τουρκικὸς στόλος ἦτο ἐκτεθειμένος καθ' ἑκάστην, ἕνεκα τῆς ἀνεπιτηδειότητος τῶν Τούρκων καὶ τῆς ἀγνοίας τῶν περιβρεχομένων σκοπέλων κ.λ.π. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἡ αὐσηρὰ τιμωρία, ἡ ὁποία ἐπέκειτο εἰς Τοῦρκον κυβερνήτην ἐπὶ τῇ ἀπωλείᾳ τοῦ πλοίου αὐτοῦ, ἠνάγκαζον τοὺς Τούρκους νὰ λαμβάνωσιν εἰς τὰ πλοῖα αὐτῶν Ἕλληνας θαλασσινοὺς γνωρίζοντας τὰ ὕδατα[2]. Τούτους ἠδύναντο κατ' ἀρέσκειαν νὰ γνωρίζωσι καὶ τοὺς ἅμα τοὺς νησιώτας νὰ χαλιναγωγῶσιν. Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἐγένετο παρ' αὐτοῖς συνήθεια σχεδὸν μόνον Ἕλληνας ναύτας νὰ ἔχωσι καὶ βραδύτερον διετήρησαν αὐτοὺς διὰ τὴν ἐπιδεξιότητα. Τὸ μέγιστον μέρος τῶν ναυτῶν τούτων ἦσαν Ὑδραῖοι. Ὁ τύραννος λοιπόν, οὐ μόνον δὲν ἠναντιώθη εἰς τὴν δύναμιν τοῦ Ἑλληνικοῦ ναυτικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀκουσίως ἑαυτοῦ προήγαγε τὴν αὔξησιν αὐτοῦ.

Οἱ χρόνοι, οὓς ὡς ἀρχὴν τῆς προόδου τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς ναυτιλίας πρέπει νὰ ὑπολαμβάνῃ τις, πρέπει νὰ παραδεχθῇ ὅτι εἶνε ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, ἀφ' ὅτου ὑπὸ τὸ φῶς τῶν Τεχνῶν καὶ Ἐπιστημῶν ἤρχισε νὰ ἐπιφαίνηται ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος τῆς Ἑλλάδος· διότι πρὸ τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως, τὸ ἐμπόριον ἐν τῷ Ἀρχιπελάγει ἠσκεῖτο ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων, κυρίως ὑπὸ τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας. Κατὰ τὸν πόλεμον μεταξὺ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, κατὰ τὸ τέλος τῆς παρελθούσης καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς παρούσης ἑκατονταετηρίδος, ἔπαυσεν ἡ ἐπικοινωνία μεταξὺ Γαλλίας καὶ Ἑλλάδος διὰ τῶν Ἄγγλων. Οἱ Ἕλληνες ὅμως, πλέοντες ὑπὸ ξένην σημαίαν, ἐφωδίαζον τὴν μεσημβρινὴν Γαλλίαν διὰ σιτηρῶν, καὶ δὲν ἀπῃτήθη πολὺς χρόνος, ὥστε τὰ ὅρια αὐτῶν, τὰ πρότερον πολὺ περιωρισμένα, νὰ εὐρύνωσι. Μίαν τόσον εὐνοϊκὴν περίστασιν, ἣν παρέσχεν ὁ Οὐρανὸς εἰς τοὺς Ἕλληνας, δὲν ἀφῆκαν

ΑΝΑΚΩΧΗ.—Μολονότι ὁ περὶ ἀνακωχῆς θρύλλος εἶχε προκληθεῖ καὶ εἶχε διαδράμει τὰς τάξεις τῶν Συμμάχων καὶ μολονότι εἶχε διατυφθῆ ἡ παῦσις τῶν ἐχθροπραξιῶν, οἱ γενναῖοι πολεμισταί, οἱ ἀκαταπόνητοι πρόμαχοι τῆς Ἐλευθερίας, δὲν τὸ ἐπίστευαν. Φαντάζεσθε λοιπὸν μὲ τί φρενίτιδα ἐδιάβασαν εἰς τὴς ἐφημερίδες τὸ τέλος τοῦ πολέμου καὶ τὴν κατὰ κράτος ἥτταν τῆς ἀντιπάλου Δεργκίας Ὕδρας.

ἄλλους τόπους. Διὰ νὰ μὴ ἡρπάζοντο τὰ τέκνα αὐτῶν ὑπὸ τῶν Τούρκων ἐκράτουν αὐτὰ διαρκῶς κατ' οἶκον, καὶ ἐὰν ἦσαν ἠναγκασμένοι νὰ ἐξαγάγωσιν αὐτά, ἤλειφον τὸ πρόσωπον αὐτῶν διὰ κιτρίνου χρώματος καὶ ἐνέδυον αὐτὰ μὲ ὄψιν. Μόνον ἐν παράδειγμα θὰ διηγηθῶ ἐνταῦθα, ὅπως ἐμάθον αὐτὸ παρὰ φίλου εἰλικρινεστάτου. Ὅτε ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἐστασίασε κατὰ τῶν Τούρκων πρὸ τῆς Ἑλλην. Ἐπαναστάσεως, ἐκλήθησαν οἱ πρῶτοι τούτων νὰ βοηθήσωσι πρὸς κατανίκησιν τοῦ Ἀλῆ πασᾶ. Ὁ Σερασκέρης Χουρσὴτ πασᾶς εἰσέβαλεν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τοποτηρητής τις εἶχε παρασκευάσῃ πᾶν δ,τι διὰ τοὺς Τούρκους ἦτο ἀναγκαῖον καὶ διεμόρισε ζωοτροφίας μεταξὺ αὐτῶν. Τῇ ἐπιούσῃ ἐπεμψεν ὁ Χουρσὴτ ἀξιωματικὸν μετὰ διαταγῶν πρὸς αὐτόν, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν τὸν συνήντησεν οἶκοι, διότι ἠσχολεῖτο εἰς προμήθειαν τῶν χρησίμων διὰ τοὺς Τούρκους. Κατὰ τύχην εἶδεν οὗτος τὴν θυγατέρα αὐτοῦ καὶ ἠθέλησε νὰ συμπαραλάβῃ αὐτήν· αὕτη ὅμως διέφυγε διὰ τινος παραθύρου. Ὅτε ἐπέστρεψεν ὁ πατὴρ καὶ ἔμαθε τὸ συμβάν, μετέβη παρὰ τῷ Χουρσὴτ διὰ νὰ παραπονεθῇ. Οὗτος ἀμέσως διέταξε νὰ κληθῇ ὁ ἀξιωματικὸς ἐκεῖνος καὶ ἐτιμώρησεν αὐτὸν μόνον διὰ τῶν λόγων: «*Πρόσεχε καὶ μὴ πηγαίνῃς πλέον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀπίστου τούτου σκύλου*». Τὴν ἐπιοῦσαν εἰσέβαλεν ὁ ἀξιωματικὸς μετὰ 15 ἀνδρῶν εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν, ἔδεσε τὸν πατέρα εἰς τὴν μίαν γωνίαν, καὶ ἐκαυπόισε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὰς ἀγρίας αὐτοῦ ἐπιθυμίας ἐπὶ τῆς κόρης, ἐν ᾧ οἱ 15 στρατιῶται τὸ αὐτὸ ἔπραττον ἐπὶ τῆς μητρός. Μετὰ τοῦτο ἀπέκοψε τὴν κεφαλὴν τοῦ πατρὸς ὁ ἀξιωματικὸς ἐπιλέγων: «*Τώρα πήγαινε νὰ παραπονεθῇς*».

3 Ἀκόμη καὶ σήμερον πάντα τὰ Εὐρωπαϊκὰ πλοῖα τὰ διαπλέοντα τὰ ὕδατα ταῦτα πληρώνουσι σημαντικὴν ἀμοιβὴν εἰς τοὺς Ἕλληνας, το

νά παρέλθῃ ἀνωφελῆς καὶ ἐν βραχεῖ ὡκειοποιήθησαν οἱ Ἕλληνες τὸ ἐμπόριον ἐκεῖνο, ὅπερ πρότερον οἱ Γάλλοι εἶχον ὡς μονοπώλιον. Εἶχον ἐκ τούτου σημαντικὸν κέρδος, ὑπὸ τοῦ ὁποίου πάντες οἱ Ἕλληνες παρωρμήθησαν καὶ τὸ Ἑλληνικὸν ναυτικὸν ηὐξήθη ἐν βραχεῖ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε σύμπασα ἡ Μεσόγειος ἐκαλύφθη ὑπὸ τῶν πλοίων αὐτῶν. Νῆσοι, ἄγνωστοι πρότερον, ἡ Ὕδρα, αἱ Σπέτσαι, τὰ Ψαρὰ κλπ. ἀνεδείχθησαν. Κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ἤρχισαν νὰ ὁμιλῶσιν ἐν Ἑλλάδι περὶ ἑκατομμυρίων. Τὰ μικρὰ αὐτῶν σκάφη μετέβαλον αἴφνης εἰς μεγάλα πλοῖα, τὰ ὁποῖα ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, ἄνευ τῆς βοηθείας ἀλλοδαπῶν, κατεσκευάζοντο καὶ ἐκυβερνῶντο καὶ ἦσαν ἐντελῶς ὅμοια πρὸς τὰ Εὐρωπαϊκά[1]. Εἰς τὰ πρῶτα ναυπηγεῖα τῆς Ἰταλίας, Γαλλίας καὶ Ὀλλανδίας εἶχον ἱδρυθῆ οἶκοι πρὸς ἀποθήκευσιν διὰ τοὺς Ἕλληνας. Μετὰ τῆς ἀκμῆς τοῦ ἐμπορίου προήχθη ἐκ τοῦ Κερδῴου ὁ Λόγιος Ἑρμῆς, καὶ τοὺς ἐμπόρους τῆς ὕλης ἠκολούθησαν ἐκεῖνοι οἱ ἔμποροι, οἱ ὁποῖοι ἔλαβον τὸ φῶς τῶν Ἐπιστημῶν ἐξ Εὐρώπης. Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ηὐξησε τὸ ἐμπόριον καὶ τῆς Πελοπογνήσου καὶ αἱ ἐπικοινωνίαι μετὰ τῶν Ἀλβανικῶν καὶ Ἰονίων νήσων ἐγένοντο συχνότεραι.

ΤΟ ΑΙΜΑ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΟΣΜΟΥ. — Ἡ συμβολὴ ποῦ παρέσχε εἰς τὸν Ἀγῶνα τῶν Συμμάχων ἡ Ἀμερικὴ ἦτον πολύτιμος ἀληθινά καὶ εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ὁ τερματισμὸς τοῦ πολέμου. Ἰδέτε Ἀμερικανικὸν πεζικὸν εἰς τὸ Δ. μέτωπον.

Οἱ κάτοικοι τῆς Θεσσαλίας, Μακεδονίας καὶ Ἠπείρου, οἱ ἰσχυρῶς πιεζόμενοι ὑπὸ τῶν Πασάδων αὐτῶν, συνῆπτον μετὰ τῆς Αὐστρίας δεσμούς, παρορμώμενοι ὑπὸ τοῦ παραδείγματος τῶν νησιωτῶν, δι' ὧν φιλανθρώπως ὑπερησπίζοντο ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως διὰ προνομίων, καὶ οὕτως ἠδύναντο νὰ δώσωσιν εἰς τὸ ἐμπόριον αὐτῶν ἀρκετὰ γενναῖαν ὤθησιν. Μεγάλην πληθὺν Ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν οἴκων εὑρίσκει τις νῦν ἐν Βιέννῃ, Πέσῃ καὶ ἄλλαις πόλεσι. Ὁ πλοῦτος, ὁ ὁποῖος ἀπεμάκρυνεν ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας τὴν ἀνάγκην, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀποναρκώσῃ τὴν τάσιν αὐτῶν πρὸς τὰς Ἐπιστήμας· ἀλλὰ μετὰ τῶν εὐτυχῶν αὐτῶν προόδων εἰς τὸ ἐμπόριον ηὔξανεν ὁ ζῆλος αὐτῶν πρὸς τὰ Γράμματα. Οἱ ἔμποροι οἱ ὁποῖοι ἔμενον ἐν Εὐρώπῃ, καθ' ἑκάστην ἔπεμπον νεωστὶ ἐμφανιζόμενα βιβλία, μαθηματικὰ καὶ φυσικὰ ἐργαλεῖα καὶ ὅ,τι ἄλλως ἠδύνατο νὰ συντελέσῃ πρὸς μάθησιν καὶ πολιτισμὸν τῆς πατρίδος αὐτῶν. Πόσον ταπεινὸν τὸν πλοῦτον ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς Ἐπιστήμας ὑπελάμβανον, ἀποδεικνύει ἡ κοινὴ ῥῆσις αὐτῶν: «*Τί μοῦ χρησιμεύει ὁ πλοῦτος, ἐὰν εἶμαι τυφλὸς* (ἀμαθής)!» Καθ' ἑκάστην ἠκουέ τις τοὺς πλουσίους νὰ λέγωσι μετὰ λύπης «"*Αχ! ἂς εἶχον ἕνα μόνον ὀφθαλμὸν, ἀλλ' ὅμως ἂς κατεῖχον γνώσεις τινάς!*» Καὶ πάλιν «*ἂς κατεῖχον γνώσεις μόνον καὶ ἂς μὴ εἶχον τὸν ἐπιούσιον*». Τίς τῶν Ἑλλήνων, ὃν ὁ πατὴρ παρώτρυνε πρὸς τὰς Ἐπιστήμας, δὲν ἤκουσεν, ὅτι ὁ αὐτὸς μετ' ἄλλους παραπονούμενος παρεκάλει αὐτὸν νὰ ἐπιμεληθῇ τῆς μαθήσεως καὶ τῆς μορφώσεως, ἵνα μὴ μείνῃ τόσον ἀμαθής, ὡς αὐτός, ἐν τῇ νεανικῇ ἡλικίᾳ τοῦ ὁποίου ἢ ἐντελῶς οὐδεμία ἢ σχεδὸν οὐδεμία συστηματικὴ σχολὴ ὑπῆρξεν. (Τὸ τέλος εἰς τὸ ἑπόμενον).

[1] Ὅτε ἤμην εἰς τὴν νῆσον Ὕδραν ἠξίωμαι αὕτη 300 πλοῖα μεγέθους 400-500 τόννων. Ἡ νῆσος Σπέτσαι εἶχε περὶ τὰ 50 πλοῖα, ἅτινα, ἐν ὅλῳ λαμβανόμενα ἦσαν μεγαλείτερα τῶν Ὑδραϊκῶν καὶ ἡ νῆσος Ψαρὰ 100 τοῦ μεγέθους καὶ τῆς στερεότητος τῶν Ὑδραϊκῶν. Ἐφ' ἑκάστου πλοίου ἦσαν 20-30 ἄνδρες, ἐτῶν δὲ 5-10 παιδία, ὧν τὸ μεγαλείτερον ἦτο ἐνίοτε 13 ἐτῶν, τὸ νεώτατον μόνον 6 ἐτῶν. Ταῦτα ὑπηρέτουν τοὺς λοιποὺς καὶ ἐξωκειοῦντο οὕτω ἐνωρὶς πρὸς τὴν ναυτιλίαν. Ἐὰν ἐν καλοκαιρίᾳ νῆσος ἢ ἄλλο τι ἀντικείμενον ἐφαίνετο εἰς τὸ πλήρωμα. Ἐκαλοῦντο οἱ παῖδες ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὠνομάζετο εἰς αὐτοὺς ἡ νῆσος, οἱ λιμένες καὶ περιγράφετο ποῦ ἠδύνατός τις νὰ πλεύσῃ ἀσφαλέστερον. Ἐὰν καταλλήλῳ εὐκαιρίᾳ ἠρωτῶντο πάλιν καὶ ἐὰν εἶχον λησμονήσῃ ἐτιμωροῦντο. Καὶ εἰς τὴν Θάλασσαν ἐρρίπτοντο, ἵνα ἀσκηθῶσιν εἰς τὴν κολυμβητικήν· ἐν συντόμῳ δὲν παρελείπετό τι πρὸς μόρφωσιν ἐκ τούτων ἐπιτηδειοτέρους καὶ ἀτρομητοτέρους ναυτικούς. Τὸ ἥμισυ τοῦ κέρδους ἐλάμβανεν ὁ πλοίαρχος, τὸ ἕτερον ἥμισυ διενέμετο μεταξὺ τοῦ πληρώματος. Ἕκαστος παῖς ἐλάμβανε τὸ αὐτὸ καὶ οἱ ναῦται μερίδιον, τὸ μὲν ἵνα ἐξεγείρωσιν εὐχαρίστησιν μεταξὺ αὐτῶν διὰ τὴν ζωὴν τοῦ πλοίου, τὸ δὲ καί, ἐὰν τοιοῦτος παῖς εἶχεν ἀδοήθητον μητέρα, ἦτο εἰς θέσιν νὰ ὑποστηρίξῃ αὐτήν.

✻ Η ΠΕΡΙΘΑΛΨΙΣ ΤΩΝ ΠΑΛΛΗΚΑΡΙΩΝ ΚΑΙ Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ✻

Ὅλοι γνωρίζομεν ὅτι ὑπάρχει μία παγκόσμιος κοινωνία συλλόγου, ἕνα παντοῦ διαδεδομένον σωματεῖον, μιὰ φιλανθρωπικὴ ἕνωσις, «Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρός», τῆς ὁποίας σκοπὸς εἶναι ἡ ἐν ὥρᾳ πολέμου περίθαλψις τῶν τραυματιῶν. Ὡς ἔμβλημα ἔχει ἕνα σταυρὸν κόκκινον ἐπάνω σὲ λευκὸ φόντο, λειτουργεῖ δὲ μὲ συμβάσεις διεθνεῖς, αἱ ὁποῖαι εἶναι κατωχυρωμέναι τόσον καλά, ὥστε νὰ θεωροῦνται ἱεραί. Καταντοῦσε ὁ κόκκινος αὐτὸς σταυρός, ἐν ὥρᾳ πολέμου, κάτι σὰν ἔμβλημα τεκτονικὸν καὶ οἱ φέροντες αὐτόν, μέσα εἰς τὴν ἀγριωτέραν φάσιν τοῦ πολέμου, ἦσαν ὄντα ἱερὰ καὶ σεβαστά.

Ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν μέλη ἐπίλεκτα τῆς Ἀθηναϊκῆς Κοινωνίας ἵδρυσαν καὶ ἐδῶ τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν, εἰσφέροντας ἐξ ἰδίων καὶ δεχόμενα δωρεὰς διὰ τὸν ὑψηλὸν αὐτοῦ σκοπόν.

Ὅμοιον ἵδρυμα ἔγινε καὶ εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐρυθρὰ Ἡμισέληνος».

✻

Πάντοτε ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς παρέσχε πολύτιμον συνδρομὴν εἰς τοὺς ἀγώνας μας. Ἡ δράσις του ὅμως κατὰ τὸν τελευταῖον μας πόλεμον ἦτον ἀληθινὰ ὑπέροχος.

Ἀρκεῖ νὰ μάθῃ κανεὶς ὅτι, διαρκοῦντος τοῦ ἀγῶνος, ἐλειτούργησαν καὶ λειτουργοῦν ἀκόμη ἑπτὰ νοσοκομεῖα, συντηρούμενα ὑπ' αὐτοῦ, περιλαμβάνοντα δὲ χιλίας τετρακοσίας περίπου κλίνας.

Ο ΕΛΛΗΝ. ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ.—Ὁλόκληρον τὸ προσωπικὸν τοῦ Μαρασλείου Νοσοκομείου μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ του κ. Νικολούδη.

Φαντασθῆτε τί κολοσσιαῖα ἔξοδα θὰ ἔχουν ἡμερησίως αὐταὶ αἱ ἑπτὰ φιλάνθρωποι στέγαι, αἱ ἑπτὰ αὐταὶ πτέρυγες ποῦ σκεπάζουν στρογγικὰ χίλια τετρακόσια παλληκάρια μας. Ἂν — μὲ τὸν μετριώτερον ὑπολογισμὸν — βάλωμε δέκα δραχμὲς τὴν ἡμέραν κατὰ κλίνην, ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς διὰ τὰ ἑπτὰ νοσοκομεῖα του μὲ τὰ 1400 κρεββάτια δαπανᾷ ἡμερησίως 20,000 δραχμές, συνυπολογιζομένου τοῦ προσωπικοῦ του, δηλαδὴ τὸν μῆνα 600,000 δραχμές, τὸ ἔτος δὲ περὶ τὰ 7,500,000 δραχ.

Ποῦ τὸ εὑρίσκει αὐτὸ τὸ τεράστιον κονδύλι ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρός; Αὐτὸ τὸ γνωρίζει ὁ κ. Ἀθανασάκης, ὁ Πρόεδρός του, βουλευτὴς καὶ Ὑφυπουργὸς τῶν Ὑγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὁ καθηγητὴς κ. Μακκᾶς, ὁ Ἀντιπρόεδρός του, ὁ κ. Β. Πατρίκιος, ὁ Γραμματεύς του καὶ Γραμματεὺς τοῦ Ἰαιροσυνεδρίου καὶ οἱ κ. κ. Πολίτης Ὑπουργὸς τῶν Ἐξωτερικῶν, Μ. Νεγροπόντης, Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, ὁ καθηγητὴς κ. Καλλιοντζῆς, ὁ κ. Δέλτα κ. λ. οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν τὸ Συμβούλιον καὶ εἰς τοὺς ὁποίους, μὲ τὸν κ. Ἀθανασάκην, τὸν ἀκούραστον, καὶ ἀνεξάντλητον ἐπὶ κεφαλῆς, πανταχοῦ παρόντες καὶ τὰ πάντα . . . . πληρώνοντες, ὀφείλεται ἡ μεγάλη ὤθησις ποῦ ἐδόθη εἰς τὸ ἵδρυμα αὐτό, ὥστε νὰ παρουσιάσῃ αὐτὰ τὰ καταπλήσσοντα νούμερα.

✻

Ἀλλὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτά. Πηγαίνετε νὰ ρίξετε μιὰ ματιὰ εἰς τὸ ἐδῶ νοσοκομεῖον του, εἰς τὸ Μαράσλειον. Θὰ τρίβετε τὰ μάτια σας, διότι κατανιᾷ, ἀληθινά, πρότυπον, σωστὸ μοδέλλο, ὑπόδειγμα νοσοκομείου, καὶ θὰ ὁμολογήσετε ὅτι ἀξίζει νὰ πάῃ στὴν γραμμὴν τῶν τελειοτέρων εὐρωπαϊκῶν, τόσον ὑπὸ ἐποψιν ἰατρικήν, ὅσον καὶ ὑπὸ νοσοκομειακήν.

Ἡ περίθαλψις, ἥ τε ἰατρικὴ καὶ ἡ νοσοκομειακή, γίνεται κατὰ τὰς νεωτέρας συνθήκας τῆς Ἐπιστήμης καὶ καταντᾷ ἀφάντατος. Ἡ καθαριότης εἶναι ἀσύλληπτος· λάμπουν ὅλα ἐκεῖ μέσα, ἀπὸ τὸ δάπεδον ἕως τὴν ὀροφήν.

Καὶ ἄφθαστος ἡ ἀκρίβεια εἰς τὴν λειτουργίαν του. Ἀπὸ τὸν Ἰούνιον, ποῦ ἤνοιξε τὰς πύλας του, περιέλαβε 224 κρεββάτια, κοτανεμηθέντα εἰς 4 τμήματα, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἔχει 56.

Τὸ Μαράσλειον τοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ περιλαμβάνει καὶ ἀρτιώτατον Μικροβιολογικὸν ἐργαστήριον, ἴσως τὸ τελειότερον τῶν ἐπιστημονικῶν ἐργαστηρίων τῆς πρωτευούσης.

Εἰς κάθε τμῆμα προΐσταται ἕνας τμηματάρχης - ἰατρὸς μὲ δύο ἐπικούρους ἀδελφὰς καὶ τρεῖς μονίμους, μεθ' ἑνὸς θαλαμάρχου. Τμηματάρχαι εἶναι οἱ κ. κ. Μενεγάκης, Κούζης, Κοντομέρκος καὶ Τσέλιος, ἔφεδροι ἰατροί.

Τὸ προσωπικόν του ἐν ὅλῳ ἀπαρτίζεται ἀπὸ 8 ἐπικούρους ἀδελφὰς νοσοκόμους, ἐρασιτέχνιδας, 17 ἐξ ἐπαγγέλματος μετὰ μιᾶς προϊσταμένης, τῆς κυρίας Ἀνέστη, 2 ὑπαξιωματικοὺς καὶ 34 στρατιώτας - νοσοκόμους.

Ὅλοι αὐτοὶ ἐργάζονται μὲ τέτοιο σύστημα, ποῦ νομίζει κανεὶς ὅτι, εἶναι τροχοὶ ἑνὸς ὡρολογίου, ἀλληλένδετοι, ἀλληλοκινούμενοι, ὑπείκοντες εἰς μίαν δύναμιν καὶ μεταδίδοντες αὐτὴν εἰς ἄλλους, διὰ νὰ ἀποδώσουν ὡρισμένον ἔργον κάθε φορά.

✻

Μοτὲρ ὅλου αὐτοῦ τοῦ μηχανισμοῦ εἶναι ὁ διευθυντὴς τοῦ Μαρασλείου κ. Νικολούδης. Διαπρεπὴς ἐπιστήμων, ἐκπαιδευθεὶς ἐν Εὐρώπῃ ἐπὶ ὀκταετίαν, ἐξελέγη ὑπὸ τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ διὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἱδρύματος αὐτοῦ. Καὶ ἡ ἐκλογή του ἦτον μία ἐπιτυχία μεγάλη τοῦ Συμβουλίου, διότι ὁ κ. Νικολούδης, ὑπηρετῶν ὡς ἔφεδρος ὑγειονομικὸς ἀπὸ τὸ 1912, κατιντήσας σχεδὸν μόνιμος - ἔφεδρος, καὶ διευθύνων κατὰ τὸ 12-13 τὸ ἐν Δράμα στρατιωτικὸν νοσοκομεῖον, διεκρίθη καὶ εἶχε ὅλα τὰ προσόντα, τιμηθεὶς καὶ διὰ τοῦ ἀργυροῦ Σταυροῦ τοῦ Σωτῆρος.

Ο ΕΛΛΗΝ. ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ. — Ἡ ἰατρικὴ ἐπίσκεψις τῶν ἀσθενῶν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ κ. Νικολούδη καὶ τῶν βοηθῶν του.

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΤΟΥ. — Εἰς τὴν ἀκαταμάχητον ἱκανότητα τοῦ κ. Νικολούδη, τοῦ γνωστοῦ ἐπιστήμονος, ὀφείλεται ἡ ἐπιτυχὴς καὶ ἀρτία ὀργάνωσις καὶ λειτουργία τοῦ Νοσοκομείου αὐτοῦ.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ.—Ἕνας θάλαμος τοῦ Μαρασλείου Νοσοκομείου.

✻ ✻ ✻

ΒΡΑΔΥ Σ' ΕΝΑ ΧΩΡΙΟ

Γαληνεμένη, ξάστερη, γαλάζια πέρα ὡς πέρα,
κρουσταλλένη ἀπ' τὸν ὄρθρο της ὡς τὸν ἑσπερινό της,
κ' εἶχε πλανέψῃ καὶ τ' ἀγνό, χρυσὸ φεγγάρι, ἡ μέρα
κι' ἀργοταξείδευε ἀγρυπνο κι' αὐτό στὸν οὐρανό της.

Τοῦ' ἀποκάτου ἀπ' τὰ βουνά, τὰ θεϊκά, ποὺ ἰσκιῶσαν,
μαζῶξαν τὰ κοπάδια τους ἀπ' τὰ λειβάδια ἡ σπάνες·
τοῦ κάμπου τὰ μακρόπουλα κουρνιάσανε· θολῶσαν
τὰ στενορρύμια τοῦ χωριοῦ κ' ἡ αὐλές τους μὲ τὶς δράνες.

Πλῆθος ἡ ὁλόχαρες φωνές· κ' ἐσβύσαν λίγο λίγο.
Κάποια τζιτζίκια μοναχὰ λαλοῦν· καὶ πρὸς τἀμπέλια
κάποιες κοπέλλες ξένοιαστες, γυρνῶντας ἀπ' τὸν τρύγο,
σκορπᾶνε ἀχόμα στὴν ἐρμιὰ τὰ δροσερά τους γέλια.

Ὦ! Σὰν ἀρχίση γύρω μου γιὰ πάντα νὰ νυχτώνῃ,
δὲ θέλω τὰ ξεφύλλα νὰ τρεμοφτερουγίζουν
στὸ δρόμο μου, κι' ἀπάνω μου οἱ ἀρφαγεμένοι κλῶνοι
μ' ἕνα βραχνὸ παράπονο νὰ μὲ καλονυχτίζουν.

Θέλω τὸ βράδυ ποὺ θαρθῇ νὰ μ' ἀγκαλιάσῃ, νἄνε
εἰρηνικό, σὰν τ' ἀγαθὸ τοῦ Αὐγούστου ἐτοῦτο βράδυ,
πῶς πέφτει ἡ νύχτα τὰ τρελλὰ τζιτζίκια νὰ ξεχνᾶνε
καὶ νὰ μοῦ λένε γιὰ τὸ φῶς καὶ μέσα στὸ σκοτάδι.

Θέλω ἡ θαμπές μου ἡ θύμησες στὸ βάθος νὰ περνοῦνε,
σὰν τὶς κοπέλλες τοῦ χωριοῦ κ' ἐκεῖνες· νἄχω γείρη
στὴν γρηᾶν ἐλπά μας, νὰ γροικῶ, σκυφτός, ν' ἀχολογοῦνε
τὰ γέλια τους ἀπ' τῆς ζωῆς μακρυὰ τὸ πανηγύρι . . .

ΛΑΜΠΡΟΣ ΠΟΡΦΥΡΑΣ

✻ ✻ ✻

Η ΘΑΛΑΣΣΑ

Ἀπὸ τὴ "Ζωὴ καὶ τὸ Ὄνειρο", τοῦ Ἀρσάκ Τσομπανιάν

Ἀπὸ μικρὸ παιδὶ ἐλάτρεψα τὴ θάλασσα, ποῦ ἡ αὔρα της μᾶς γαληνεύει τὴν ψυχή, ποῦ ὕμνους ὑπέροχους ψάλλουν τὰ κύματά της, καὶ ποῦ στὰ στήθια της ἀνοίγουν τῆς φτεροῦγες της, σὰν μεγαλόπρεπει κρῖνοι τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ὐδάτινου κήπου, οἱ ἄσπροι γλάροι.

Εἶνε τὸ μάτι τῆς Γῆς, — γεμάτο ἀπὸ ἕνα ἀπέραντον γαλάζιο δάκρυ καὶ ποῦ τὸ βλέμμα του εἶνε αἰώνια προσκολλημένο στὸν οὐρανό.

Γαλανὴ σὰν ὄνειρο, λίνο τῶν πιὸ ὡραίων ὀνείρων, εἶνε ἡ ἴδια αὐτὴ ἕνα γιγάντιο ἐνσαρκωμένο ὄνειρο.

Μὰ τὴν ἡμέρα ποῦ τὸ πνεῦμα μου, κυττάζοντας τὴν γελαστὴ μορφή της, βυθίστηκε στὰ βάθη της καὶ εἶδε νὰ σαλεύουν ἐκεῖ μέσα τὰ συχαμερὰ χταπόδια καὶ τὰ φείδια κι' ἄλλα τέρατα χιλιάδες, καὶ εἶδε τὰ συντρίμια ναυαγημένων πλοίων καὶ τοὺς σκελετοὺς πνιγμένων ἀνθρώπων καὶ ὅλη τὴ φρίκη, ποῦ κρύβεται κάτω ἀπὸ τὴ γελαστὴ ἐπιφάνειά της, ἐκείνην τὴν ἡμέρα ἡ λατρεία μου γιὰ τὴ θάλασσα δηλητηριάστηκε ἀπὸ ἕναν τρόμο ὀδυνηρό, γιατί κατάλαβα πῶς ὅσο ἑλκυστικὸ εἶνε τὸ πρόσωπό της, τόσο ἄπιστη ἡ καρδιά της εἶνε.

Μετάφρ. Κ. ΤΡΙΚΟΓΛΙΔΗ

✻ ✻ ✻

Ὁ Πάπας Ἰούλιος Β' παραγγείλας εἰς τὸν Μιχαὴλ Ἄγγελον νὰ χύσῃ εἰς τὸν χαλκὸν τὸν ἀνδριάντα του ἠρωτήθη ὑπὸ τοῦ καλλιτέχνου «Θέλετε, Ἅγιε Πάτερ, νὰ σᾶς κάμω νὰ κρατεῖτε βιβλίον ἀνὰ χεῖρας;» — «Ὄχι τοῦ ἀπήντησεν ὁ Πάπας, θέσατέ μου ἕνα ξίφος. Γνωρίζω καλλίτερον νὰ τὸ χρησιμοποιῶ».

Ἰσπανὶς κυρία, ἀναγιγνώσκουσα εἰς ἕνα Γαλλικὸν μυθιστόρημα μίαν τρυφερὰν καὶ ἀρκετὰ ἐκτεταμένην συνομιλίαν μεταξὺ ἑνὸς ἐραστοῦ καὶ τῆς ἐρωμένης του, εἶπε: «Τί πνεῦμα κακῶς χρησιμοποιηθέν! Ἦσαν μαζὺ καὶ ἦσαν μόνοι . . .»

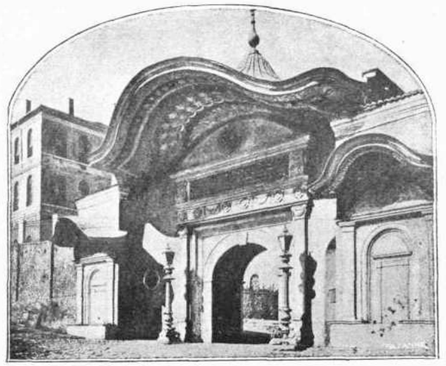

Η ΠΟΡΤΑ.—Μιά μεγάλη πόρτα ἀραβικοῦ ρυθμοῦ εἰς τὴν Σταμπούλ σᾶς ὁδηγεῖ εἰς τὰ Ὑπουργεῖα, τὴν Βεζυρείαν κ.λ. ἐκτὸς τοῦ Σερασκεράτου, Ὑπουργ. Στρατιωτικῶν, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται ἀλλοῦ. Χρόνια τώρα ἔλεγαν «πᾶμε στὴν Μεγάλη Πόρτα». Ἔπειτα ἐξελληνίσθη εἰς «Ὑψηλὴν Πύλην» καὶ Sublime Porte καὶ ἐσυμβόλιζε πλέον, ὄχι τὰ Ὑπουργεῖα, ἀλλὰ τὴν Μ. Βεζυρείαν ἢ ἀκριβέστερον τὴν Ὀθωμανικὴν κυβέρνησιν.

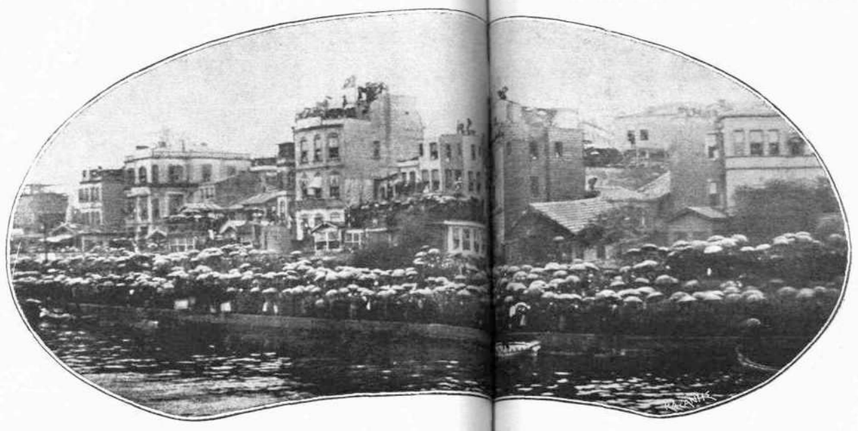

ΛΑΒΕΤΕ ΙΔΕΑΝ. — Ἀτυχῶς φωτογραφίαι τῆς συγκινητικῆς ἐμφανίσεως τοῦ [illegible] πίαν ἰδέαν τοῦ ὄγκου, τοῦ πλήθους τοῦ ἀλλαλάζοντος, τοῦ Ἑλληνικοῦ [illegible] ὅλον τὸν Ἑλληνισμὸν τῆς Κων/πόλεως κατακλύζοντα τὴν ἀτέρμονα παραλίαν [illegible] κραμείδια του, ὑπὸ βροχήν, ραγδαίαν, ὅταν ἔφθασε ὁ στολίσκος τῶν [illegible] πρὸ τῆς Κωνσταντινουπόλεως δὲν μᾶς ἦλθαν. Ἀλλὰ [illegible] φρενῶν, δίδει ἡ εἰκὼν αὐτή, ἡ ὁποία παρουσιάζει [illegible] καὶ τὰ σοκάκια του καὶ τὰ μπαλκόνια του καὶ τὰ [illegible] ουρκικῷ συντάγματι μεταβάντων ἐκεῖ ἐκδρομέων.

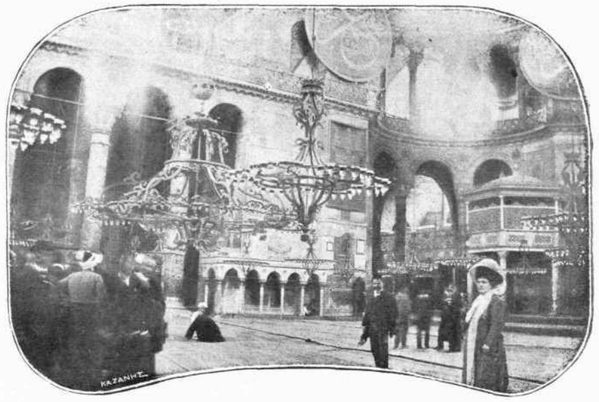

ΤΟ ΜΕΓΑ ΜΟΝΑΣΤΗΡΙ.—Ἔπειτα ἀπὸ τεσσάρων καὶ ἡμίσεως αἰώνων σκλαβιά — ἀτίμωσι τὸ «Μέγα Μοναστήρι» τοῦ ψούλου, ἡ Ἁγία Σοφία, μὲ τὰ «τρακόσια σήμαντρα καὶ ἑξηνταδυὸ καμπάναις» ὑπὸ τοὺς θόλους τοῦ ὁποίου ἐλειτούργησαν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ ἐλειτουργήθησαν οἱ Ἀρχηγοὶ τῆς Φυλῆς καὶ ἐκοινώνησε ὁ τελευταῖος Μάρτυς - Βασιλεὺς καὶ ἔρρευσε ποταμηδὸν τὸ Ἑλληνικὸν αἷμα τὴν Τρίτην 29 Μαΐου 1453, ἠνοίχθησαν αἱ πύλαι του καὶ «πάλι δικά μας εἶναι».

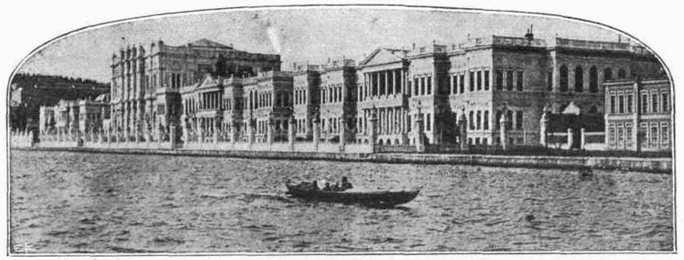

ΝΤΟΛΜΑ ΜΠΑΚΤΣΕ.—Μέσα εἰς αὐτὸ τὸ παρὰ τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἀκτὴν τοῦ Βοσπόρου θρυλλικὸν παλάτι ἐξειλίχθησαν ἀληθιναὶ τραγῳδίαι. Εἶναι τὸ κυρίως ἀνάκτορον τῶν Σουλτάνων, ὅπου ἐξυφάνθησαν συνωμοσίαι, ἠνοίχθησαν φλέβες Σουλτάνων μὲ ψαλλίδι, ἀπέθανε δὲ ἐγκλειστος καὶ ὁ Σουλτὰν Μουράτ. Ὁ Ἀμπντοὺλ Χαμὶτ τὸ ἐγκατέλειψε, ὅταν ἐρυλάκισε ἐκεῖ τὸν ἀδελφόν του Μουράτ, διὰ νὰ τοῦ πάρῃ τὸν θρόνον καὶ ἐγκατεστάθη εἰς τὸ περίφημον Γιλδίζ.

ΤΟ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟΝ. — Μέσα εἰς τὸν πρὸ τῆς Ὑπα[illegible]ίας Σοφίας ἀρχαῖον Ἱππόδρομον τῶν Ἑλλήνων Αὐτοκρατόρων, εἰς τὸ Ἀτ - Μεϊδ[illegible]ουλ, ὀρθοῦται τὸ περίπτερον τοῦ Γουλιέλμου Β'. Τὸ ἵδρυσε ὁ Σουλτάνος Ἀμ[illegible]ὰτ Χὰν ὁ Β' ὅταν ἐπεσκέφθη τὴν Κωνσταντινούπολιν ὁ Κάϊζερ. Τώρα αὐτὸ ἀσφαλ[illegible]σθῇ Ἀναθεματικὸν Περίπτερον.

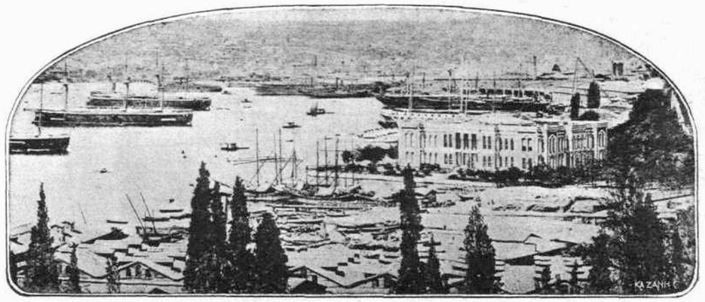

Ο ΤΑΡΣΑΝΑΣ. — Εἰς τὸ βάθος τοῦ Κερατίου κόλπου εὑρίσκεται ὁ Ταρσανᾶς, ὁ Τουρκικὸς Ναύσταθμος καὶ πρὸ αὐτοῦ ἠγκυροβολημένος ὁ Τουρκικὸς Στόλος, ὁ ὁποῖος μαζῇ μὲ τὰ Γερμανικὰ καὶ Ρωσσικὰ πολεμικά, ποὺ εἶχαν κατάσχει οἱ Γερμανοὶ ἀξιωματικοί, κατεσχέθη ὑπὸ τῶν Συμμάχων τώρα. Ἡ λέξις προφανῶς εἶναι παραφθορὰ τοῦ Arsenal.

ΘΕΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ.—Ἐκεῖ εἰς τὸ Πέραν, καθὼς πηγαίνει κανεὶς γιὰ νὰ πάρῃ τὸ Τοῦνελ νὰ καταιβῇ στὸ Καρὰ-Κιοϊ, ἀριστερά, σ' ἕνα σοκάκι, εἶναι τὸ τέμενος τῶν Δερβισσῶν. Ὀκτὼ-δέκα δερβίσσαι, ἀρχίζουν νὰ γυρίζουν περὶ ἑαυτούς, κατ' ἀρχὰς σιγὰ-σιγά, ἔπειτα γρηγορώτερα καὶ ζαλίζονται καὶ γυρίζουν - γυρίζουν σὰν τρελλοὶ καὶ μεθοῦν καὶ τέλος πέφτουν κάτω λιπόψυχοι. Εἶναι καὶ αὐτὸ μιὰ θρησκευτικὴ αὐτοκάκωσις, ἐξιλαστήριος.

ΘΕΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ.— Ἀπὸ τὰ συνηθέστερα τῶν [illegible] συνοικιῶν τῆς Σταμπούλ. Ἀντίκρυ, ὅπως λέγ[illegible] οἱ ἐν Πέραν, εἰς τὴν ἀρχαίαν καὶ παραγιαλ[illegible] Πόλιν (ἐν ἀντιθέσει οἱ Σταμποὶτζῆδες διὰ τοὺς [illegible] ἀπέναντι λέγουν Πέρα) καθὼς βαδίζετε στὸ στε[illegible] καλιτερίμ συναντᾶτε τὸν ὑπαίθριον μπαρμπέρ[illegible]

[illegible]ΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ.—Ὁ νεροκουβαλητής. Μ' ἕνα [illegible] ἀσκοῦ γυρίζει τὰ σοκάκια τῆς Σταμπούλ καὶ [illegible]ίδαι νερό. Εἶνε ἀπὸ τοὺς κοινοτέρους τύπους, [illegible] ὁ τουλουμπατζῆς, ὁ μπεξῆς, ὁ μοκαλεμπατζῆς, [illegible]ιτζῆς κ.λ. τοὺς ὁποίους μὲ ἄλλες φωτογραφίες [illegible]θεσιῶν, θὰ ἰδῆτε προσεχῶς εἰς τὰς σελίδας μας.

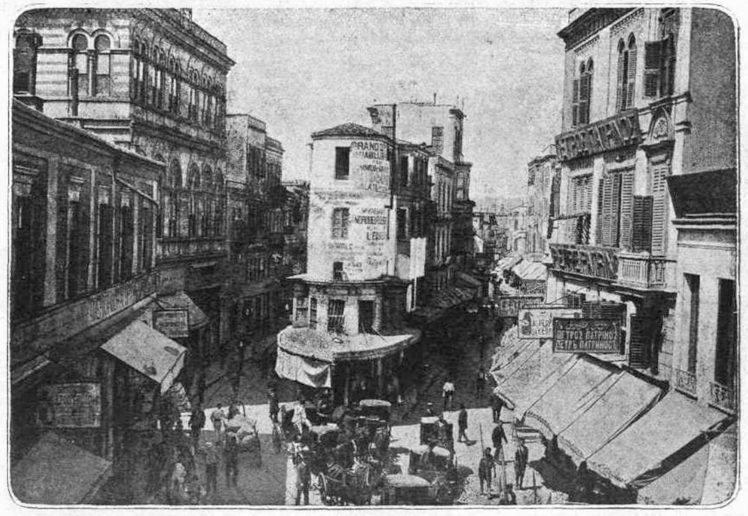

ΤΟ ΚΑΡΑ-ΚΙΟΪ.— Καθὼς καταιβαίνετε ἀπὸ τὸν λόφον τοῦ Πέραν, εἴτε μὲ τὰ πόδια, εἴτε μὲ τὸ τράμ, εἴτε μὲ τὸ τοῦνελ, θὰ βγῆτε εἰς τὸ Καρὰ-Κιοϊ, τὸ ὀνομαστὸν Καρὰ - Κιοϊ, τὸ Ἑλληνοβριθές, ὅπως κάθε γωνιὰ τοῦ Πέραν, τοῦ Γαλατᾶ, τοῦ Τὰξιμιοῦ, Σιαλί, τῶν Ταταύλων, τοῦ Φαναριοῦ, τῶν Θεραπειῶν, τοῦ Μπογιοὺκ Τερέ, τοῦ Ὀρτάκιοϊ, τοῦ Σκούταρι. Ἐκεῖ θὰ φᾶτε τὴν θαυμασίαν μπουγάτσαν, τὸ θεσπέσιον μουαλεμπὶ καὶ τὸ ἀφθάστου γευστικότητος Ταούκιοξου.

Η ΑΡΙΣΤΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

[Οἱ πόθοι καὶ τὰ ὄνειρα τῆς Φυλῆς πραγματοποιοῦνται ἐν μέρει. Ἐνανουρίσθημεν μ' αὐτὰ αἰῶνας ὁλοκλήρους. Ἀλλὰ ἡ Μεγάλη Ἡμέρα ἐξημέρωσε. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν πλέον πατοῦν τὸ ἱερόν μας ἔδαφος Ἕλληνες ναῦται καὶ εὔζωνοι. Ὁ Νιρβάνας εἰς τὸ ἐν τῇ β' σελίδι δημοσιευόμενον πεζὸν ποίημά του ἀφιερώνει τὴν Μεγάλην Ἡμέραν εἰς τοὺς ἀησμονημονεύους ἥρωας, ποὺ μὲ τὸ αἷμα των καὶ τὰ κόκκαλά των τὰ ἱερὰ ἔγιναν οἱ Προμηθεῖς τῆς Ἡμέρας αὐτῆς. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἔχει σκοπὸ ἐπίγνωσιν τῆς ἱερᾶς ὑποχρεώσεως νὰ κάμῃ μνημόσυνα τῶν «ξεχασμένων νεκρῶν», ἀφιεροῦσα εἰδικὰ ἱστορικὰ σημειώματα, εἰκονογραφημένα, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελέσουν τὸ Πάνθεον τῶν Ἡρώων τῶν Ἀγώνων τῆς Φυλῆς καὶ τὸ λεύκωμα τῆς ἀληθινῆς ἀριστοκρατίας τῆς Ἑλλάδος].

Ὁ ἐλευθερωτὴς τῆς Εὐβοίας Ν. Κριεζώτης εἶναι ἀπόγονος τοῦ Ἀλβανοῦ Σκεντέρμπεη (Καστριώτου). Ἡ οἰκογένεια τούτου μετ' ἄλλων, ἀποφεύγουσα τὴν καταδίωξιν τῆς ἐν Ἠπείρῳ Τουρκικῆς τυραννίας, κατῆλθεν εἰς Ἑλλάδα νομαδικῶς καὶ κατώκησεν εἰς τὰ Ν. Α. τῆς Εὐβοίας, ὅπου σήμερον ὁ Δῆμος Κριεζῶν. Ὁ Κριεζώτης κατὰ τὴν νεανικήν του ἡλικίαν ἀπεδήμησεν εἰς τὰ ἐν Μαγνησίᾳ (Σμύρνῃ) ἀπέραντα κτήματα τοῦ Καρασμάνογλου Πασσᾶ. Ἐκραγείσης κατόπιν τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 ἔσπευσεν εἰς Εὔβοιαν εἰκοσιπενταετὴς περίπου, ὅπως μετὰ τῆς μεγάλης ὁμάδος τῶν συγγενῶν καὶ συμπατριωτῶν του συμμεθέξῃ τοῦ Ἐθνεγερτηρίου Ἀγῶνος.

Ἀφιχθεὶς εἰς Εὔβοιαν πληροφορεῖται, ὅτι περὶ τὰ Βουσάκια τῆς Χαλκίδος πολεμοῦν ἐναντίον τοῦ Ὀμὲρ Πασσᾶ τῆς Χαλκίδος οἱ Εὐβοεῖς ὁπλαρχηγοὶ Κώτζος καὶ Ἀγγελῆς, πρὸς οὓς προσελθὼν ἐτάχθη παρὰ τὸ πλευρόν των. Κατὰ τὴν πρώτην σύγκρουσιν ἐν τῇ πεδιάδι τῆς Καστέλλας ὁ εἷς τῶν μνησθέντων ὁπλαρχηγῶν ἐφονεύθη καὶ ὁ ἕτερος ἐτραυματίσθη σοβαρῶς. Οἱ πολεμισταὶ ἔμειναν ἄνευ ἀρχηγοῦ καὶ εἶχον ἀνάγκην τοιούτου. Ἡ ψυχραιμία, ἡ τόλμη καὶ τὸ ἀκατάβλητον πολεμικὸν μένος τοῦ Κριεζώτου, πολεμικαὶ ἀρεταὶ ἐπιδειχθεῖσαι κατὰ τὴν μάχην ταύτην, ἀναδεικνύουσιν αὐτὸν ἀρχηγόν. Βλέπων τὴν ἀνάγκην ἐνισχύσεως τῶν ὑπολειμμάτων τῶν μαχητῶν του προβαίνει εἰς γενικὴν στρατολογίαν ἐν Εὐβοίᾳ, καταρτίζει σῶμα ἀρκετὰ ἰσχυρὸν καὶ προκαλεῖ πολλὰς μάχας πρὸς τὸν Ὀμὲρ Πασσᾶν τῆς Χαλκίδος καὶ τὸν Πασσᾶν τῆς Καρύστου.

Εἰδοποιεῖται παρὰ τοῦ ἀρχιστρατήγου Ὑψηλάντου, ὅτι στρατιὰ ἐκ δέκα χιλιάδων Τούρκων στρατιωτῶν ὑπὸ τὸν Ὀμὲρ τῆς Χαλκίδος βαδίζει πρὸς ἐπικουρίαν τοῦ Κιουταχῆ τῆς Ρούμελης πρὸς καταστροφὴν τῶν Ἀθηνῶν. Σπεύδει εἰς συνάντησιν τοῦ στρατοῦ τούτου μετὰ τρισχιλίων περίπου μαχητῶν καὶ κατανικᾷ τὸν Σατράπην περὶ τὸν Ἀληφορήτην τῆς Στερεᾶς (ἔναντι τῆς Χαλκίδος, ἔνθα καὶ μέχρι σήμερον σῴζονται τὰ ὀχυρώματα, ἀκούομενα «τὰ ταμπούρια τοῦ Κριεζώτου» ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁδοῦ Χαλκίδος-Θηβῶν). Μετὰ τὴν περιφανῆ ταύτην νίκην, τὸν θάνατον τοῦ Γούρα ἐν τῇ Ἀκροπόλει καὶ τὴν ἀποτυχίαν τῆς εἰσόδου ἐν αὐτῇ τοῦ Στρατηγοῦ Μαμούρη καὶ ἄλλων, ἐν συμβουλίῳ συνελθόντι εἰς Κερατσίνι ὁ Καραϊσκάκης εἶπε τῷ Κριεζώτῃ ἐνώπιον ὅλων τῶν ὁπλαρχηγῶν: «***Ὁ ἱερὸς αὐτὸς βράχος δὲν πρέπει νὰ πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τοῦ Κιουταχῆ, διότι σβύνεται ἡδη ἡ Ἑλλάς***». (Σημ. Ἐνόει ὅτι θὰ ἀπεπύγχανεν ὁ ἐπαναστατικὸς ἀγών) «***Ἡ σὺ θὰ εἰσέλθῃς ἢ ἐγώ***». Ὁ Κριεζώτης συνέστησε τῷ Καραϊσκάκῃ νὰ μείνῃ ὡς γεροντότερος καὶ ἀνέλαβεν αὐτὸς νὰ εἰσέλθῃ εἰς Ἀκρόπολιν. Ἐκλέξας δὲ μεταξὺ τῶν δύο χιλιαρχιῶν του 350 ἀποφασιστικοὺς μαχητάς του διεπεραιώθη διὰ δύο πλοίων εἰς τὴν παραλίαν τοῦ Φαλήρου. Ἐροδιάσας κατότιν τὰ παλληκάρια του διὰ τῶν ἀπαιτουμένων τροφῶν καὶ πολεμεφοδίων, διέταξε νὰ ἀναχωρήσουν τὰ πλοῖα. Μετὰ τὴν ἀπομάχρυνσιν τῶν πλοίων καλέσας τοὺς συμπολεμιστὰς εἶπεν εἰς αὐτούς: «Ἢ θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὴν Ἀκρόπολιν ἢ οὐδεὶς θὰ ἐπιζήσῃ, διότι ὄπισθεν ἡμῶν ἔχομεν θάλασσαν πλέον». Καὶ σύρας τὸ ξίφος αὐτοῦ ἐβάδισε κατὰ τῆς Ἀκροπόλεως. Φθάνει ἐκεῖ, ὑπερβαίνει τρία χαρακώματα τοῦ Κιουταχῆ, ὑποστηριζόμενα ὑπὸ 12 χιλιάδων τουρκικοῦ στρατοῦ, εἰσέρχεται εἰς τὴν Ἀκρόπολιν καὶ κατασυντρίβει τοὺς Τουρκικοὺς λεγεῶνας.

Ἡ εἴσοδος αὕτη τοῦ Κριεζώτου εἰς Ἀκρόπολιν εἶναι ἐν τῶν περιφανεστέρων πολεμικῶν αὐτοῦ κατορθωμάτων, διότι ἐκ ταύτης ἐσώθη ὁ ἐθνεγερτήριος ἀπελευθερωτικὸς ἀγών. Διέσωσε δὲ ἐκ λιμοῦ καὶ περὶ τὰς 3500 Ἀθηναϊκὰς οἰκογενειῶν, κεκλεισμένων εἰς τὴν Ἀκρόπολιν, ἐν ᾗ παρέμειναν ἐπὶ ἑννέα μῆνας φρουροῦν αὐτήν.

Βραδύτερον ἐξεστράτευσε μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Βάσου, ἀποβιβασθεὶς εἰς Βηρυττόν, ἔνθα συνεχρότησε πεισματώδη μάχην πρὸς τὰ Ἀραβικὰ τοῦ Νούρκα Σέρβενι Πασσᾶ μαῦρα στρατεύματα, ἅτινα κατετρώπωσεν, ἀλλὰ πρὸ τῶν καταφθασασῶν ἐπικουριῶν ἠναγκάσθη νὰ ἀποπλεύσῃ ἐκεῖθεν, συγκομίζων οὐκ ὀλίγα λάφυρα.

Ὁ Κριεζώτης εἶναι ὁ συνάψας τὴν συνθήκην τῆς Πέτρας (παρὰ τὴν Λεβάδειαν) δι' ἧς ὑπεχρεοῦτο ὁ Τουρκικὸς στρατὸς νὰ ἀποχωρήσῃ ἐκ Στερεᾶς Ἑλλάδος.

Εἶναι ὁ ἀρχιεργάτης τῶν Συνταγματικῶν Ἐλευθεριῶν. Ἐν συνεννοήσει αὐτοῦ, τῶν Μακρυγιάννη, Καλλέργη καὶ λοιπῶν ἐτοιμήθη ἡ ἀξίωσις παρὰ τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος τῆς ἰδρύσεως τοῦ Συντάγματος κατὰ τὴν ἱστορικὴν ἑσπέραν τῆς Γ' Σεπτεμβρίου τοῦ 1843, καθ' ἣν ὁ Κριεζώτης ἐν Χαλκίδι εἶχε καταλύσει ὅλας τὰς ἐπισήμους ἀρχὰς τῆς τότε μοναρχουμένης Ἑλλάδος.

Τὸ εὐχάριστον γεγονὸς ἔσπευσε τὴν αὐτὴν ἑσπέραν νὰ ἀναγγείλῃ εἰς Χαλκίδα δι' ἐκτάκτου ἀπεσταλμένου καὶ δι' ὡραίου ἐγγράφου πρὸς τὸν Κριεζώτην ἡ πρώτη Συνταγματικὴ ἐν Ἑλλάδι Κυβέρνησις, ἐκφράζουσα ἐν αὐτῷ (αὐτολεξεὶ) «τὴν εὐγνωμοσύνην ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους») πρὸς αὐτόν. Ἡ οἰκογενειακὴ αὕτη περγαμηνὴ σῴζεται παρὰ τῷ ἐγγόνῳ αὐτοῦ πολιτευτῇ Εὐβοίας, Ἕλληνι εὐπατρίδῃ κ. Σπύρῳ Κριεζώτῃ, ὡς καὶ δύο ἐπιστολαὶ τοῦ Κιουταχῆ, δι' ὧν ἐξελιτάρει οὗτος τὸν Κριεζώτην, ὅπως τῷ παραδώσῃ τὴν Ἀκρόπολιν, ἀφίνων αὐτὸν Γενικὸν Διοικητὴν τῆς Ρούμελης, ἅμα δὲ καὶ πλουσιοπαρόχως ἀμείβων αὐτόν. Ὁμοίως σῴζεται ἔγγραφον ὁπλαρχηγῶν τότε τῆς Κρήτης, διὰ τοῦ ὁποίου παρεκάλουν αὐτόν, ὅπως κατέλθῃ εἰς Κρήτην καὶ συντρέξῃ αὐτοὺς εἰς τὸν ἀπελευθερωτικὸν ἀγῶνα τῆς νήσου των.

Εἰς τὴν ἀδάμαστον ἐπιμονὴν τοῦ Κριεζώτη ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει ὀφείλεται ἡ παραχώρησις τῆς Εὐβοίας εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀντὶ τῆς Σάμου.

ΚΙΤΣΟΣ ΤΖΑΒΕΛΛΑΣ
Ὁ θρυλικὸς ἥρως τῆς Κλεισούρας, πάππος ἐκ μητρὸς τοῦ κ. Σπύρου Κριεζώτου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΡΙΕΖΩΤΗΣ
Ὁ στρατηγὸς καὶ ἀρχηγὸς τῆς Εὐβοίας. Ἡ εἰκὼν αὐτή, ἔλαιογραφία τοῦ κ. Βύρ. Κοντοπούλου, φιγουράρει εἰς τὸ Δημαρχεῖον Χαλκίδος.

ΚΑΛΛΙΟΠΗ ΚΡΙΕΖΩΤΟΥ
Ἡ κόρη τοῦ Κίτσου Τζαβέλλα, ἡ ὡραία ἁμαξὼν τῆς Αὐλῆς τοῦ Ὄθωνος, μήτηρ τοῦ κ. Σ. Κριεζώτου.

ΑΙ ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ.— Ἐπειδὴ ἡ Α.Μ. ὁ Βασιλεὺς Ἀλέξανδρος ἐξέφρασε τὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἴδῃ ὁλόκληρον τὸ κτῆμα Κριεζώτου, διωργανώθησαν πολλαὶ ἐκδρομαὶ καθ' ἃς ἡ Α. Μ. ἠρέσκετο νὰ ἐπαδαίνῃ σαμαροφόρου ἵππου. Εἰς τὴν εἰκόνα μας ἡ Βασιλικὴ συνοδεία ξεκινᾷ διὰ τὴν γοητευτικὴν τοποθεσίαν τοῦ Μόλου, τῆς Τριάδος.

Ὁ Κριεζώτης ἐπανεστάτησε τῷ 1847 κατὰ τοῦ Ὄθωνος καὶ ἐξεστράτευσεν ἐναντίον τῶν Ἀθηνῶν, ὅπως ἀποτινάξῃ τὴν τυραννίαν τοῦ Ὄθωνος. Ὡς δὲ γράφει ὁ Ἀμπού, ἐὰν ὁ Κριεζώτης ἔφθανεν εἰς Ἀθήνας, ἡγούμενος τῶν τριῶν χιλιάδων ἀτάκτων του, ὁ σκοπὸς θὰ ἐπετύγχανε. Δηλαδὴ ἡ Δυναστεία τοῦ Ὄθωνος θὰ κατελύετο. Δυστυχῶς δὲν ἔφθασε, διότι συγκρουσθεὶς πρὸς τὰ σπεύδοντα ἐναντίον τῆς Χαλκίδος Βασιλικὰ ὑπὸ τὸν Γαρδικιώτην στρατεύματα, εἰς μίαν ἔφοδον ἐπληγώθη κατὰ τὴν χεῖρα καὶ τὴν γαστριαίαν χώραν ἐκ βλήματος πυροβόλου. Ἐπληγώθη δὲ κατὰ τὴν χεῖρα κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε αὕτη ἀποκοπεῖσα κατὰ τὸ ὀστοῦν, ἐκρεμάσθη ἐκ μὴ κοπέντος δέρματος. Τὴν ὥραν ἐκείνην πλησίον του ἵστατο εἷς τῶν ἐμπίστων ἀξιωματικῶν του, τὸν ὁποῖον διέταξε νὰ ἀποκόψῃ τὴν χεῖρα του. Τοῦτο δὲ λιποψυχήσαντος, ἔσυρε τὸ τουρκοφάγον ξίφος του καὶ μόνος του ἀπέκοψεν αὐτήν, διατάξας νὰ ἀφαιρεθῇ ἐξ αὐτῆς ὁ πολύτιμος δακτύλιος, ὃν εἶχε δωρήσει αὐτῷ ὁ πατὴρ τοῦ Ὄθωνος Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος καὶ τὸν ὁποῖον φέρει σήμερον ὡς ἱστορικὸν κειμήλιον ὁ ἔγγονος αὐτοῦ κ. Σπῦρος Κριεζώτης.

Πρὸς ἐπίσχεσιν δὲ τῆς ἐκ τῆς ἀποκοπείσης χειρός του αἱμορραγίας, ὁ Κριεζώτης διέταξε καὶ προσεκόμισαν αὐτῷ ζέουσαν ἄσφαλτον (κατράμι) ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐνεβάπτισε τρὶς τὴν τομὴν τῆς χειρός του. Μετὰ τοῦτο διεπεραιώθη ἐκ Κύμης τῆς Εὐβοίας εἰς Ψαρᾶ, ἐκεῖθεν εἰς Χίον, ἔνθα καὶ ἰάθη καὶ ἐκεῖθεν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ ὑπερογδοήκοντα ἐμπίστων του μαχητῶν μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Σουλτάνου, ὅστις ἐδέχθη αὐτὸν μετὰ μεγάλων τιμῶν, ἐπιτρέψας αὐτῷ ὄχι νὰ φέρῃ μόνον τὴν ἀρματωλικὴν στολήν του, ἀλλὰ καὶ τὸ ξίφος του ἐν αὐτῇ τῇ Τουρκικῇ πρωτευούσῃ Κωνσταντινουπόλει. Ὥρισε δὲ ὁ Σουλτάνος καὶ μηνιαίαν ἐπιχορήγησιν ἐξ 150 χιλιάδων γροσίων, τὴν ὁποίαν ὁ Κριεζώτης ἀπεποιήθη, διότι εἶχε μεγάλην περιουσίαν καὶ τὰς ὁποίας χιλιάδας γροσίων ἡ Ὑψηλὴ Πύλη διέθεσεν διὰ τοὺς συνοδεύοντας αὐτὸν ἐμπίστους του.

Βραδύτερον, ἕνεκα τῶν παλαιῶν του ἐν Μαγνησίᾳ ἀναμνήσεων, ἐζήτησε καὶ μετέβη εἰς Σμύρνην, ἔνθα καὶ ἐγκατεστάθη, τοῦ Σουλτάνου δωρήσαντος αὐτῷ ὡραίαν ἔπαυλιν παρὰ τὸν Κουκλουτζᾶ, ἐν ᾗ καὶ ἐτελεύτησε κατὰ τὸ ἔτος 1852, θρυληθέντος ὅτι ἐδηλητηριάσθη παρ' ἀπεσταλμένου τῆς Δυναστείας Ὄθωνος, καὶ ἤτις μείνασα ἔκτοτε ἔρημος ἠκούετο «τὸ Σαράϊ τοῦ Γκιαούρ Πασσᾶ Κριεζώτη».

Ὁ κατέχων τὴν ψυχὴν τοῦ Κριεζώτου δαίμων τῆς ἐνόπλου δράσεως δὲν ἀφῆκεν αὐτὸν ἡσυχον μήτε ἐν Σμύρνῃ. Ἡ Ἀρήειος φύσις του τοῦ ἐπέβαλε καὶ ἐκεῖ νὰ δράσῃ ἐνόπλως. Κατεδίωξε καὶ ἐξηφάνισε τὰ περὶξ τοῦ βιλαετίου ληστρικὰ στοιχεῖα, δι' ὃ καὶ μεγάλως ἐτιμᾶτο παρὰ τῶν ἐκεῖ Ἑλλήνων τε καὶ Ὀθωμανῶν.

Ἐκηδεύθη ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ τῆς Σμύρνης Ἁγία Φωτεινὴ μετὰ μεγάλων τιμῶν, ἐκφωνηθέντων πολλῶν ἐπικηδείων παρὰ τῶν τότε λογίων ὁμογενῶν, ὧν προεξέχει ὁ τοῦ Τιμαγένους.

ΣΠΥΡΟΣ ΚΡΙΕΖΩΤΗΣ
Ὁ εὐπατρίδης-πολιτευτὴς Εὐβοίας.

Βραδύτερον ἐπιθυμίᾳ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐκφρασθείσῃ πρὸς τὴν οἰκογένειαν τοῦ Κριεζώτου, κατώρθωσεν αὕτη τὴν μυστικὴν ἐκ Σμύρνης εἰς Ἀθήνας μετακομιδὴν τῶν λειψάνων αὐτοῦ καὶ ἐντεῦθεν εἰς τὴν πεφιλημένην του Πατρίδα Εὔβοιαν διὰ πολεμικοῦ πλοίου, τιμῆς ἕνεκεν, ἀποδοθεισῶν αὐτοῖς τιμῶν Στρατηγοῦ. Κατετέθησαν τὰ ὀστᾶ του ἐν τῷ μητροπολιτικῷ ναῷ Χαλκίδος, πρὸ τινων δ' ἐτῶν ὁ ἔγγονος αὐτοῦ Σπ. Κριεζώτης τὰ διεμετεκόμισε καὶ ἀνέπαυσεν ἐν τῷ οἰκογενειακῷ αὐτοῦ ἱστορικῷ παρεκκλησίῳ, τῷ εὑρισκομένῳ ἐν τῇ ἰδιοκτησίᾳ του Τριάδι καὶ τιμωμένῳ εἰς μνήμην τῆς Ἁγίας Καλλιόπης, φερωνύμῳ τῆς μητρός του, ὅπου σῴζεται ταριχευμένη καὶ ἡ ἀποκοπεῖσα χεὶρ τοῦ ἡμιθέου. Εἶναι δὲ περίεργον πῶς, καίτοι πολλάκις Δημοτικὰ Συμβούλια τοῦ Νομοῦ Εὐβοίας ἐψήφισαν σεβαστὰ χρηματικὰ κονδύλια πρὸς ἀνέγερσιν ἀνδριάντος τοῦ Λεοντοκάρδου Ἐλευθερωτοῦ των, ἐν τούτοις μέχρι σήμερον δὲν ἐξετελέσθη ἡ ὀφειλομένη αὐτῇ ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη, διότι ὁ Κριεζώτης διὰ τῆς κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἀείποτε ἀηττήτου πολεμικῆς του δράσεως δὲν ὑπηρέτησε μόνον τὴν ἰδιαιτέραν του πατρίδα Εὔβοιαν, ἀλλ' αὐτὸ τὸ Ἔθνος, ἐξ οὗ καὶ αἱ φερώνυμοι ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ, Χαλκίδι καὶ Καρύστῳ δημόσιαι ὁδοί.

Ὁ Κριεζώτης συνεζεύχθη τὴν ὡραιοτέραν θυγατέρα τοῦ Μεγάλου Στουρνάρα τῆς Ἠπείρου Φώτων, παραστάντος ὡς παρανύμφου τοῦ Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος Καποδιστρίου, τὰ πολύτιμα ἐξ εὐγενῶν λίθων χρυσοῦ καὶ σμάλτου γαμήλια δῶρα τοῦ ὁποίου, φέροντα τὸ μονόγραμμα αὐτοῦ καὶ τὸν συμβολισμὸν τοῦ Φοίνικος ἀναθῳώσκοντος ἐκ τῆς τέφρας του, σῴζονται μεταξὺ ἄλλων κειμηλίων τῆς οἰκογενείας τῶν Κριεζωτῶν παρὰ τῷ ἐγγόνῳ αὐτοῦ κ. Σπύρῳ Κριεζώτῃ.

Η ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΟΣ.—Πρὶν ἡ Α. Μ. ἀναχωρήσῃ ἐκ Τριάδος ἐφωτογραφήθη εἰς ἀνάμνησιν εἰς τὰς βαθμίδας τῆς εἰσόδου τῆς ἐπαύλεως. Ἀριστερὰ Του κάθηται ὁ ἰδιοκτήτης κ. Κριεζώτης, εἰς τὸ μέσον, ἡ εὐγενὴς συζυγοδέσποινα κυρία Μαίρη Κριεζώτου ἡ γλαφυρὰ συνεργάτις τῆς «Εἰκονογραφημένης», αἱ δεσποινίδες Κριεζώτου, οἱ δύο υἱοί του, ὁ ὑπασπιστὴς ὑποστράτηγος κ. Σκουμπουρδῆς καὶ εἰς τὸ βάθος ὁ ταγματάρχης τοῦ πυροβολικοῦ κ. Γ. Σκαρλάτος.

Ὁ μόνος υἱὸς τοῦ Ν. Κριεζώτου ἦτο ὁ Δημήτριος, ὅστις ἐνυμφεύθη τὴν ἱστορικὴν Καλλιόπην, μόνην θυγατέρα τοῦ ἥρωος τῆς Κλεισούας καὶ τῆς ἀφθάστου ἐθελοθυσίας ἐξόδου τοῦ Μεσολογγίου, τῆς καταπληξάσης ὅλον τὸν κόσμον, ἐξεγειράσης δὲ τοὺς πολιτισμένους λαοὺς τῆς Εὐρώπης καὶ ἀποδωσάσης τὴν ἀνεξαρτησίαν τῆς Ἑλλάδος, Κίτζου Τζαβέλλα, τοῦ χρηματίσαντος ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ Ὄθωνος Πρωθυπουργοῦ, Ὑπουργοῦ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Αὐλάρχου καὶ ἐμπίστου Συμβούλου αὐτοῦ, τοῦ κατ' ἐπανάληψιν συνοδεύσαντος αὐτὸν εἰς Βαυαρίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἱστορικὴν Καλλιόπην, τόσον κολακευτικὰ ἔγραψεν ὁ Ἀμπού εἰς τὸ περισπούδαστον ἔργον αὐτοῦ «La Grèce contemporenne» καὶ κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ Καλλιόπη ὑπῆρξε, μετὰ τὴν Βασίλισσαν Ἀμαλίαν, μοναδικὴ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Ἑλληνὶς ἱππεύτρια καὶ ὅσον οὐδεμία ἄλλη μεμορφωμένη. Ἦτο θηρεύτρια, ὑψίφωνος δεινή, θαυμασία κλειδοκυμβαλίστρια καὶ πρώτη χορεύτρια τῆς Αὐλῆς τοῦ Ὄθωνος. Κατὰ τὴν μεταπολίτευσιν, καθ' ἣν ὁ σύζυγος αὐτῆς Δημ. Κριεζώτης ἦτο ἀρχηγὸς τῆς πολιτοφυλακῆς Χαλκίδος, ἡ σύζυγος αὐτοῦ ἱστορικὴ Καλλιόπη, ὡς ἀληθὴς Σουλιώτισσα, συνεχίζουσα τοὺς ἐπὶ τέσσαρας αἰῶνας Ἐθνικοὺς Ἀγῶνας τῆς ἡρωϊκῆς τοῦ Σουλίου οἰκογε-

ΜΑΙΡΗ ΣΠ. ΚΡΙΕΖΩΤΟΥ
Ἡ εὐγενὴς συζυγοδέσποινα, ἥτις ἐδεξιώθη τὸν Ἄνακτα εἰς τὴν ἔπαυλιν Τριάδος καὶ ἐκλεκτὴ συνεργάτις μας.

νείας αὐτῆς τῶν Τζαβελλαίων καὶ τῶν προμάμμων, Χάϊδως καὶ Μόσχιος, ἔλαβε μέρος παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ συζύγου της ἔνοπλος.

Ὁ Δημήτριος Κριεζώτης ἐπολιτεύθη ἐν Εὐβοίᾳ ὡς ἀρχηγὸς κόμματος ἐπὶ τεσσαρακονταετιείας. Ἦτο πρᾶος καὶ ἀγαθὸς ἄρχων καὶ φιλόξενος «Καπετάνιος τῆς Χαλκίδος», ὡς προσωνόμαζον αὐτὸν οἱ συμπολῖται του. Κατὰ τὸ ἔτος 1854 συνεκρότησε σῶμα ἐκ χιλίων Εὐβοαίων, ὅπερ ἰδίαις δαπάναις συνετήρει καὶ ἐξεστράτευσεν ὑπὲρ τῆς Μεγάλης Ἰδέας, προχωρήσας μέχρι τῶν συνόρων, ὅπου τὰ ἐπελθόντα ἀτυχῆ ἱστορικὰ γεγονότα τοῦ Πέττα ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἴδια.

Ἐκ τοιούτων προγόνων ἑπόμενον ἦτο νὰ βλαστήσῃ ὁ λεβέντης κ. Σπῦρος Κριεζώτης, ὅστις περατώσας τὰς ἐπιστημονικὰς σπουδὰς του καὶ ἐγκυκλοπαιδικώτατα καταρτισθεὶς συνεχίζει τὰς οἰκογενειακάς του παραδόσεις, πολιτευόμενος ἐπ' ἀγαθῷ τῶν Εὐβοαίων συμπολιτῶν του οἵτινες τοῖς ἐξέλεξαν αὐτὸν μέχρι τοῦδε ἀντιπρόσωπόν των, ὡς ἀρχηγόν, τοῦ ἐκεῖ ἰσχυροῦ πολιτικοῦ κόμματός του καὶ τῶν ἐν γένει κοινῶν Κρατικῶν καὶ Ἐθνικῶν συμφερόντων, πολλάκις ἀκουσθείσης τῆς φωνῆς του ἀπὸ τοῦ ἐπισήμου βήματος τῆς Βουλῆς ἐπὶ πολλῶν ζητημάτων, ἐξ οὗ καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ἐκτίμησις αὐτῆς, ἐκλεξάσης δὶς αὐτὸν μέλος τοῦ Προεδρείου. Διὰ τὰς κοινοβουλευτικὰς του συζητήσεις ἐτιμήθη καὶ ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Γεωργίου διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Σταυροῦ. Ἀντεπροσώπευσε τὴν Ἑλληνικὴν Βουλὴν κατὰ τὸ 1906 ἐν τῷ Διεθνεῖ Κοινοβουλευτικῷ Συνεδρίῳ τοῦ Λονδίνου μετὰ τεσσάρων ἄλλων, τιμηθεὶς διὰ τῆς ἰδιαιτέρας κομβιοδόχης τῆς Βουλῆς τῶν Λόρδων καὶ ἀργυροῦ μεταλλίου παρὰ τοῦ ἀειμνήστου τότε Βασιλέως τῆς Ἀγγλίας Ἐδουάρδου. Ὡς ἀρχαιόφιλος ὑπεστήριξεν ἐνθέρμως ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς τὸ ἔργον τῆς Χριστιανικῆς Ἑταιρείας, ἧς πρόεδρος ἐτύγχανεν ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα Ὄλγα, τιμηθεὶς καὶ παρ' αὐτῆς δι' ἀργυροῦ μεταλλίου.

Τὴν τοιαύτην πολιτικήν του καὶ κοινωνικὴν δράσιν θέλει συνεχίσει ὁ ἀκάματος πολιτευτὴς ἐπ' ἀγαθῷ τῆς τε ἰδιαιτέρας αὐτοῦ πατρίδος Εὐβοίας καὶ τοῦ Ἔθνους. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» πιστεύει ἀδιστάκτως ὅτι ἡ προσεχὴς τοῦ ἀνδρὸς δρᾶσις θέλει δικαιώσει αὐτήν.

Ἐν τῷ *προσώπῳ* τοῦ Σπύρου Κριεζώτη συναντᾷ τις τὸν ἀγαθὸν καὶ πρᾶον, ὡς οἱ πρόγονοι αὐτοῦ, ἄρχοντα, τὸν ἐγκυκλοπαιδικῆς μορφώσεως πολιτικὸν ἐπιστήμονα, τὸν λάτρην τῆς Φύσεως καὶ γερὸν καλλιτέχνην ὡς μαρτυροῦν πλεῖστα ζωγραφικὰ τοῦ ἰδίου ἔργα, ἐλαιογραφιῶν καὶ ὑδατογραφιῶν, ἅτινα κοσμοῦσι τὴν μαγευτικὴν ἐν Τριάδι ἐπαυλίν του, τὸν μανιώδη θηρευτήν, ἄριστον σκοπευτήν, ζωηρὸν ἱππέα καὶ λάτρην πάσης σωματικῆς ἐπιδόσεως. Καὶ ἐν μιᾷ λέξει συναντᾷ τις τὸν τέλειον τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης σπόρτσμαν. Διακρίνεται διὰ τὴν λεπτότητα τῶν τρόπων του καὶ τῆς κοινωνικῆς ἐν γένει συμπεριφορᾶς του ὡς τέλειος τζέντλεμαν. Χωρίζεται τῶν ἄλλων διὰ τὴν σταθερότητα τοῦ χαρακτῆρος, ἥτις ὑποδηλοῖ τὸν ἀληθῆ ἄνδρα, δι' ὃ καὶ μεγάλως τιμᾶται καὶ δικαίως ὑπὸ τῶν λατρευόντων αὐτὸν συμπολιτῶν του Εὐβοαίων, οἵτινες καὶ ἀντιλαμβανόμενοι παρ' αὐτοῦ. Ὡς ἀπόδειξιν τοῦ ἀκαταβλήτως ἰσχυροῦ χαρακτῆρος του ἀναφέρομεν τὸ γεγονὸς ὅτι, καίτοι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1909 ἀρχηγὸς αὐτῆς ἦτο ὁ ἐπ' ἀδελφῇ γαμβρὸς αὐτοῦ στρατηγὸς κ. Ν. Ζορμπᾶς, ὡς Βουλευτὴς ὁ Σπῦρος Κριεζώτης ἔμεινε σταθερὸς παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ τότε παλιτικοῦ αὐτοῦ ἀρχηγοῦ κ. Δημητρίου Ράλλη, συγκροτήσας κατόπιν ἐν Εὐβοίᾳ Ραλλικὸν συνδυασμόν.

Ἐμπνέεται τελείως ἐκ φιλελευθέρων συνταγματικῶν ἰδεῶν ὡς θαυμαστὴς τοῦ Ἀγγλικοῦ πολιτεύματος.

Ἀγγλόφιλος τὰ αἰσθήματα καὶ ἐκ τούτου ἡ ἀπολύτως Ἀγγλικὴ ἀνατροφὴ τῶν τεσσάρων τέκνων του (δύο ἀρρένων καὶ δύο θηλέων) ἅτινα ὡς μητρικὴν αὐτῶν γλῶσσαν λαλοῦσι τὴν Ἀγγλικήν, ἀπὸ τῆς γεννήσεως αὐτῶν ἀνατραφέντα καὶ διαταιδαγωγηθέντα ὑπὸ Ἀγγλίδων παιδαγωγῶν καὶ τοῦτο διότι πιστεύει ὁ κ. Σπῦρος Κριεζώτης, ὅτι ἡ Ἀγγλικὴ ἀνατροφὴ καὶ ἐν γένει τὰ εὐγενῆ αἰσθήματα τοῦ Μεγάλου Ἀγγλικοῦ λαοῦ, ἀφετηρίαν ἔχουν τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν ἀνατροφήν.

Ἐν ταῖς αἰθούσαις τῆς μεγαλοπρεποῦς ἐν Εὐβοίᾳ ἐπαύλεώς του, ἥτις κρατεῖ καὶ τὰ σκῆπτρα τῶν ἐκτάσεων εἰς γαίας καὶ δάση, εὑρίσκει τις πάντοτε ρυτιζομένας ὑπὸ τοῦ ζωοδότου καὶ μυρωμένου ἐκ τῶν πευκώνων ἀέρος τὴν γαλανόλευκον ἀδελφωμένην μετὰ τῆς Ἀγγλικῆς σημαίας.

Ἐν τῇ ἀληθῶς ἡγεμονικῇ ἐπαύλει ταύτῃ, τῇ φερούσῃ τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα τῶν Κριεζωτῶν, ὑψουμένῃ δ' ἐπὶ δασοφύτου καὶ μαγευτικῆς θέας λόφου, καὶ δεσποζούσῃ γραφικωτάτων τοπίων τῶν ἰδιοκτησιῶν του Τριάδος καὶ Φηγῶν, τῇ περιβαλλομένῃ ὑπὸ ὁρίζοντος ἀρθάστου φυσικοῦ μεγαλείου, ὁ Σπῦρος Κριεζώτης ἔλαβε τὴν τιμὴν νὰ δεχθῇ καὶ φιλοξενήσῃ μεγαλοπρεπῶς τὴν Α. Μ. τὸν Σεπτὸν ἡμῶν Βασιλέα Ἀλέξανδρον κατὰ τὴν 30ην, 31ην Αὐγούστου καὶ 1ην Σεπτεμβρίου τοῦ ἔτους τούτου, τὸ πρῶτον ἐπισκεφθέντα τὴν Εὔβοιαν ὡς Βασιλέα, ἀποκομίσαντα δὲ τόσον ζωηρὰς καὶ μαγευτικὰς ἐντυπώσεις ἐκ Τριάδος, ὥστε ἀπεκρυστάλλωσεν αὐτὰς ἰδιοχείρως ἐπὶ τοῦ τηρουμένου τῶν ἐπισκεπτῶν τῆς ἐπαύλεως λευκώματος καὶ ὑπεσχέθη τῷ εὐπατρίδι ἰδιοκτήτῃ νὰ ἐπαναλάβῃ ταχέως τὴν εὐάρεστον ἐπίσκεψίν Του.

Διὰ νὰ κρατήσῃ δὲ ἐις τὴν μνήμην του ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον καιρὸν τὰς ζωηρὰς καὶ μαγευτικὰς ἐντυπώσεις Του, ἐλήφθησαν φωτογραφίαι, ὧν δύο παραθέτει σήμερον ἡ «Εἰκονογραφημένη», δοθείσης τῆς πρὸς τοῦτο ἀδείας παρὰ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως πρὸς τὸν εὐπατρίδην ἰδιοκτήτην κ. Σπῦρον Κριεζώτην.

Χρονογραφικῶς λέγομεν ἐνταῦθα ὅτι, τῆς ἡγεμονικῆς ταύτης ἐπαύλεως, εἰκόνας θαυμασίας τῶν γοητευτικῶν τοπείων τῆς ὁποίας μετὰ λεπτομεροῦς περιγραφῆς ἔχουν ἀναγνώσει πρὸ καιροῦ οἱ φίλοι τοῦ Περιοδικοῦ, πρῶτος ἐστεμμένος ἐπισκέπτης εἶναι ὁ πατὴρ τοῦ πρώτου Βασιλέως τῆς Ἑλλάδος Ὄθωνος Λουδοβίκος τῆς Βαυαρίας, δεύτερος ὁ ἀείμνηστος Ὄθων μετὰ τῆς Ἀμαλίας, οἵτινες συνανήλθον μετὰ τοῦ στρατηγοῦ Κριεζώτου, Γενικοῦ τότε Διοικητοῦ τῆς Εὐβοίας, εἰς τὴν δεσπόζουσαν τῆς Τριάδος καὶ τῆς Εὐβοίας ὑψικάρηνον Δίρφυν (ὕψος 1757 μ.) ἐν ᾗ καὶ ἐλαξεύθησαν τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἐπὶ μεγάλου βράχου καὶ τρίτος ἐστεμμένος ἐπισκέπτης ὁ νῦν εὐκλεῶς Ἀνάσσων Ἀλέξανδρος.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Π. ΠΟΥΡΗΣ

Με τὸ ἴδιον βαθυστόχαστον καὶ γαλήνιον βλέμμα καὶ μὲ τὸ ἴδιον ἐλαφρῶς ἐπανθοῦν μειδίαμα, τὰ ὁποῖα ἀπηθανάτισε τοῦ φακοῦ ἡ εἰλικρίνεια εἰς τὴν παρατιθεμένην εἰκόνα—κάτοπτρα μιᾶς ψυχῆς θερμουργοῦ, μιᾶς ψυχῆς ὀργώσης τὴν δημιουργικὴν πρόοδον καὶ ἐνατενιζούσης πρὸς τὸ μέγα καὶ ὑψηλὸν καθῆκον, τὸ ὁποῖον θέτουν ὡς σκοπὸν τοῦ βίου των οἱ ἠθικοὶ καὶ ἰσχυροὶ χαρακτῆρες, τῆς ἀνυψώσεως τοῦ περιβάλλοντος ἐν ᾧ βιοῦν καὶ τῆς δι' αὐτοῦ βελτιώσεως τῆς ἰδίας αὐτῶν καταστάσεως· μιᾶς ψυχῆς πλημμυρούσης ἀπὸ ὁρμὴν καὶ στοργὴν καὶ φιλαλληλίαν — μὲ τὸ ἴδιον αὐτὸ βαθυστόχαστον βλέμμα καὶ τὸ γλυκὺ μειδίαμα ἀντιμετώπισε τὴν ζωὴν ὁ Δημοσθένης Π. Πουρῆς καὶ ὑψώθη ἐκεῖ, ὅπου τὸν σονήντησε τὸν παρελθόντα Ὀκτώβριον ὁ θάνατος. Μέγαν καὶ λευκὸν βιομήχανον· λευκὸν καὶ στοργικὸν οἰκογενειάρχην.

Ἡ *ἱστορία* τοῦ Δημοσθένους Πουρῆ εἶναι σύντομος, ὅπως ὅλων τῶν ἀληθινῶν μεγάλων δημιουργῶν, καὶ γράφεται μὲ μίαν μόνην λέξιν, ἥτις συγκλονίζει ὡς ἀνακαινιστικὸς σεισμὸς μέσα εἰς ὑπνώττοντα ἐρείπια: «Ἐδημιούργησε!» Ἐδημιούργησεν ἐκ τοῦ μηδενὸς ἕνα ἐμποροβιομηχανικὸν κόσμον. Ὁ Πειραιεὺς τὸν ἐδέχθη νεαρώτατον ἔτι τὴν ἡλικίαν καὶ ὅταν ἡ σφύζουσα σήμερον ἀπὸ τὸν ἐμπορικὸν καὶ βιομηχανικὸν ὀργασμὸν πόλις δὲν εἶχεν ἀκόμη ὑποπτευθῆ τὸ δι' αὐτὴν προοιωνιζόμενον μέλλον. Ἐγκατεστάθη ἐν αὐτῇ καὶ μὲ τὴν ψυχήν του, τὴν θερμαινομένην ἀπὸ τὸ βιομηχανικὸν δαιμόνιον καὶ μὲ τὸν χαρακτῆρα του τὸν ρηξικέλευθον, τὸν εὐθὺν καὶ ἄσπιλον ἔγινεν ἡ συνείδησις τῆς Κοινωνίας εἰς τὴν ὁποίαν ἀνῆκεν. Αὐτὸς εἶναι ὁ μέγας καὶ ἀπαρασάλευτος νόμος τῆς ἀλληλοεπιδράσεως, τὸν ὁποῖον ὁ πραγματιστὴς σοφὸς τοῦ Νέου Κόσμου διατυπώνει ὡς ἑξῆς, προκειμένου περὶ τῆς δράσεως τῶν ἀτόμων: "Ἀνθρωποι μὲ χαρακτῆρα εἶναι ἡ συνείδησις τῆς κοινωνίας εἰς τὴν ὁποίαν ἀνήκουν. Ὁ Δημοσθένης Πουρῆς ἦτο πράγματι βιομήχανος καὶ ἀπὸ χαρακτῆρος φίλεργος, καὶ οὕτω ἀπέθη ὁ χαρακτὴρ τοῦ περιβάλλοντος. Ὁ Δημοσθένης Πουρῆς ἐγαλούχησε τὸν Πειραιὰ καὶ ὁ Πειραιεὺς ἐγαλούχησε τὸν Δημοσθένην Πουρῆν. Ἦτο ἄνθρωπος μὲ ἰσχυρὸν χαρακτῆρα καὶ εἰλικρίνειαν ἀπὸ τὸν θετικὸν πόλον τῆς ζωῆς, ὁπόθεν κατέλαβεν ἐξέχουσαν θέσιν μεταξὺ τῶν συντελεστῶν τοῦ σημερινοῦ ἐμπορικοῦ καὶ βιομηχανικοῦ μεγαλείου τοῦ Πειραιῶς, εἰς τὴν χαλυβδίνην μετώπην τῆς ἱστορίας τοῦ ὁποίου θὰ μείνῃ βαθέως καὶ ἀνεξιτήλως ἐγχαραγμένον τὸ ὄνομα τοῦ πολυθρηνήτου νεκροῦ.

Εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ δημιουργία ἐγχωρίου βιομηχανίας ἐθεωρεῖτο ἐγχείρημα ἐκ τῶν δυσκολωτέρων, ὁ Δημοσθένης Πουρῆς ἵδρυσε τὸν ὁμώνυμον Οἶκον Οἰνοπνευματοποιΐας καὶ Κονιακοποιΐας, καὶ εὐρύνων ὁλονὲν τὰ θεμέλια αὐτοῦ διὰ τῆς ἀκαμάτου φιλεργίας του, τῆς εὐγενείας τοῦ ἤθους καὶ τῆς λευκότητος τοῦ χαρακτῆρος του, κατώρθωσεν, εἰς ὀλίγον χρονικὸν διάστημα, νὰ τὸν καταστήσῃ κραταιόν. Καὶ τὰ προϊόντα τοῦ Οἴκου Οἰνοπνευματοποιΐας καὶ Κονιακοποιΐας Δ. Πουρῆ, ἅτινα τάχιστα κατέλαβον τὴν πρωτεύουσαν θέσιν εἰς τὴν Αἴγυπτον, Ἀμερικήν, Ρουμανίαν, Ρωσσίαν καὶ ἄλλαχοῦ διελάλουν εἰς τὰ πέρατα τοῦ Κόσμου τὴν ἀλματοδῶς ζωογονουμένην ὑπὸ τῆς ἰδιωτικῆς πρωτοβουλίας Ἑλληνικὴν βιομηχανίαν.

Οἱ πράγματι ἰσχυροὶ καὶ ρωμαλέοι χαρακτῆρες δὲν κουράζονται ἀπὸ τὴν ἐργώδη νίκην, οὐδὲ ἱκανοποιοῦνται εὐκόλως ὑπὸ μιᾶς ἐπιτυχίας, καὶ ἐφ' ὅσον αἰσθάνονται ὅτι δὲν ἀπέλιπεν αὐτοῖς ἡ δύναμις, στρέφονται πρὸς ἄλλα σημεῖα, ἵνα καὶ ταῦτα καταλαμπρύνωσι μὲ τὴν σφραγῖδα τῆς δράσεώς των. Οὕτω καὶ ὁ Δημοσθένης Πουρῆς: Δὲν ἀνεπαύθη ἐπὶ τῶν θαλερῶν δαφνῶν τῶν ἐμπορικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιτυχιῶν του καὶ τῆς δημιουργίας οἰκογενείας κατὰ πάντα εὐτυχούσης καὶ κατὰ πάντα ἀξίας τοῦ γεννήτορος αὐτῆς, ἀλλὰ προσέφερε τὰ διακρίνοντα αὐτὸν προτερήματα τῆς ἀόκνου φιλεργίας, τῆς εὐθύτητος καὶ τοῦ ἀσθέστου πρὸς τὴν Πρόοδον ἔρωτος εἰς κοινωφελῆ καὶ φιλοπόλιδα δράσιν, πότε ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Πειραιῶς εἰς τὸ Κοινοβούλιον, πότε ὡς Δημοτικὸς Σύμβουλος, καὶ ὡς Πρόεδρος τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ πότε ὡς Πρόεδρος τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀφήσας παντοῦ, ὅπου ἔθεσε τὰς λευκὰς του χεῖρας καὶ ὅπου προσήλωσε τὴν θετικολόγον καὶ πραγματολόγον σκέψιν του, ἴχνη λαμπρὰ καὶ ἀξιομίμητα.

Ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ἐκλεκτοῦ αὐτοῦ πολίτου, ὑπὸ τὸ ὁποῖον ἔπαλλε μία εὐγενὴς καρδία καὶ ἐφλέγετο ἀνέσπερος ὁ ζῆλος πρὸς τὰ ἐργώδη, τὰ θετικὰ καὶ τὰ μεγάλα, ἡ Πολιτεία καθήλωσεν ὡς τιμητικὸν ἀριστεῖον τὸν Χρυσοῦν Σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος. Πλὴν τοῦ Ἑλληνικοῦ τούτου παρασήμου ὁ μεταστὰς Δημοσθένης Πουρῆς ἦτο τετιμημένος διὰ τοῦ Χρυσοῦ Σταυροῦ τοῦ Ἰταλικοῦ Στέμματος καὶ διὰ τοῦ Ταξιάρχου τοῦ Παναγίου Τάφου. Ἀλλ' ὑπὲρ πάντα ταῦτα, παράσημον αἰώνιον καὶ ὑπέρλαμπρον ἔσεται τὸ ἔργον αὐτοῦ καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη καὶ ἡ ἀγάπη τῆς πόλεως τοῦ Πειραιῶς, ἥτις ἐθρήνησεν ἐν βαθυτάτῃ καὶ ἀνυποκρίτῳ ὀδύνῃ τὸν πρόωρον αὐτοῦ θάνατον, καὶ ἐν πανδήμῳ συρροῇ καὶ συγκινητικῇ κατανύξει συνώδευσε τὸν νεκρὸν εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν, ἔνθα ἐναπετέθη τὸ τίμιον αὐτοῦ σκήνωμα. Διότι μόνον αὐτὸ ἀπωλέσθη. Τὸ πνεῦμα τοῦ Δημοσθένους Πουρῆ θὰ μείνῃ ἀείζωον. ὅπως ὅλων τῶν ἀληθινῶν δημιουργῶν, τοὺς ὁποίους κρατοῦν ἐν τῇ Ἀθανασίᾳ τὰ ἔργα αὐτῶν.

Ἡ φωτεινὴ καὶ πρακτικὴ ἀντίληψις τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρὸς ἐξέλαμψε εἰς τὰ ἔργα τῶν υἱῶν του κ. κ. Τάκη καὶ Μιλτιάδου Πουρῆ οἱ ὁποῖοι ἀντὶ πάσης ἄλλης ἐκδηλώσεως εἰς μνήμην εὐλαβῆ τοῦ πατρός των διέθεσαν ὁλίγας ἡμέρας μετὰ τὸν θάνατόν του τὸ ποσὸν τῶν 36,000 καὶ τὸ διένειμαν ὡς ἀκολούθως: Εἰς τὸ Ζάνειον Νοσοκομεῖον 6000, εἰς τὸ Χατζηκυριάκειον 6000, εἰς τὸ Ζάνειον Ὀρφανοτροφεῖον 6000, εἰς τὸ Γηροκομεῖον 6000, εἰς τὸν Πειραϊκὸν Σύνδεσμον 5000, εἰς τὸν Σύλλογον τῆς Κοινότητος Καστανίτσης 5000 καὶ εἰς τὸν Σύνδεσμον Ἐργατῶν Οἰνοπνεύματος 2000.

ΔΥΟ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Θεσσαλονίκη, 15 Σεπτεμβρίου 1918.

Δα Λίναν Ρ. . .

Ἀθήνας.

Ἀγαπημένη μου Λίνα,

Φαντάζομαι τὴν ἔκπληξί σου, ὅταν λάβῃς ἕνα γράμμα μὲ λεπτὸ γυναικεῖο χαρακτῆρα καὶ μὲ ὑπογραφή, Ἀλέκος. Μὴ φοβηθῇς. Δὲν εἶμαι καὶ τόσο βαρειὰ πληγωμένος. Μιὰ βουλγάρικη σφαῖρα μοῦ ἐτρύπησε τὸ δεξιό μου βραχίονα λίγο παρὰ πίσω ἀπὸ τὸν ἀγκῶνα. Οἱ καλοί μας οἱ γιατροὶ μοῦ ἔβγαλαν τὴ σφαῖρα καὶ μὲ βεβαιώνουν, ὅτι σὲ ἕνα μῆνα θὰ εἶμαι ἐντελῶς καλά. Βλέπεις λοιπόν, ὅτι ἐπλήρωσα καὶ 'γὼ τὸ φόρο τοῦ αἵματος γιὰ τὴ γλυκειά μας Πατρίδα. Ἐπληγώθηκα στὴ Δοϊράνη ἀφοῦ εἶχα τὴν εὐχαρίστησι νὰ δῶ τὰ γενναῖα παλληκάρια τοῦ λόχου μου νὰ πηδοῦν μέσα στὰ βουλγαρικὰ χαρακώματα. Τί εὐτυχισμένη στιγμή, ὅταν ἔπεσα! Μὴν τρομάξῃς τώρα, ποῦ θὰ μάθῃς ὅτι καὶ μιὰ μαύρη καὶ κομψὴ νικελένια σφαιροῦλα μοῦ ἐτρύπησε τὸν θώρακα τὴν ἴδια στιγμὴ ποῦ ἔπεφτα. Μοῦ τὴν ἔβγαλαν καὶ τὴν ἔχω φυλάξει νὰ τὴν κάμῃς ἕνα μικρὸ μπρελόκ. Ὅταν ἔπεσα, καὶ αἰσθανόμουν τὸ αἷμά μου νὰ φεύγῃ, μιὰ γλυκειὰ μορφὴ ἐφτερούγιζε κοντά μου, δυὸ γλυκὰ ματάκια μὲ κύτταζαν μὲ πόνο, καὶ δυὸ χειλάκια, τὰ δικά σου Λίνα μου, μοῦ ψιθύριζαν: 'Εδῶ εἶμαι· κοντά σου . . . .

Ἔπειτα ἀπὸ πολλὲς μέρες, ὅταν συνῆλθα στὸ νοσοκομεῖο μας ἐδῶ, γυρμένη ἐπάνω στὸ προσκέφαλό μου, μιὰ γλυκειὰ μορφὴ μοῦ μιλοῦσε, μιὰ φωνὴ ποῦ ἤμοιαζε μὲ τὴ δική σου. Μέσα στὸν πυρετό μου ἐνόμισα πῶς ἤσουν σύ. Ἔπιασα ἕνα χεράκι, τὸ ἀκούμβησα στὴν καρδιά μου καὶ τὸ ἔσφιξα.

Ὅταν ὁ πυρετός μου ἔπεσε, εἶδα ὅτι στὸ πλάϊ μου ἦταν πάντα ἡ δεσποινὶς Ἑλένη Κ. . . ἡ ἀδελφή μας, ποῦ μὲ περιποιήθηκε ἰδιαιτέρως. Δὲν ξεύρεις πῶς σοῦ μοιάζει· ἴδια φωνή, ἴδια μάτια. Σοῦ γράφει αὐτὴ τὴ στιγμὴ μὲ τὸ χέρι της. Δὲν τῆς μίλησα γιὰ σένα παρὰ τώρα, ποῦ ἦλθε καὶ μοῦ εἶπε, ἂν θέλω νὰ γράψω σὲ κανένα, καὶ τώρα οἱ δυό μας καθισμένοι κοντά, στὸ προαύλιο τοῦ νοσοκομείου, σοῦ . . . γράφομεν.

Θὰ σοῦ ἔγραφα, γλυκειά μου ἀρραβωνιαστικιά, περισσότερα, ἂν δὲν ἐφοβόμουν, ὅτι ἡ ἀδελφή μας θὰ κουραισθῇ καὶ τελειώνω τὸ γράμμα μου μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι σὲ ὀκτὼ μέρες θὰ εἶμαι κοντά σου,

ΑΛΕΚΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

Ὑπολοχαγὸς τοῦ Πυροβολικοῦ.

— Τώρα, κύριε ὑπολοχαγέ, νὰ βάλω καὶ ἐγὼ δυὸ λόγια κάτω ἀπὸ τὸ γράμμα σας.

Ἕνας τόνος ἐλαφρᾶς μελαγχολίας ἐδονοῦσε τὴ φωνὴ τῆς νοσοκόμου· ἐνῷ ἐκύτταζε κατάμματα τὸν νεαρὸ ἀξιωματικό.

— Εὐχαρίστως, ἀδελφή μου, μὰ σᾶς ἐκούρασα μὲ τόση φλυαρία.

Ἡ Ἑλένη Κ. . . ἐπῆρε τὴν πέννα, ἐστάθηκε λιγάκι καὶ ἔπειτα μὲ ἀποφασιστηκότητα ἔγραψε:

Φίλη Λεοποινίς,

Ἐπιτρέψατε καὶ σὲ μένα, ποῦ περιποιήθηκα ἀδελφικὰ τὸν ἀρραβωνιαστικό σας καὶ ἐζήσαμε κοντὰ τόσες μέρες, νὰ σᾶς συγχαρῶ. Ὁ κ. Ἀλέκος Γερασίμου εἶναι ἕνας ἥρως. Αὐτὸς παρέσυρε, ἐπὶ κεφαλῆς, ὁλόκληρο τὸ λόχο του στὸ πολὺ μακρυά, καὶ ἂν παρέλειψε τίποτε στὸ γράμμα του, εἶναι ὅτι ὁ Γάλλος ἀρχιστράτηγος, μόνος του, τοῦ ἐκρέμασε στὸ στῆθός του τὸ παράσημο τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς Εἴσθε εὐτυχισμένη ποῦ θὰ γίνετε γυναῖκα του καὶ σᾶς εὔχομαι κάθε εὐτυχία.

ΕΛΕΝΗ Κ.

Ἡ νοσοκόμος ἐσηκώθηκε σιγὰ-σιγά, ἐσφράγισε τὸ γράμμα, ἔγραψε τὴ διεύθυνσι καὶ τὸ ἔδωκε στὸν ὑπολοχαγό.

— Εἶναι ὥρα νὰ πηγαίνομε μέσα τώρα. Σὲ λίγο θὰ σᾶς φέρω τὸ γιατρικό σας.

*

Νύχτα . . . Στὸ μικρὸ καμαράκι τοῦ νοσοκομείου, τὸ κατάλευκο, σὲ ἕνα μικρὸ γραφεῖο, ἕνα νέο κορίτσι μὲ στολὴ νοσοκόμου γράφει. Μιὰ στιγμὴ σταματᾷ· δύο δάκρυα κυλοῦν ἀπ' τὰ μάτια της.

— . . . Καὶ 'γὼ ἐνόμιζα πῶς τὰ μαῦρα του μάτια, μὲ τὸ τόσο βαθὺ βλέμμα, τὰ μάτια ποῦ ἔβλεπα μέσα τους τὴ χαρά, ὅταν μὲ κύτταζαν, τὸ βλέμμα, ποῦ ἔφθανε κατάβαθα στὴν καρδιά μου, τὸ γέλοιο ἐκεῖνο τὸ σοβαρό . . . ὅλα αὐτὰ ἦσαν γιὰ μένα. Καὶ σήμερα! Ὦ σήμερα! Ἔγραψα μὲ τὸ χέρι μου τὰ πιὸ τρυφερὰ λόγια ἀγάπης . . . . σ' ἐκείνη ποῦ ἀγαπᾷ.

ΚΩΝΣΤ. ΛΑΔ.

ΤΟ ΚΑΘΗΚΟΝ ΜΑΣ

Ἡ τεραστία καὶ ἀτέρμων πυρολαῖλαψ, ποῦ εἶχε ἀπλωθῆ ἐπάνω εἰς τὸν πλανήτην μας, ἀληθινὴ θεομηνία, τέσσαρα χρόνια τώρα, ἔσβυσε καὶ ἔσβυσε γιὰ πάντα. Περίοδος εἰρήνης μακρᾶς ἀνοίγει τώρα, ὅπως μᾶς ἐξαγγέλλουν οἱ Ἰσχυροὶ τῆς Γῆς, εἰρήνης κατωχυρωμένης διὰ πλήρους ἱκανοποιήσεως ὅλων. Λύεται οὕτω καὶ τὸ μέγα πρόβλημα, τὸ ὁποῖον ὠρθοῦτο ἐμπρὸς εἰς τὴν γενεάν μας, τὸ «Ἀνατολικὸν Ζήτημα» καὶ ἡ Μεγάλη Φυλή, ποῦ τόσῳ πολὺ ἐβασανίσθη καὶ ἐμαρτύρησε ἐπὶ σειρὰν αἰώνων, ἐπιδίδεται εἰς τὰ ἔργα τῆς εἰρήνης, χωρὶς ἐξωτερικοὺς περισπασμούς, ἀδιαίρετος πλέον καὶ ἀδιάσπαστος διὰ νὰ μεγαλουργήσῃ εἰς Πολιτισμόν, εἰς Ἐπιστήμας, Τέχνας, Ἐμπόριον, Βιομηχανίαν, Ναυτιλίαν.

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» εἶχε καὶ αὐτὴ τὰς περιπετείας της. Ὁ ὑπερτετραετὴς πόλεμος τὴν ἀπεστέρησε τῶν μεγάλων κέντρων τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἤντλει τὸ οἰκονομικὸν καὶ ἠθικὸν κύρος της. Τὸ ἕνα μετὰ τὸ ἄλλο, ἡ Τουρκία πρώτη καὶ ἡ Αὐστρία, ἡ Βουλγαρία ἔπειτα, καὶ ἡ Ρωσσία καὶ ἡ Ρουμανία μετ' αὐτὰς καὶ ἡ Αἴγυπτος καὶ ἡ Ἀμερική καὶ αἱ Ἰνδίαι καὶ ἡ Ἀβυσσινία, λόγῳ τῶν τορπιλλίσεων, ἔκλεισαν τὰς πύλας των εἰς αὐτὴν καὶ ἐδέησε νὰ στηριχθῇ εἰς μόνην τὴν Ἑλλάδα. Ὁλίγοι δύνανται νὰ φαντασθοῦν τί ἐσήμαινε αὐτό. Ἐχρειάσθησαν θυσίαι διὰ νὰ στηριχθῇ, νὰ κρατηθῇ μέσα εἰς τὴν δίνην αὐτήν, ἥτις μόνον ἐρείπια ἐσώρευε γύρω μας. Νὰ κρατηθῇ μέχρις ὅτου παρέλθῃ ἡ καταιγίς.

Τώρα ὁ Ἥλιος τῆς Ἐλευθερίας καὶ τῆς Εἰρήνης ἀπλώνεται ὑπὲρ τὴν Ἀνθρωπότητα. Τώρα καὶ διὰ τὴν «Εἰκονογραφημένην», ποῦ ἀπὸ τότε ποῦ ἐξεδόθη δὲν ἀντίκρυσε ἐξάμηνον γαλήνης — Ρωσσοϊαπωνικὸν πόλεμον, Ρωσσικὴν ἐπανάστασιν, κρίσιν ἐμπορικὴν τῆς Αἰγύπτου, Ἀνθελληνικὸν δωγμὸν ἐν Ρουμανίᾳ καὶ Βουλγαρίᾳ, Μακεδονικὸν ἀγῶνα, Νεοτουρκικὴν ἐπανάστασιν, ἐπανάστασιν τοῦ Γουδῆ, Ἐσωτερικὴν ἀνάπλασιν, Πόλεμον τοῦ 1912, πόλεμον τοῦ 1913, πόλεμον τοῦ 1914, Τρομοκρατίαν τοῦ 1916 καὶ ἀνατροπὴν καθεστῶτος τοῦ 1917 — ἀνοίγει νέα περίοδος δράσεως, ἐπικοινωνίας μὲ ὅλον τὸν Ἑλληνισμόν, ἀνοίγει ἡ περίοδος τοῦ πολιτισμοῦ, τῆς διδασκαλίας, τῆς μορφώσεως τῆς διαπλάσεως.

Οἱ παλαιοὶ φίλοι της ἀπὸ τὰ καλὰ καὶ ἀπὸ τὰ δύσκολα ἀκόμη χρόνια της, ἀπὸ τοὺς δεκατέσσαρας τ

ΩΡΙΩΝ Δ. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ
ὁ δεινοπαθήσας ὅμηρος τῶν Βουλγάρων

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ
ὁ εὐτυχὴς Πατὴρ

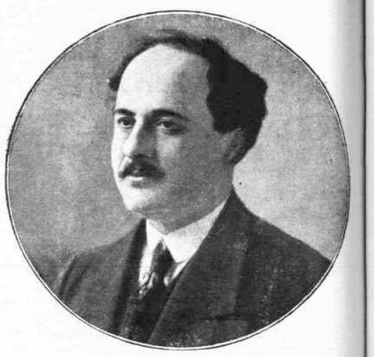

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ
Γεν. Πράκτωρ

ΠΩΣ ΠΡΟΟΔΕΥΟΥΝ ΤΑ ΑΤΟΜΑ

ΤΡΙΑ ἀδέλφια, παιδιὰ τοῦ ἐκ Κωνσταντινουπόλεως γηραιοῦ συμπολίτου μας κ. Δ. Σταυρίδου, ἀπὸ δεκαοκταετίας ἐπιδοθέντα εἰς τὰ Ἀσφαλιστικὰ ἵδρυσαν κατὰ τὸ 1910 τὸν Οἶκον Ἀδελφῶν Σταυρίδου.

Νέοι κατηρτισμένοι ἄριστα εἰς τὸ ἐπάγγελμα αὐτό, δραστήριοι, μὲ φωτιὰ μέσα τους, παλληκάρια εἰς τὴν δουλειά τους. ἔδωκαν σπουδαιοτάτην ὤθησιν εἰς τὸν κλάδον αὐτὸν καὶ σήμερον ἔχουν ἐκεῖ εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Σταδίου 47 καὶ Γ. Σταύρου 2 ἕνα ἀπὸ τὰ μεγαλήτερα Ἀσφαλιστικὰ Γραφεῖα τοῦ Κόσμου.

Ἀρκεῖ νὰ σημειώσωμεν ὅτι ἔχουν καὶ δευτέραν ἕδραν τοῦ Οἴκου των ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς τὸ ἐν Γαλατᾷ Μέγαρον Ὀμὲρ Ἀμπὶ Χάν, 2, 3 καὶ 4, ὑποκαταστήματα δὲ ἐν Πειραιεῖ, Ἀλεξανδρείᾳ, Βηρυτοῦ, Μερσίνῃ, Σμύρνῃ, Σταμπούλ καὶ Ἀμισῷ καὶ Πρακτορεῖα καθ' ὅλην τὴν Ἀνατολήν.

Οἱ κ.κ. Ἀδελφοὶ Σταυρίδου εἶναι καὶ ἱδρυταὶ τῆς μεγάλης Ἀνωνύμου Ἑταιρίας Γεν. Ἀσφαλειῶν «*Ὁ Τιτᾶν*» ἥτις ἱδρύθη διὰ Β. Διατάγματος καὶ ἔχει κεφάλαιον ἐκ δρ. 2.000.000 ἐξ ὁλοκλήρου καταβεβλημένον.

Γεν. Διευθυντὴς εἶναι ὁ κ. Στ. Δ. Σταυρίδης, Γενικὸς δὲ Πράκτωρ ὁ κ. Γεώργιος Δ. Σταυρίδης. Ἕδρα τοῦ «*Τιτᾶνος*» εἶναι αἱ Ἀθῆναι, ἀντιπροσωπεύει δὲ οὗτος διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολὴν εἴκοσι τρεῖς ἀνωνύμους Ἑταιρίας Ἀσφαλειῶν καὶ Ἀντασφαλειῶν, αἱ κυριώτεραι τῶν ὁποίων εἶναι «Le Foncier de France et des Colonies», «La France Transatlantique» τῶν Παρισίων, «La Garantie Francaise», τοῦ Λυών, «L'Equitable de Paris», «Le Phare de France», «Marine Transports», «L'éveil Français», «Seine & Rhône», «Le Pavillon», «Protecfor» τῶν Παρισίων, «A Mundial» τῆς Λισσαβῶνος, «La France Anglaise», «Minerve», «Lutetia» τῶν Παρισίων, «Il Mare» τῆς Γενούης, «S.I.A.T.» τοῦ Τουρίνου, «Union & Phoenix Espagnol», «Paris» τῶν Παρισίων κ. λ. Εἰς αὐτὰς δὲν συμπεριλαμβάνονται, σημειωτέον, αἱ Ἑταιρίαι τοῦ ἐξωτερικοῦ, μεθ' ὧν ὁ Οἶκος Ἀδελφῶν Σταυρίδου ἔχει ἀντασφαλιστικὰς συμβάσεις.

ΣΤΑΥΡΟΣ Δ. ΣΤΑΥΡΙΔΗΣ
Γεν. Διευθυντὴς

Ἡ περιωπὴ εἰς τὴν ὁποίαν ἀνεβίβασαν τὸν Οἶκον των οἱ κ. κ. Ἀδελφοὶ Σταυρίδου, περιωπὴ τοιαύτη ὥστε νὰ παρουσιάζεται κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὡς ὁ μοναδικὸς οἶκος ἐν τῇ Ἀνατολῇ, συγκεντρῶν τόσας ἀντιπροσωπείας Ἀσφαλιστικῶν Ἑταιριῶν ὅλων τῶν κλάδων, ὀφείλεται εἰς τὴν δραστηριότητα ποῦ ἀνέπτυξαν οἱ ἱδρυταί του.

Ἡ δράσις των, ἡ κοινωφελής, εἶναι ἕνα παράδειγμα διὰ τὸν τόπον μας. Εἰργάσθησαν, ἐκοπίασαν, ἀλλὰ ἐπέτυχαν. Ἂς τοὺς μιμηθοῦν οἱ θέλοντες. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἐκτιμῶσα ἐπαρκῶς τὸ ἔργον των τοὺς συγχαίρει, μακαρίζει δὲ τὸν εὐτυχῆ πατέρα κ. Δ. Σταυρίδην, ὁ ὁποῖος ἐκληροδότησεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Οἰκογένειαν τοιούτους κοινωνικοὺς παράγοντας.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ: ΙΩΣΗΦ ΣΦΑΚΙΑΝΑΚΗΣ

ΜΙΑ ἐκ τῶν μεγαλυτέρων ἐπιστημονικῶν φυσιογνωμιῶν τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος, ἀνὴρ ἀριστωτάτης καὶ ἐγκυκλοπαιδικωτάτης μορφώσεως, χαρακτὴρ σιδηροῦς, ἀνεῦμα δαιμόνιον. Ἐν τῷ προσώπῳ του ἡ Ἑλλὰς εἶχεν ἀντιπροσωπευθῇ ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν εἰς τὰς μεγαλυτέρας Κλινικὰς τοῦ Βερολίνου, ἡ δὲ Ἑλληνικὴ παροικία ὑπερηφανεύετο βλέπουσα Ἕλληνα ἐπιστήμονα, διδάσκοντα ἐν μέσῳ μεγάλων σοφῶν τῆς Ἐπιστήμης τὸν νεαρώτατον Ἰ. Σφακιανάκην.

Εἶνε διδάκτωρ τῆς Ἰατρικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Βερολίνου καὶ ἐχρημάτισεν πρῶτος βοηθὸς καὶ ἐπιμελητὴς τοῦ Μεγάλου Γυναικολόγου καθηγητοῦ κ. Nagel, εἶνε ὁ μόνος ξένος, ὁ κατορθώσας διὰ τῶν μεγάλων ἐπιστημονικῶν γνώσεών του, νὰ διευθύνῃ Διεθνῆ Φροντιστήρια ἐν Βερολίνῳ τῆς Χειρουργικῆς Γυναικολογικῆς καὶ τῆς Οὐρολογίας, εἶνε οὗτος εἷς τῶν ἐκ τῶν πρώτων ἐπιστημόνων, τοὺς ὁποίους ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἡ σημερινὴ Ἰατρικὴ Ἐπιστήμη.

Ὁ κ. Ἰωσ. Σφακιανάκης, μόλις πρὸ τριετίας κατελθὼν ἐνταῦθα ἐξ Εὐρώπης, δὲν ἐβράδυνεν νὰ ἐπιβληθῇ καὶ νὰ ἐπιπλεύσῃ ἀπάντων τῶν συναδέλφων του, καὶ τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὰ θαυμάσια ἀποτελέσματα, ἅτινα ἔχει πρὸς τὴν μεγάλην πελατείαν του. Ὑποψήφιος καθηγητὴς ἐν τῷ Ἐθνικῷ Πανεπιστημίῳ δυστυχῶς ἀπέτυχεν, καὶ τοῦτο πρὸς βλάβην τῆς σπουδαζούσης νεολαίας. Ἡ Ἐπιστήμη ὅμως ἀτενίζει τὰ βλέμματά της πάντοτε πρὸς τὸν κ. Σφακιανάκην καὶ θὰ δικαιώσῃ αὐτὸν ἐν καιρῷ. Πλὴν τῶν ἄλλων προτερημάτων του εἶνε καὶ δημοτικώτατος, ἀγαπητὸς παρὰ πάντων, μειλίχιος, καταδεκτικος, ἡ δὲ πολυπληθὴς πελατεία του νομίζει αὐτὸν ὡς φίλον, ἀμέσως μετὰ τὴν πρώτην ἡμέραν. Τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ὁ κ. Ἰωσὴφ Σφακιανάκης εἶνε ἐπιστήμων γνώστης τῆς ἐργασίας του, γνωρίζων ὅτι διὰ τῶν γνώσεων μόνον ἐκτιμᾶται ὁ Ἰατρὸς καὶ οὐχὶ διὰ τῆς βαρύτητος.

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» γνωρίζουσα εἰς τοὺς πολυπληθεῖς φίλους της τὴν μορφὴν τοῦ διαπρεποῦς ἐπιστήμονος, τὸν συγχαίρει διὰ τὴν περίοπτον θέσιν ποῦ κατέλαβε μὲ τὰ ἐπιστημονικὰ προσόντα του.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

ΛΟΥΚΑΣ ΠΑΠΑΛΟΥΚΑΣ

Μεταξὺ τῶν εὐγενῶν θυμάτων τῆς ἡρωϊκῆς ἐποποιΐας τῆς Δοῦρανης περίβλεπτον θέσιν κατέλαβε τὸ ὄνομα τοῦ ταγματάρχου Λουκᾶ Παπαλουκᾶ, οὗτινος τὸν ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς τιμῆς θάνατον ἐκ τῶν πρώτων ἀνήγγειλεν ὁ τηλέγραφος. Γενναῖον τέκνον τῆς Φθιώτιδος, υἱὸς τοῦ ἀλλοτε Εἰσαγγελέως Ἰ. Παπαλουκᾶ καὶ δισέγγονος ἐκ μητρὸς τοῦ Στρατηγοῦ τῆς Ἑλλην. Ἐπαναστάσεως Ἰ. Δυοβουνιώτου, ἠκολούθησεν ἑνωρὶς τὸ στρατιωτικὸν στάδιον ἐξελθὼν τῆς Σχολῆς τῶν Εὐελπίδων καὶ ἀναδειχθεὶς ταχέως ἐκ τῶν σπανίων ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ μας ἀμιλλώμενος εἰς μόρφωσιν. ἐνθουσιασμόν, γενναιοψυχίαν καὶ ἥρωϊσμόν. Ὁλόκληρος ὁ βίος τοῦ γενναίου ἀξιωματικοῦ ἦτο μία συνεχὴς καὶ ἀδιάλειπτος σειρὰ ὡραίων ἀγώνων καὶ πλήρης αὐτοθυσίας καὶ αὐταπαρνήσεως. Ὁ Μακεδονικὸς ἀγὼν ἀπὸ τοῦ 1906-1909 ἐγνώρισε πρῶτος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ Παπαλουκᾶ. Διατελὼν ἐκ τῶν ἐγκρίτων καὶ δρώντων μελῶν τοῦ Μακεδονικοῦ Κομιτάτου μετέσχεν ἐνεργῶς τοῦ ἐθνικοῦ ἐκείνου ἀγῶνος, ἠγηθεὶς ἐθελοντικοῦ σώματος κατ' ἐπανάληψιν, καὶ ὑπὸ τὸ ψευδώνυμον «Καπετὰν Ρουμελιώτης» ἀπέβη εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Καρατζόβας καὶ ἄλλων τμημάτων δεινοπαθούντων τῆς Μακεδονίας ὁ πρόμαχος τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ καὶ ὁ ἀληθὴς προστάτης καὶ παρήγορος τοῦ ὑποδούλου Ἑλληνισμοῦ. Εἰς τὸν Παπαλουκᾶν οὗτοι ὀφείλεται ἡ καταστροφὴ πολλῶν Βουλγαρικῶν χωρίων καὶ ἡ ἀπηνεστέρα καταδίωξις τῶν συμμοριῶν αὐτῶν. Συνεκρότησε μετ' αὐτῶν καὶ μάχας, ἐξ ὧν ἡ παρὰ τὸ Κωστανέτζι συναφθεῖσα ἔσχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν καταστροφὴν ὁλοκλήρου πολυαρίθμου συμμορίας, καὶ τὴν πυρπόλησιν τοῦ χωρίου, ὅπερ ἀπετέλει τὴν Βουλγαρικὴν ἑστίαν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐκείνῃ. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Μακεδονικοῦ ἀγῶνος ἀπεστάλη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς σπουδὴν τῆς ἀεροπορίας εἰς Γαλλίον μεταξὺ τῶν πέντε πρώτων ἀξιωματικῶν, τυχὼν μετὰ τὸ τέρμα τῶν σπουδῶν του πτυχίου, ἀλλ' ὁ ἐκραγεὶς κατὰ τὸ 1912 Βαλκανοτουρκικὸς πόλεμος διέκοψε πᾶσαν ἄλλην μέριμναν τοῦ ἀνδρείου στρατιώτου, καὶ εἰς τὸ πρῶτον σάλπισμα ἔσπευσεν εἰς τὸ ἐν Τορνάβῳ εὐζωνικὸν τάγμα, εἰς ὃ ἀνῆκεν. Ἀμφοτέρας τὰς ἐκστρατείας ἀνελλιπῶς ἀκολουθήσας ἔδιδε πάντοτε τὸ παράδειγμα τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς αὐταπαρνήσεως, ἐπιδείξας σπανίας στρατιωτικὰς ἀρετάς, καὶ τραυματισθεὶς ἐν τέλει παρὰ τὴν Βυσσώκαν ἐπικινδύνως. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἤπειρωτικὸς ἀγὼν δὲν ἄφισεν ἀσυγκίνητον τὴν γενναίαν ψυχὴν τοῦ ἀλησμονήτου ταγματάρχου. Ἐκ τῶν πρώτων σπεύσας μετέσχε μετ' ἐνθουσιασμοῦ τοῦ ἐθνικοῦ ἐκείνου ἀγῶνος, παρέχων πάντοτε τὴν πολύτιμον συμβολήν του, ἐνθαρρύνων, ὁδηγῶν καὶ ἐμπνέων. Εὐγενὴς τὴν καρδίαν, σεμνὸς τὸ ἦθος, ἀβάμαστος τὸν χαρακτῆρα, ὁ ἡρωϊκὸς στρατιώτης θὰ μείνῃ ἄληστος οὐ μόνον εἰς τοὺς συστρατιώτας του, ἀλλὰ καὶ εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν, ἥτις πάντοτε τὸν περιέβαλλε μὲ ἄπειρον ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην, τιμῶσα οὕτω ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τὸν ἀληθῆ στρατιώτην τοῦ καθήκοντος, ὁ ὁποῖος μίαν μόνον ἐπιθυμίαν εἶχε καὶ διὰ μίαν ἔδεαν εἰργάζετο, ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου τῆς Πατρίδος του.

ΛΟΥΚΑΣ ΠΑΠΑΛΟΥΚΑΣ

⁂

ΜΑ ΓΙΑΤΙ;

Ἕνα τηλεγράφημα ἐκ Λονδίνου μᾶς ἀνήγγειλε ὅτι τὸ «Νταΐλλυ - Κρόνικλ» γράφον περὶ τῶν ἐν Μακεδονίᾳ Συμμαχικῶν θριάμβων, ἐκάκιζε τοὺς Ἕλληνας διὰ τὴν ὑπέρμετρον μετριοφροσύνην των, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας δὲν ἐξετιμήθησαν ἐπαρκῶς τὰ κατορθώματα τοῦ Ἑλληνικοῦ Στρατοῦ. Τί εὐγενικὰ ποῦ γράφει τὸ διάσημον αὐτὸ φύλλον! Ἀλήθεια! Τί μετριοφροσύνη! Χάρις εἰς τὰ τότε ἐν τῷ Γεν. Ἐπιτελείῳ μεγάλα κεφάλια, παρῆλθε ὅλος ὁ πόλεμος τοῦ 1912 - 1913 ὑπὸ ἐχεμύθειαν, διότι ἀπηγορεύθη αὐστηρότατα καὶ εἰς Ἕλληνας καὶ ξένους δημοσιογράφους νὰ παρακολουθήσουν τὸν στρατόν μας. Δὲν ἐπετράπη τότε οὔτε εἰς κινηματογράφους, οὔτε εἰς φωτογράφους νὰ λάβουν ταινίας ἢ φωτογραφίας. Καὶ μόνον ὅταν εἶδαν ὅτι οἱ πάντοτε ἔξυπνοι Βούλγαροι κατέκλυσαν τὸν κόσμον μὲ τηλεγραφήματα, περιγραφάς, ταινίας, καὶ φωτογραφίας ἔθγαλαν διαλαλήσεις διὰ νὰ ζητήσουν δημοσιογράφους καὶ φωτογρ. μηχανάς. Τὸ ἴδιο ἔγινε καὶ τώρα. Ὅλη αὐτὴ ἡ ἐποποιΐα τοῦ Ἐθνικοῦ στρατοῦ περνᾷ ὑπὸ ἐνκόνιτο αὐστηρότατον. Ὅλοι οἱ ξένοι στρατοὶ εἶχαν εἰδικὴν ὑπηρεσίαν διὰ τοὺς ξένους ἀνταποκριτάς, τοὺς κινηματογράφους κ. λ. Ἐδῶ, μολονότι ἐκλήθη ὑπὸ τοῦ Α' Σώματος Στρατοῦ ἡ μόνη παρ' ἡμῖν Ἑλληνικὴ ἑταιρία κατασκευῆς Κινηματογραφικῶν ταινιῶν «Ἄστυ Φίλμς» νὰ τοῦ ὀργανώσῃ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν κινηματογράφου, μολονότι αὐτὸς ὁ κ. Βενιζέλος τῆς ἀνέθεσε τὴν μελέτην τῆς ἐγκαταστάσεως κινηματογράφου εἰς τὸ στρατόπεδον πρὸς ἀναψυχὴν τῶν μαχομένων ἀνδρῶν, μολονότι προσεφέρθη αὐτὴ νὰ μεταφέρῃ κινηματογραφικῶς δι' εἰδικῶν συνεργείων εἰς τὸ στρατόπεδον τὰ χωριά μας, καὶ τὰ καφενεῖα των καὶ τῆς ἐκκλησίες των καὶ νὰ προβάλῃ τῆς κοροϊδίες τοῦ μετώπου δωρεὰν εἰς τὸν λαόν, διὰ νὰ παρακολουθῇ βῆμα πρὸς βῆμα τὸν στρατόν του, δὲν ἔγινε τίποτε. Μάτην ἦλθε ἐκ Παρισίων ὁ παρὰ τῇ πρεσβείᾳ μας στρ. ἀκόλουθος κ. Χατζημιχάλης, συνταγματάρχης, φωνάζων ὅτι, ἐνῷ εἰς τὸ Παρίσι χαλᾷ ὁ κόσμος μὲ τοὺς ἄλλους στρατούς, εἰς τὰ κινηματογραφικὰ ἐκράν οὔτε ἕνα τσαροῦχι εὐζώνου δὲν ἔκαμε τὴν ἐμφάνισίν του καὶ οὐδὲ κουδέντα γίνεται περὶ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ. Καὶ φεύγει ἡ κοινοβουλευτικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὰ ὑπὸ τῶν Βουλγάρων καταστραφέντα μέρη, χωρὶς νὰ πάρῃ μίαν μηχανὴν διὰ νὰ ὁμιλήσῃ εὐγλωττότερα αὐτὴ καὶ διαλαλήσῃ τὰς κακουργίας των. Καὶ φεύγει ὁ «Ἀδέρωφ» διὰ τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ δὲν τοῦ μπαρκάρουν ἕνα ὁπερατὼρ μὲ τὰ σύνεργά του. Μὰ λέγεται μετριοφροσύνη αὐτὴ τάχα; Γιὰ ἀνοῖξτε ὦ ἁρμόδιοι τὰ περὶ «Φρενιτίδων νόσων» τοῦ καθηγητοῦ κ. Κατσαρᾶ.

⁂

ΑΣΦΟΔΕΛΟΙ

Ὁ γλυκὸς καὶ σὰν βελοῦδο ἁπαλὸς στὸν στίχο του ποιητὴς Μαλακάσης ἐξέδωκε νέαν συλλογὴν ἐκλεκτῶν ποιημάτων του ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον. Ἀγγέλλομεν ἁπλῶς τὴν ἔκδοσιν αὐτήν, διότι τὸ ἔργον τοῦ Μαλακάση δὲν κριτικάρεται σὲ λίγες γραμμές.

⁂

ΝΙΚ. ΠΙΛΑΒΙΟΣ

Μὲ ἀληθινὴν συντριβὴν ἡ «Εἰκονογραφημένη» ἔμαθε ἀπὸ τὴν Ἐλβετίαν τὸν θάνατον τοῦ ἀρχαίου συνεργάτου της Νικ. Πιλαβίου. Διὰ τὸ Περιοδικὸν ὁ Πιλάβιος ἦτον ἀληθινὰ πολύτιμος παράγων. Ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμὴν ποῦ κατὰ τὸ 1904 ἐξαπεστάλησαν εἰς τὰ πέρατα τοῦ Κόσμου αἱ ἀγγελίαι, δι' ὧν ἀνεκοινοῦντο ἡ προσεχὴς ἔκδοσις τῆς «Εἰκονογραφημένης», ὁ Πιλάβιος ἔτρεξε, μὲ τὸ σφρίγος τῶν εἴκοσι χρόνων του, μὲ τὸν ἐνθουσιασμὸν ποῦ τοῦ ἐνέπνεε ἡ ἀγαθή του ψυχὴ καὶ ἡ πρὸς κάθε νέον στοργή του, μὲ τὴν σβελτέτσα του, ποῦ εἶχε εἰς ὅλα, μὲ τὸ γοῦστο ποῦ τοῦ ἔδιδε ἡ ἀρτίστικη ἐπίδοσις καὶ μόρφωσίς του, καὶ μὲ τὸ τελειότατον φωτογραφικὸν μηχάνημά του καὶ ἐστάθη εἰς τὸ πλευρόν της. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην — τὸ καυχᾶται αὐτὸ ἡ «Εἰκονογραφημένη» — ἦτο ἄγνωστον πρᾶγμα διὰ τὸν Ἑλληνικὸν Τύπον τὸ φωτογραφικὸν ρεπορτάζ. Ἐνημερότης δημοσιογραφικὴ ἐθεωρεῖτο τότε ἐν ὥρᾳ ὑπουργικῆς μεταβολῆς τὸ νὰ δημοσιεύῃ κάθε ἐφημερὶς τὰς εἰκόνας ἑνός, δύο ἢ καὶ ὅλων τῶν νέων ὑπουργῶν. Τοὺς περιφήμους λοιπὸν πολιτικοὺς κύκλους ποῦ ἐσχηματίζοντο εἰς τὸ Σύνταγμα, τὴν κάθοδον τοῦ παραιτηθέντος πρωθυπουργοῦ καὶ τὴν ἄνοδον τῶν νέων ὑπουργῶν εἰς τὰ Ἀνάκτορα διὰ νὰ ὁρκισθοῦν, ἡ «Εἰκονογραφημένη» τὴν ἀπαθανάτισε, κατὰ τὸ 1904-1905, ὡς ἐπίσης καὶ ὅλην τὴν τραγικὴν δολοφονίαν τοῦ Δηλιγιάννη, τὴν ὁποίαν, χάρις εἰς τὸν Πιλάβιον παρηκολούθησε μὲ 34 φωτογραφίας, ἀπὸ τὸν σταθμὸν τῶν Α' Βογθειῶν, ποῦ εἶχε ἀποτεθῆ ὁ νεκρὸς ἕως τοῦ νεκροταφείου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΙΛΑΒΙΟΣ

Ὁμοίαν Ἀμερικανικὴν ἐπιτυχίαν εἶχεν ἡ «Εἰκονογραφημένη», καὶ κατὰ τὴν ἄφιξιν τῶν Βασιλέων τῆς Ἀγγλίας, τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰταλίας, κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας κ.λ. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» θρηνεῖ τὸν ἀρχαῖον συνεργάτην της, κλαίει τὰ νειάτα του, κλαίει τὸν ἐπιστήμομα, τὸν καλλιτέχνην, τὸν φίλον, τὸν καλὸν καὶ ἀνιδιοτελῆ.

⁂

Ο ΛΑΣΚΑΡΗΣ

Καταντᾷ νὰ πιστεύσῃ κανεὶς ὅτι ὁ Νόμος τῶν Πιθανοτήτων, ποῦ πιστεύουν μόνον οἱ παίζοντες χαρτιὰ καὶ ἀκραδάντως πιστεύουν ὅτι ὅσες φορὲς ἦλθε τέρσο ἕνα χαρτί, ἄλλες τόσες θὰ ἔλθῃ σότο καὶ γενικῶς ὅτι ὅσες φορὲς ἔχασαν, ἄλλες τόσες θὰ κερδίσουν, εἶναι ἀληθινὰ νόμος. Ὁ συγγραφεύς μας Δάσκαρης, ὁ Νίκος Δάσκαρης, δὲν εἶχε γνωρίσῃ τὴν πίκρα καὶ τὴν ἀτυχία. Εἶχε φτειάξει τὴν φωλιά του, μιὰ φωλιὰ εὐτυχισμένη καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ βλέπῃ ἕνα-ἕνα τὰ παιδιά του νὰ ἀποκαθιστῶνται, εὐτυχισμένα καὶ αὐτά. Μὰ ἡ Μοῖρα, ἡ Κακὴ Μοῖρα, ἐφθόνησε τὴν τόση του εὐτυχία. Ἕνα μαῦρο βράδυ τὰ παιδιά του πηδοῦν σ' ἕνα αὐτοκίνητο καὶ ὁ Χάρος τὸ πέρνει μὲ

τῆς φτερούγες του καὶ τὸ κτυπᾶ ἐπάνω σὲ μιὰ κολῶνα τοῦ ἠλεκτρικοῦ. Τὸ ἁμάξι ἀνατρέπεται καὶ ἀνασύρουν ἀπὸ κάτω νεκρὸ τὸ ἀγόρι του, τὸν Ἄγγελον, ἕνα χαριτωμένο παλληκαράκι δεκαεπτὰ δεκαοκτὼ ἐτῶν. Καὶ σὰν νὰ μὴ ἔφθανε αὐτό, σὲ λίγον καιρὸ ἡ ἴδια ἡ ζηλιάρα Μοῖρα τοῦ τραβᾷ καὶ ἄλλο κτύπημα. Γιὰ λίγες μέρες χάνει τὸν γαμβρόν του, τὸν Χ. Καλλιοντζῆν, σύζυγον τῆς κόρης του, νεαρώτατον καὶ γεμᾶτον ἀπὸ ἐλπίδας μέλλοντος. Τί νὰ εἰπῇ ἡ «Εἰκονογραφημένη» εἰς τὸν ἄμοιρον φίλον καὶ συνεργάτην της καὶ εἰς τὴν οἰκογένειάν του! Νὰ τὴν βεβαιώσῃ ὅτι λυπεῖται μαζῆ της, ὅτι συμμερίζεται τὴν ὀδύνην της; Μὰ σάμπως ἡ συμφορὰ εἶναι κανένα βάρος, ποῦ ἠμπορεῖ κανείς, δίνοντας ἕνα χέρι, νὰ ἀνακουφίσῃ; Ἡ Ἀθηναϊκὴ Κοινωνία ἔδειξε ὅλην τὴν συντριβήν ποῦ ἠσθάνθη διὰ τὰ ἀλλεπάλληλα αὐτὰ κτυπήματα τῆς Μοίρας, ἀλλὰ μὲ αὐτὸ δὲν θὰ λιγόστευσε ἡ ὀδύνη τοῦ Πατέρα καὶ τῆς Μάνας. Μόνον ὁ καιρὸς σταλλάζει μὲ τὸ πέρασμά του τὴν παρηγοριά, ὁ καιρὸς ποῦ ἔχει γυρίσματα πάλι καὶ θὰ τοὺς χαρίσῃ καινούργιες εὐτυχίες. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» αὐτὲς τῆς καινούργιες εὐτυχίες τοὺς εὔχεται.

*

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ RIRE

Χαριτωμένο εἶναι τὸ πρῶτον τεῦχος τοῦ «Γέλιου», περιοδικοῦ, τὸ ὁποῖον ἤρχισε νὰ ἐκδίδῃ ὁ γνωστὸς οἶκος Διαφημίσεων «Κὸκ Ρούζ». Εἶναι γελοιογραφικὸν λεύκωμα, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ γνωστοῦ καλλιτέχνου κ. Ε. Παπαδημητρίου, τὰ δὲ πρῶτα τεύχη του εἶναι γεμάτα ἀπὸ πρώτης τάξεως καρικατοῦρες τοῦ Δαγκλῆ, τοῦ Κουντουριώτη καὶ ἄλλων μὲ ὡραῖες γραμμές, ποῦ μιλοῦν καὶ σᾶς λέγουν ποιὸς εἶναι ὁ καθένας. Τοῦ εὐχόμεθα κάθε προκοπήν.

*

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΠΕΝΘΗ

Ἡ πρωτεύουσα ἐδυθίσθη εἰς τὸ πένθος μὲ τὰς ἐκ τοῦ πολέμου κακουχίας καὶ μὲ τὴν ἐνσκήψασα ἐπιδημίαν τῆς Γρίππης.

Ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους, ὁ ἀθλητικώτατος τὸ παράστημα, ὁ Ὀλυμπιονίκης Σωτ. Βερσῆς ὑπέκυψε εἰς τὸ μοιραῖον τέλος.

Ὁ Γ. Καρατζᾶς, τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐξωτερικῶν, ἡ διπλωματικὴ ἐκείνη ἰδιοφυΐα, ὁ βλαστὸς τῆς μεγάλης Ἑλληνικῆς Οἰκογενείας, ὁ ἐκ Καρατζάδων, ἐξέλιπε καὶ αὐτός, προπεμφθεὶς μὲ μεγάλας τιμὰς ὑπὸ τῆς Πολιτείας καὶ ἐν μέσῳ συντριβῆς τῆς κοινωνίας.

Ὁ Κ. Ζυρίνης, ὁ γνωστὸς ἐμπορευόμενος τῆς Δρέσδης πάει καὶ αὐτός.

Ἕνα χαριτωμένο ἀγγελοῦδι, ἡ May τῆς κυρίας Σ. Μεσσηνέζη, πνιγέντος ἐπίσης πρὸ τινος ἐκ τορπιλλίσεως, ἀνηρπάγη καὶ αὐτὸ ἀπὸ τὴν ζεστὴ ἀγκαλιὰ τῆς μαμᾶς του.

Ὁ Ἐμ. Καρζῆς, ὁ μαιευτήρ, ἔφεδρος ἀνθυπίατρος, ἀπὸ τοὺς στοργικοὺς φίλους τοῦ Περιοδικοῦ, ὑπέκυψε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ἀπαισίαν ἐπιδημίαν.

Καὶ ὁ Γιαννάκης μας, ὁ λατρευτός μας, τοῦ ἐκ τῶν Ἰδιοκτητῶν τοῦ Περιοδικοῦ κ. Κων. Δαδοπούλου, ἐκοιμήθηκε ἕνα ξημέρωμα γιὰ πάντα στὴν ἀγκαλιὰ κάποιου ἀγγέλου.

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» ραίνει μὲ δάφνες καὶ μενεξέδες τοὺς ἀπαλοὺς ἀκόμη τάφους καὶ λυπεῖται εἰλικρινῶς μαζὴ μὲ τῆς οἰκογένειες ποῦ τόσον σκληρὰ ἐπλήγησαν.

*

ΣΩΤΗΡΙΑ ΙΑΤΡΙΔΟΥ

Τί ἐξέλιξιν ποῦ ὑπέστη αὐτὸ τὸ κορίτσι! Πρὸ δύο περίπου ἐτῶν ἀκόμη ἦτον μία ἀφανὴς ἐργάτις τῆς σκηνῆς, ἡ ὁποία ὅμως, ὅταν πέρυσι ἔγινε ὁ θίασος τῆς Ἀλάμπρας διὰ νὰ παίξῃ τὰ «Παναθήναια» ἤρχισε νὰ δίδῃ πολλὰς ἐλπίδας. Καὶ πράγματι διεκρίθη εἰς τὰ ρολάκια, ποῦ τῆς ἐνεπιστεύθησαν. Ποιὸς δὲν τὴν ἐνθυμεῖται «Παβιλάκην» μὲ τὸν Λύτρα, ὅταν μὲ τὴν ὡραίαν φωνὴν ποῦ παραλλήλως εἶναι προικισμένη, ἐχαλοῦσε τὸν κόσμο μὲ ὡραῖες μπαρκαρόλλες-παρωδίες καὶ εὔθυμες καντσονέττες. Πέρυσι ἀκριβῶς καὶ ἡ «Ἄστυ Φίλμς», ἡ Ἑλληνικὴ Ἑταιρία κατασκευῆς κινηματογραφικῶν ταινιῶν, ἡ ὁποία προσπαθεῖ νὰ εὕρῃ ἀληθινὰ τάλαντα διὰ τὴν ὀθόνην, τῆς ἐνεπιστεύθη ἕνα καλὸν ρόλον διὰ τὸν «Ἀνήφορον τοῦ Γολγοθᾶ». Ἔκτοτε ἡ Δις Ἰατρίδου ἐξειλίχθη τόσον ραγδαία, ὥστε ἐφέτος ἐμφανισθεῖσα εἰς τὸ «Πανόραμα» τοῦ φίλου Μωραϊτίνη ἐπὶ τῆς σκηνῆς τῶν «Πανελληνίων», κατέπληξε κυριολεκτικῶς. Εἰς τρεῖς τέσσαρας ρόλους καλοὺς ποῦ εἶχε, ὡς δουλικό, καὶ ὡς μεθυσμένος, μὲ τὴν ὡραία φωνή της καὶ μὲ τὴν σπάνια δοξαριά της — εἶναι καὶ πρῶτο βιολί, σολίστα — ἐξετρέλλανε τὸν κόσμο. Καὶ ὅταν ἔδωκε τὴν τιμητικήν της, τὸ κοινὸν τὴν ἀπεθέωσε. Ἔτσι ἐπῆρε μὲ τὸ σπαθί της τὸ πρωταγωνιστηλίκι τῆς ἐπιθεωρήσεως.

ΣΩΤΗΡΙΑ ΙΑΤΡΙΔΟΥ

*

Ο ΟΔΗΓΟΣ

Ἕνα πολύτιμο βιβλιαράκι, ἀληθινά, ἐξέδωκε ὁ γνωστὸς ἐπιστήμων κ. Ν. Σάββας. Τὸν «Ὀδηγὸν τοῦ Αὐτοκινητιστοῦ». Εἶναι ἀπαραίτητον ὄχι μόνον διὰ τὸν ἐξ ἐπαγγέλματος σωφέρ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν ἀματέρ, πρὸ πάντων δὲ διὰ τοὺς στρατιωτικοὺς σωφέρ. Μὲ αὐτὸ θὰ μάθουν ὄχι πῶς διευθύνουν καὶ πῶς χειρίζονται τὴν μανέτα καὶ τὰ λεβιέ, ἄλλα ἐν πάσῃ λεπτομερείᾳ τὴν μηχανὴν καὶ τὰ ἐξαρτήματά της.

*

Η ΜΑΝΤΩ

Τὸ θέατρον εἶναι ἀνάδοχος. Ἂν ζητήσητε σήμερον μεταξὺ τῶν θεατρικῶν κύκλων τὴν Δεσποινίδα Μαρίκαν Ἀνθοπούλου, ἴσως δὲν θὰ τὴν εὕρετε. Οἱ ἠθοποιοί, ὑποβολεῖς, ταμίαι, βεστιαρίστες, μουσικοί, μηχανικοί, κόσμος παρασκηνίων καὶ τοῦ οὔζου τῆς πρόβας, δὲν τὴν ξέρουν. Πρέπει νὰ ζητήσητε τὴν Μαντῶ.

Ἔπαιξε μιὰ φορὰ εἰς τὰ «Παναθήναια» τῆς Νέας Σκηνῆς τὴν Μαντῶ, μὰ τόσῳ τέλεια καὶ τόσῳ ἄρεσε, ποῦ τῆς ἐκόλλησε τὸ ὄνομα τοῦ ρόλου της. Ἀπὸ τότε ἔκαμε τὴν καρριέρα της. Διαρκῶς εἰς τὸν θίασον Κοτοπούλη ἔπερνε καλοὺς ρόλους. Ἀλλὰ ἡ ἐπιθεώρησις θέλει καὶ ἄλλα προσόντα, ἐκτὸς τῆς χαρακτηριστικῆς ὑποκρίσεως, εἰς τὴν ὁποίαν διεκρίθη. Καὶ ἐξελίχθη ἡ Μαντὼ εἰς χορεύτριαν. Ἐφέτος εἰς τὸ «Πανόραμα» τοῦ Πανελληνίου - Μωραϊτίνη μὲ μιὰ σιγανὴ ὑπόκρουσι, μέσα σὲ μιὰ ποικιλόχρωμη φωτεινὴ δέσμη, ποῦ μὲ τὰς ἐναλλαγάς του ὁ προβολεὺς τὴν κατηγύαζεν εἰς τὸ γύρω σκοτάδι τῆς σκηνῆς, λεπτοκαμωμένη καὶ αἰθερία ὅπως εἶναι, μὲ τὸ πλουσιώτατο καὶ ἐξωτικὸ κοστοῦμι της, ἀνάλαφρα πετῶντας σὰν πολύχρωμη πεταλοῦδα, ἔδιδε μιὰ φαντασμαγορικὴ εἰκόνα, ποῦ ὁ κόσμος δὲν ἤθελε νὰ τὴν χάσῃ καὶ τὴν ἐφώναζε στὴ σκηνὴ πολλὲς φορὲς κάθε βραδυά.

ΜΑΡΙΚΑ ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΥ

*

ΑΞΙΟΣ ΚΑΙ ΥΠΕΡΑΞΙΟΣ

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» μετὰ χαρᾶς ἀναγγέλλει τὸν διορισμὸν τοῦ ἐκ τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν αὐτῆς κ. Νικολ. Καλογεροπούλου ὡς Γραμματέως τῆς «Ἐθνικῆς Πινακοθήκης». Οἱ ἀναγνῶσται μας γνωρίζουσιν ἤδη αὐτὸν ἐκ τῶν Βυζαντινῶν του μελετῶν, τὰς ὁποίας δημοσιεύει εἰς τὸ ἡμέτερον Περιοδικόν, ἀπό τινος χρόνου, καὶ αἵτινες ἐποίησαν ἀρίστην ἐντύπωσιν δι' εὐρείαν μάθησιν καὶ τὴν βαθεῖαν παρατηρητικότητα τῶν εἰκονογραφικῶν θεμάτων.

Χάριν ἐνημερότητος παρέχομεν βραχύτατον σημείωμα περὶ αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ καταλάβῃ. εἴμεθα βέβαιοι, ἐπίζηλον θέσιν μεταξὺ τῶν ὀλίγων Βυζαντινολόγων μας. Κορίνθιος ὢν (ἐκ Συκιᾶς) μετὰ τὰς ἐν τῇ Ριζαρείῳ καὶ τῷ Πανεπιστημίῳ σπουδάς του μετέβη εἰς Μόναχον, ἀκολουθήσας Ἱστορίαν τῆς Τέχνης παρὰ τοῖς μεγαλιτέροις τῶν ἐκεῖ καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου Schermann, Heisenberg, Bürger κλπ., καὶ ζωγραφικὴν ἐν τῷ ἐκεῖ Πολυτεχνείῳ. Ἐπανελθὼν ἐνταῦθα διωρίσθη ἐπὶ 4ετίαν καθηγητὴς τοῦ Διδασκαλείου Κερκύρας καὶ ἤδη Γραμματεὺς τῆς Ε. Π. Χάριν τῶν ἐπιστημονικῶν του σπουδῶν ἐπεσκέφθη πλεῖστα τῆς Ἑλλάδος μέρη ἀνακαλύπτων Ζωγράφους Βυζαντινοὺς καὶ περιγράφων τὸν Βίον καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν. Ἐμελέτησε κατὰ βάθος τὴν Τέχνην τῆς Ἑπτανήσου καὶ τῆς κυρίως Ἑλλάδος, συγγράψας μέγα ἔργον περὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι Βυζαντινῶν ἐργαστηρίων, καὶ τῶν ὑπὲρ τριακοσίων ζωγράφων. Ἀντέγραψε δὲ μόνος καὶ πολλὰς πολυτίμους εἰκόνας, ὧν δείγματα ἐδημοσίευσεν ἡ «Εἰκονογραφημένη». Συνεργάτης ὅλων τῶν καλλιτεχνικῶν Περιοδικῶν ἐδημοσίευσε μέχρι τοῦδε πολλὰς εἰκονογραφικὰς μονογραφίες, τῶν ὁποίων αἱ προγενέστεραι εἶναι αἱ ἑξῆς: α') Ἐν τῷ Ν. Αἰῶνι μεγάλην μελέτην περὶ Κρητικῆς Τέχνης ἐν Ἑπτανήσῳ. β') Ἐν τῷ ἰδίῳ Ὀργανισμὸν Τμήματος τῶν Καλῶν Τεχνῶν καὶ περὶ Πινακοθήκης. γ') Ἐν τῷ Ν. Πνεύματι σειρὰν μελετῶν περὶ Βυζαντινῆς Ἀναγεννήσεως, περὶ Εἰκονογραφίας τῆς ἁγίας Αἰκατερίνης, περὶ Ἀθηναϊκῆς Βυζαντινῆς Ἀναγεννήσεως, καὶ Ἀθηναίων ζωγράφων. δ') Ἐν τῇ Πινακοθήκῃ περὶ παλαιοῦ ναοῦ τῆς Παλαιοπόλεως ἐν Κερκύρᾳ κλπ. ε') Ἐν Ἐκκλησιαστικῷ Κήρυκι μεγάλην μελέτην (Τεύχ. 151-165 κ. ἑφ.) περὶ τῶν Βυζαντινῶν μνημείων τῆς Ἑλλάδος κλπ., κλπ.

Εἰς τὴν Πινακοθήκην εἰσερχόμενος ὀνειρεύεται Εὐρωπαϊκὴν ἀναδιοργάνωσιν. Δὲν ἀμφιβάλλομεν περὶ τούτου. Εὐχόμεθα μόνον καλὴν ἐπιτυχίαν, καὶ ταχέως καὶ ἀνώτερα.

*

ΧΡΗΣΙΜΟΣ ΟΔΗΓΙΑ

Ἂν τὰ μάρμαρα τοῦ μπουφέ σας ἢ ἄλλου ἐπίπλου σας χάσουν τὴν στιλβηδόνα των κάμετε τὸ ἑξῆς: Πάρτε ἕνα μέρος ἄσπρο κερί, ἕνα μέρος Σανδαράχης ἀπὸ τὸ φαρμακεῖον καὶ ἓξ μέρη νέφτι καθαρό, ἀνακατέψατέ τα, ζεστάνετέ τα ἐλαφρὰ - ἐλαφρὰ καὶ μὲ αὐτὸ τὸ μίγμα ἐπιχρίσετε τὴν καλὴν ἐπιφάνειαν τοῦ μαρμάρου, ἔπειτα δὲ τὸ τρίβετε καλὰ - καλὰ μ' ἕνα στεγνὸ πανὶ ἄσπρο. Τὸ ἴδιο κάνει καὶ ἂν διαλύσετε κερὶ ἄσπρο σὲ νέφτι, χωρὶς νὰ τὸ ζεστάνετε καὶ χωρὶς νὰ τὸ τρίψετε. Ἐπιχρίετε ἁπλῶς.

Ἂν σᾶς σπάσῃ κανένα μάρμαρο, ἑτοιμάστε ἕνα μίγμα ψυχρὸν ἢ θερμόν, ἀδιάφορον, ἀπὸ δύο μέρη κεριοῦ, ἕνα μέρος ρετσίνας, δύο μέρη σκόνης μαρμάρου, 54 γραμμάρια σβυσμένου ἀσβέστη, ἓξ γραμμάρια στύψη καὶ 40 γραμμάρια αἷμα νωπὸν κτυπημένο, μὲ αὐτὸ δὲ βρέχετε τὴν θραυσμένη ἐπιφάνειαν καὶ συγκολλᾶτε τὰ κομμάτια.

Μὲ τὸ μίγμα αὐτό, ἕνα καὶ ἕνα, ἠμπορεῖτε νὰ κολλήσετε καὶ βάζα ἢ πιάτα ἀπὸ πορσελάνην, φαγιάνς κ. λ.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ "ΕΣΤΙΑ., 11706